Kronika města Olomouce

2010

KRONIKA MĚSTA OLOMOUCE 2010

Mgr. LUBOMÍR KALUSEK

15. března 2011

Kapitola 1

Statutární město Olomouc v roce 2010

Olomoucký magistrát
Rada města Olomouce
Zastupitelstvo města Olomouce

První kapitolu olomoucké městské kroniky otevíráme již tradičně zmínkou o prvním novorozenci ve městě. Ve Fakultní nemocnici v Olomouci přišel jako první na svět hodinu a čtyřicet sedm minut po silvestrovské půlnoci Kryštof Šulc. Při porodu měl 3630 gramů a 52 centimetrů. Stal se druhým dítětem rodičů Silvie a Jiřího Šulcových z Olomouce. Doma na něj čekal o rok a deset měsíců starší bratříček Max. Počet dětí narozených v olomoucké nemocnici po roce 1989 kolísá v blízkosti dvou tisíc novorozenců, nejvíce nemluvňat přichází na svět tradičně v letních měsících, nejméně pak v zimě. Začátek roku

Poslední rok funkčního období 2006-2010 pracovala Rada města Olomouce (RMO) ve stávajícím složení, které vzešlo z komunálních voleb. Během zmíněného období nedošlo v RMO k personálním změnám a převážná většina radních (s výjimkou Ivana Kosatíka (ODS) a Hany Kaštilové-Tesařové (ČSSD)) byla i v městském zastupitelstvu. V roce 2010 bylo tedy složení RMO následující:

Tabulka 1.1: Složení RMO v roce 2010

Martin Novotný (ODS), primátor statutárního města Olomouce
Mgr. Svatopluk Ščudlík (ČSSD), 1. náměstek primátora
RNDr.Jan Holpuch, Ph.D. (ODS), náměstek primátora
JUDr. Martin Major (ODS), náměstek primátora
RNDr. Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL), náměstek primátora
Hana Kaštilová - Tesařová (ČSSD), náměstkyně primátora
Jiří Martinák (ODS), náměstek primátora
RNDr. Ivan Kosatík (ODS), radní
Ing.Vladimír Pokorný (ODS), radní
Ing. Jiří Rozbořil (ČSSD), radní
Mgr. Marta Vláčilová (ODS), radní

Tajemníkem Magistrátu města Olomouce byl stejně jako v předchozích mnoha letech Bc. Jan Večeř. Dlouhodobě uvolnění členové RMO měli ve své kompetenci a zodpovědnosti vedení jednotlivých dvaceti odborů magistrátu města, přičemž primátorovi příslušely odbory kanceláře primátora, koncepce a rozvoje a škol- Magistrát

ství. První náměstek primátora Ščudlík zodpovídal za odbory dopravy, životního prostředí a vnitřního auditu a kontroly, náměstek Holpuch za odbory sociální pomoci, vnějších vztahů a informací a informatiky, náměstek Major za odbor investic, náměstek Šnevajs za odbor sociálních služeb a zdravotnictví a evropských projektů, náměstkyně Kaštilová-Tesařová za odbor majetkoprávní a náměstek Martinák za odbor ekonomický, ochrany a Městskou policii Olomouc. V resortu tajemníka Večeře byly odbory agendy řidičů motorových vozidel, správy, stavební a živnostenský.

RMO ve funkčním období spolupracovala s dvaceti odbornými komisemi, jejichž úkolem bylo především připravovat podklady pro její jednání a zajišťovat stanoviska a hodnocení příslušných odborných složek pro optimální posouzení či rozhodnutí v konkrétních případech. Kromě odborných komisí byla RMO zřízena ještě Bezpečnostní rada statutárního města Olomouce a Komise hospodářského rozvoje. V tabulce 1.2 uvádíme složení a jméno předsedy komise v posledním roce funkčního období.

Zastupitelé

Poprvé v novém kalendářním roce se olomoučtí zastupitelé sešli na svém jednání v úterý 2. března. Kromě jiného bylo na jednání schváleno rozdělení grantů z rozpočtu města na projekty v oblasti cestovního ruchu, sportu, kultury, sociálních věcí a ekologie. Mezi jednotlivé subjekty, které o granty zažádaly se rozdělilo přibližně dvacet šest milionů korun. Na několik projektů získala peníze Charita Olomouc, Dům dětí a mládeže, vrcholové sportovní kluby, ale také každoroční kulturní akce. Město granty přiděluje každým rokem, v loňském roce byly částky zhruba na stejné úrovni. Z jednání vyplynul ještě jeden závěr - olomoučtí zastupitelé na návrh rady města odhlasovali, že bude ukončeno bezplatné užívání MHD a na příště si budou členové zastupitelského sboru kupovat jízdenky jako běžní občané. V Přerově nebo Prostějově si politici lístky do autobusů MHD musejí zakupovat sami. věc měla i mediální ohlas a byla spojována i s blížícími se

Tabulka 1.2: Komise RMO

1) komise ekonomická - Ing. Pavel Jelínek, Ph.D., (ODS)
2) komise sociální - MUDr.Igor Tozzi di Angelo, Ph.D., (ODS)
3) komise bytová - PhDr. Marcela Hanáková (ODS)
4) komise majetkoprávní - Ing. Jiří Rozbořil (ČSSD)
5) komise škodní a likvidační - MUDr. Michael Fischer (ČSSD)
6) komise pro architekturu a územní plánování - Ing. Jan Dostál (KDU-ČSL)
7) komise dopravní - Jaroslav Krátký (ODS)
8) komise kulturní - Mgr. Vladislav Kvapil (ODS)
9) komise pro prodej domů - Mgr. Jan Hándl (ODS)
10) komise pro prevenci kriminality a bezpečnost - Radim Schubert (ODS)
11) komise pro výchovu a vzdělání - Mgr. Václav Hušek (ČSSD)
12) komise pro Fond rozvoje bydlení - Mgr. Jana Nováková (ČSSD)
13) komise cestovního ruchu - Mgr. Barbora Králíková (ODS)
14) komise zdravotní - doc. MUDr. Jaroslav Vomáčka, Ph.D., (ČSSD)
15) komise pro regeneraci památek MPR - Ing Bc.Vladimír Pocházka (TOP 09)
16) komise životního prostředí - RNDr. Petr Loyka, CSc.
17) komise pro sport a tělovýchovu - Mgr. Marta Vláčilová (ODS)
18) komise povodňová - Martin Novotný (ODS)
19) komise přestupková - JUDr. Jiřina Böhmová
20) sbor pro občanské záležitosti - Mgr. Yvona Kubjátová (ČSSD)
Bezpečnostní rada statutárního města Olomouce - Martin Novotný (ODS)
Komise hospodářského rozvoje - Martin Novotný (ODS)

komunálními volbami jako vstřícné gesto, které by mohlo přinést kladné body u voličské veřejnosti.

Na květnovém zasedání zastupitelstva (pondělí 31. května) se rozhodlo o navýšení kapitálu v akciové společnosti SK Sigma Olomouc, kde je podílníkem město. Po projednání v představenstvu společnosti a následně na společném zasedání představenstva a dozorčí rady SK Sigma Olomouc, a.s. dne 22. prosince 2009, na jednání představenstva dne 24. února 2010 a po projednání v radě města byl předložen návrh na další kapitálový vstup statutárního města Olomouce do obchodní společnosti SK Sigma Olomouc, a.s. s tím, že kapitálový vstup je navrhován v návaznosti zvýšení celého základního kapitálu společnosti v letech 2010 - 2013 o 73 milionů korun, tedy ze stávajícího upsaného a splaceného základního kapitálu 184 milionů Kč na 257 milionů Kč úpisem nových akcií. Navýšení bylo upřesněno tak, že město Olomouc dá částku

25 milionů korun a SK občanské sdružení 48 milionů korun v nepeněžité i peněžité podobě. Důvodem pro zvýšení základního kapitálu byl mimo jiné také zájem o provedení dalšího kroku ke sjednocení vlastnických vztahů v celém areálu sportovního klubu a pokračovalo by tak sjednocení hodnotného majetku ve středu města sloužícímu veřejnosti, mládeži a volnočasovým aktivitám při dodržení podmínky minimálně 34% vlastnického podílu statutárního města s tím, že spolu s občanským sdružením budou mít vždy nad 51% jmění. Pro dokreslení celkové situace můžeme ještě dodat, že jedna sezóna provozu ligového fotbalového klubu Sigma Olomouc se pohybuje na částce přibližně 80 milionů korun.

Dalším bodem jednání květnového zastupitelstva bylo udělení CMO
Ceny města Olomouce za rok 2009 a nově též Ceny za počin roku 2009. Návrhy veřejnosti byly soustředěny v termínu do 31. března a pracovní skupina schválená radou města je koncem dubna sumarizovala - sešlo se celkem 29 návrhů na cenu města a 7 návrhů na počin roku. Rada města Olomouce se na svém jednání v úterý 4. května shodla na celkem sedmi návrzích a předložila je zastupitelům. Předání se uskutečnilo v rámci slavnostního večera ve čtvrtek 24. června v Moravském divadle Olomouc. Personální výsledky obou cen budou detailně uvedeny na příslušném místě kronikářského záznamu.

Třetím bodem jednání květnového zastupitelstva, o kterém se zmiňujeme, byla situace v akciové společnosti Aquapark Olomouc. Valná hromada společnosti konaná v pátek 30. dubna schválila roční účetní uzávěrku za rok 2009 s tím, že společnost ke dni 31. prosince 2009 vytvořila ztrátu ve výši 8.569.973,- Kč. Ztrátu bylo navrženo řešit podílením se oběma akcionáři v poměru jejich akcií, t.j. město Olomouc 45% a TECPROM a.s. 55%. Olomoucký aquapark byl otevřen 1. června 2009 a navštívilo ho do 31. prosince 2009 celkem 148 tisíc návštěvníků, přičemž předpoklad koncesionářů byl 215 tisíc návštěvníků - propad tedy činil 31% a byl největší měrou způsoben návštěvou venkovního (let-

ního) areálu. Zde byly plánované tržby 14,56 milionu korun, ve skutečnosti ale činily jen 1,78 milionu korun. Bylo rozhodnuto i o zvýšení základního kapitálu společnosti Aquapark tak, že podíl města (45%) znamená navýšení ve výši 8,1 milionu korun a podíl společnosti TECPROM (55%) částku 9,9 milionu korun.

Jednání zastupitelstva v úterý 22. června schválilo návrh rady změnit formu příspěvkové organizace Správa lesů města Olomouce na akciovou společnost. Rozhodnutí předcházela řada analýz provedených společností Lumber Woods s.r.o. a Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Po jejich provedení bylo navrženo založení akciové společnosti peněžitým vkladem, zrušení příspěvkové organizace k 30. září 2010 a zvýšení základního kapitálu akciové společnosti nepeněžitým vkladem majetkem bývalé příspěvkové organizace. Peněžitý vklad města byl stanoven na 2 miliony korun. O přijetí úvěru od Evropské investiční banky (EIB) jsme podrobně informovali v příslušné kapitole, také tato finanční operace prošla jednáním červnového zastupitelstva s tím, že budou realizovány dvě tranže v hodnotách 250 milionů korun s úrokovou sazbou 3,974% a 3,968% s počátkem splácení v roce 2014.

Vyhláška o hazardu

Za zajímavý lze označit jeden z bodů jednání zastupitelů ze středy 16. srpna, který pojednával o vyhlášce o místním poplatku za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení na území města. Dnem 16. června 2010 nabyl účinnosti zákon č. 183/ 2010 Sb., kterým se změnil zákon č. 115/2001 Sb. o podpoře sportu. Nový zákon umožnil obcím zavést nový poplatek za výherní zařízení povolené ministerstvem financí podle zákona č. 202/1990 Sb. Podle této normy bylo na území statutárního města Olomouce v provozu k 1. červnu 2010 celkem 1480 videoloterijních terminálů a 281 ostatních herních zařízení. Roční výběr poplatku by mohl činit zhruba 35 milionů korun, vzhledem k tomu, že se tento rozšířil i o jmenované videoterminály. Rada města uvedenou situaci projednala ve středu 28. července a citovanou vyhlášku doporučila zastupitelům ke schválení. Město Olomouc

tak podle náměstka Jiřího Martináka (ODS) reagovalo na trend posledních let, kdy se objevily videoterminály, za jejichž provoz majitelé poplatky městu neplatili. Množství peněz vybraných za klasické automaty rok od roku klesalo - v roce 2008 za ně Olomouc získala téměř 64 milionů korun, zatímco v loňském roce to bylo už necelých 46 milionů. Nová vyhláška by tak mohla situaci vrátit na předchozí úroveň a takto získané finance obohatí městskou pokladnu.

Po prázdninách se zastupitelé opět sešli v úterý 14. září. Mimo jiné se projednala i otázka změny č. VI regulačního plánu Městské památkové rezervace Olomouc (MPR) v lokalitě ulice Denisova, konkrétně o její proluku označenou v souboru změn jako VI/2 a týkající se tzv. SEFO (Středoevropské fórum). Změna regulačního plánu v této lokalitě zahrnula úpravu členění nově navrhovaného objektu navazujícího na Muzeum umění, zrušení závaznosti průběhu stavební čáry u parcely č. 458 v citované ulici a změnu klasifikace novodobého západního křídla Muzea umění na parcele č. 141. Návrh na vydání opatření obecné povahy byl projednán na zasedání rady města v úterý 27. července 2010.

Rada města Olomouce projednala aktuální plnění cílů Strategického plánu rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucka (SP) dne 16. srpna a doporučila je zastupitelům schválit. Ke stanovení prioritních cílů byla uskutečněna anketa u členů zastupitelstva včetně starostů obcí mikroregionu, ze které vzešlo celkem 21 prioritních cílů ve čtyřech kritických oblastech. Poslední plnění priorit SP bylo předloženo radním dne 29. září 2009 a zastupitelům dne 30.listopadu 2009. Dalším bodem zářijového jednání zastupitelů byla plánovaná výstavba nové tramvajové trati ve směru Tržnice - Rooseveltova a její následné etapy Tržnice - Schweitzerova v souvislosti s projektem multifunkční čtvrti v bývalém areálu společnosti MILO Olomouc, tzv.Šantovky. Spolupráce města s investorem společností SMC Development a.s. se datuje od roku 2006. Základním výstupem této spolupráce

byla Deklarace o spolupráci ze dne 16.9. 2009, kde byla uvedena shoda města a společnosti SMC Development o revitalizaci oblasti bývalého MILO v celém rozsahu včetně tramvajové trati. Předpokládané celkové náklady statutárního města Olomouce na trať byly vyčísleny na 356,5 milionu korun a společnosti SMC Development na 400,2 milionu korun.

Rozpočtové změny

Na jednání zastupitelstva v pondělí 4. října byly schváleny rozpočtové změny pro rok 2010, které předtím projednala Rada města Olomouce dne 21. září. Po přesunech finančních částek byl stanoven upravený rozpočet v příjmové části na 2.197.803.821,42 Kč a výdajové na 2.396.261.399,89 Kč. Financování bylo stanoveno na částku 198.457.578,47 Kč.

Ustavující zasedání nově zvoleného Zastupitelstva města Olomouce po komunálních volbách proběhlo ve středu 10. listopadu 2010 od 9.00 hodin v budově Magistrátu města Olomouce v Hynaisově ulici. Na programu bylo po zahájení provedení slibu nových členů zastupitelstva, stanovení celkového počtu členů rady města Olomouce a určení funkcí, pro které budou členové zastupitelstva dlouhodobě uvolněni, byla provedena volba členů rady a primátora, jeho náměstků a neuvolněných členů rady.

Petici proti změně územního plánu v tzv. Starých Hodolanech podepsalo během dvou květnových týdnů asi osm stovek tamních obyvatel. Ti nechtěli přijít o zelenou travnatou plochu na rohu Farského ulice a ulice Klimeckého, o které soukromá podnikatelka Barbora Svobodová (majitelka parcely od r. 2005) uvažovala jako o stavebním pozemku pro bytový dům. Ta také požádala o změnu územního plánu týkajícího se pozemku, což vyvolalo odpor tamních starousedlíků. S podobným plánem se na radnici na konci loňského roku obrátila také Tělovýchovná jednota Hodolany Sigma. Ta má na sousedním pozemku tenisové kurty a volejbalové hřiště. Jednotě patří i další část pozemku s garážemi, na kterém by chtěla postavit tři bytové domy s tím, že výnos z nich by mohl pomoci rozvoji sportovišť. Hřiště ve Starých

Hodolanech vybudovali v roce 1923 místní Sokolové. Nástupnická Tělovýchovná jednota o prostor na Farského ulici přišla v roce 2005 ve prospěch zmiňované podnikatelky. Na jednání Rady města Olomouce počátkem června byl přijat závěr nedoporučit změnu územního plánu v uvedené lokalitě, což prakticky znamenalo respektování názoru občanů. V Hodolanech vzniklo dokonce pro zachování hřiště občanské sdružení, které navrhlo městu od soukromníka parcelu vykoupit nebo směnit.Téměř pět stovek podpisů obyvatel Letné a Lazce se ocitlo na petiční listině, kterou tak protestovali proti konceptu územního plánu v této lokalitě. Podle něj by totiž měla v tomto prostoru (v blízkosti ulic Sokolovská a Dobrovského) měla vyrůst další komunikace, která by zabrala značné množství zeleně. Občané ve spolupráci s olomouckým Hnutím Duha (aktivista Miroslav Kutal) byli schopni sehnat příslušné množství podpisů nutných k tomu, aby se problémem zabývala samospráva. Lidé z Duhy i zaangažovaní z Lazců navrhovali vést komunikaci na úkor plochy vojenského prostoru, který považují v současných podmínkách za naddimenzovaný a seznámili se svým názorem i primátora města. Nový územní plán města by měl vejít v platnost v roce 2012, což je ještě dostatečná doba k jeho dílčím korekcím podpořených stanovisky veřejnosti.

Petice

Politicky motivovaná petice vznikla ve městě počátkem dubna iniciativou občanského sdružení Jedna Olomouc. Požadavkem této iniciativy bylo prosazení jednoho volebního obvodu v podzimních komunálních volbách do městského zastupitelstva. V této počáteční době bylo sdružení koordinováno zástupci lidovců, TOP 09, Strany zelených, Strany práv občanů - Zemanovců a klubu Olomoucké Věci veřejné. V minulosti bylo město - již od devadesátých let - rozděleno na pět volebních obvodů, což nemá v celostátním rozměru u měst tohoto typu obdobu. Zastánci uvedené změny způsobu voleb argumentují tím, že ve stávajícím volebním systému olomoucký volič rozhoduje pouze o jedné pětině (tedy devíti) členů zastupitelstva. Rozdělení města na volební obvody

je výhodnější pro velké politické strany, pro malé je naopak nevýhodou. Petici požadující změnu voleb ve městě mohli lidé podepisovat i na internetových stránkách www.jednaolomouc.cz. Rada města Olomouce se uvedenou peticí, kterou podepsalo 1615 občanů, zabývala na své schůzi dne 22. června. Petici převzal 1. náměstek primátora Svatopluk Ščudlík (ČSSD). Na odbor kancelář primátora byla doručena dne 8. června s doručovací adresou AK Bezucha, Klimeš, Stratil v.o.s. V důvodové zprávě pro další jednání zastupitelů je citován zákon č. 491/2001 Sb. o volebních obvodech, přičemž zastupitelé mohou v obci velikosti Olomouce (nad 50.000 obyvatel) vytvořit více volebních obvodů tak, aby se v každém obvodu volilo nejméně devět členů zastupitelstva obce - toto Olomouc s 45 zastupiteli splňuje. Důvodová zpráva pro zastupitele rovněž poukazuje na skutečnost, že Olomouc je největším městem republiky, které není rozděleno na městské části s " malými radnicemi" , a touto cestou je tedy možné se alespoň částečně v jednotlivém volebním obvodě zaměřit na problematiku konkrétní části města. Proti petici se postavilo svým rozhodnutím stávající vedení města i zastupitelé, takže komunální volby roku 2010 proběhly ve městě tradičním způsobem beze změn.

O společných prioritách, jejich podpoře a možnostech efektivní spolupráce v různých oblastech od krizového řízení přes školství, kulturu až po dopravu jednali v pondělí 18.ledna na společné snídani představitelé Olomouckého kraje s radními hanácké metropole. Shodli se při tom například na potřebě kvalitnějšího zastoupení regionu v Bruselu či důraznějšího prosazování výstavby tzv. východní tangenty, která by odvedla tranzitní dopravu mířící směrem na Šternberk mimo Olomouc. Kraj od roku 2006 reprezentuje konsorcium tří firem, české EMD, italské Seven Partners a britské HAL 9000, kterému vyprší zanedlouho mandátní smlouva, proto bylo nutné zvažovat možnosti změny způsobu zastoupení. Návrh inovace podle názoru hejtmana Martina Tesaříka (ČSSD) předpokládal vznik nového sdružení, v němž by byli zá-

stupci krajské i místní samosprávy, profesních komor a vysokých škol a bylo by již bez účasti Zlína. To by stanovovalo úkoly pro najaté dva až tři odborníky zastupující zájmy regionu v Bruselu. Až dosud byla spolupráce se zastoupením v Bruselu, které hejtmanství stálo ročně zhruba pět milionů korun, hlavně na úřednících kraje. Hlavním úkolem nového sdružení by mělo být hledání cest k tomu, jak získat pro členy další dotace z evropských fondů. V březnu a květnu se uskutečnila jednání zakládajících členů nového sdružení pro Brusel, kde se nakonec sešlo jedenáct subjektů a město Olomouc zde zastupovala náměstkyně Hana Kaštilová Tesařová (ČSSD). Mluvčím sdružení byl pak jmenován náměstek olomouckého hejtmana MUDr. Michael Fischer (ČSSD). Finanční příspěvek města Olomouce ve sdružení byl stanoven na 50 tisíc korun pro rok 2010. Toto jednání prošlo schvalovacím postupem na jednání zastupitelstva 22. června.

První schůzku kraje a města inicioval olomoucký hejtman, který byl v minulosti dlouholetým olomouckým primátorem. Koncem července reagoval olomoucký primátor na svérázný protest příznivců Hnutí Duha, kteří happeningovou formou - zalévání Hanačky do betonu na Horním náměstí - vyjadřovali své stanovisko k územnímu plánu města a jeho eventuelním změnám. Podle ekologů bylo sice správné, že město prodloužilo termíny pro připomínky veřejnosti a pořádalo besedy s občany,ale mapová aplikace na webu neobsahovala názvy ulic a neumožnila překrývání jednotlivých vrstev s fotomapou. Nejasnosti na konceptu inovovaného územního plánu se projevily např. u obyvatel Norské ulice, kteří měli lichou obavu z plánovaného kruhového objezdu, který ve skutečnosti plánován nebyl. Primátor vyjádřil svůj podiv nad snahou zachovat obdělávaná pole v sevření sídlištní výstavbou, jak je to např. ve Slavoníně a upozorňoval na skutečnost, že navrhovaný plán zahrnuje rozšíření zelených klínů kolem Moravy s dvěma novými lesními komplexy, Holickým lesem a Slavonínským lesem. Do diskuse o rozvoji města se zapojili

i lidé na sociální síti Facebook.

Šek v hodnotě 30 tisíc korun předal primátor Martin Novotný spolu s náměstkem Ladislavem Šnevajsem Charitě Olomouc na návštěvě ve čtvrtek 23. září. Poukaz na zmíněnou částku věnovala městu společnost K+B Expert, s.r.o. Opravy budovy Charity dotoval Regionální operační program Střední Morava částkou dvacet sedm milionů korun, částku tři miliony věnovalo město Olomouc a jedním milionem přispěl Timken Foundation of Canton.

Útok na auto primátora

Poněkud méně příjemnou zprávu se primátor města dozvěděl v pondělí 4. října, když neznámý útočník v předešlé noci poničil jeho služební vůz Škoda Superb. Cihla hozená pravým zadním oknem do vozu poničila také kožený potah sedadel, takže vznikla škoda za 75 tisíc korun. Z auta nic nezmizelo a primátor nechtěl mediálně spekulovat o motivu činu v souvislosti s blížícími se komunálními volbami. Věc byla předána policii, která zahájila vyšetřování jako poškozování cizí věci.

S osobou olomouckého primátora je spojen i projekt s názvem Rocková Olomouc. Do jisté míry je věc vysvětlitelná známou skutečností, že Martin Novotný je sám aktivním rockovým hudebníkem spojeným se skupinou Again, se kterou příležitostně vystupuje. V rámci prvního ročníku uvedeného festivalu se podařilo umožnit vystoupení mladým hudebníkům, ale dostat do Olomouce i rockové legendy - např. skupiny Uriah Heep či Yes, která zahajovala své světové turné právě v Olomouci. V druhé polovině kalendářního roku se potom 27. října Olomouc setkala s legendární kapelou Deep Purple. Roli „předskokana“ před legendární kapelou z Británie pak sehrála kapela The Again, v níž hraje na kytaru i primátor Martin Novotný. Kromě The Again bylo ve hře ještě pět dalších kapel z celé republiky. The Again hraje jižanský rock, britská formace vystoupila ve složení z roku 2002.

Do provizorních prostor v podloubí olomoucké radnice na Horním náměstí se od pondělí 8. února přesunulo Informační centrum

a středisko Europe Direct. Stávající prostory Infocentra totiž až do dubna procházely zásadní rekonstrukcí a modernizací. Kromě výměny obloukových oken a dveří šlo i o celkovou proměnu interiéru v ceně asi 3,1 milionu korun, z níž částku 2,2 milionu pokryla dotace z evropských fondů. Po dobu oprav musela být upravena otevírací doba Infocentra, byl omezen prodej upomínkových předmětů a přerušeno půjčování audioprůvodců pro turisty. V polovině května bylo Informační centrum zprovozněno. Na turisty tu kromě praktických rad a informací v moderně pojatém prostoru čekala také regionální pochoutka v automatu - loštické tvarůžky. Novinkou se stal multimediální průvodce, zatím ve zkušebním provozu, se zabudovaným systémem GPS, který je schopen návštěvníka města provést po předem zvolené trase. Na zhruba šedesáti objektech ve městě se navíc objevily informační tabule v trojjazyčné verzi.

Orloj

Poněkud méně šťastnou se stala letošní oprava sošek olomouckého orloje. Šestnáct dřevěných sošek z roku 1955 se mělo opravovat již v roce 2005, ale tehdy z renovace nakonec sešlo. Poté, co loni prošly rukama restauratéra, se z nich začala odlupovat barva. Po zjištění této skutečnosti se radnice rozhodla pozastavit platbu hlavnímu restaurátorovi Jiřímu Látalovi po dvou třetinách částky (celkově vyšla oprava orloje na 915 tisíc korun) s tím, že zbytek bude vyplacen po zjednání nápravy. Restaurátor Látal z Litomyšle byl jediným zájemcem o zakázku, který splňoval podmínky památkářů i radnice. Na konci roku 2009 už byly všechny figurky zpět na svých místech a radnice předpokládala, že to bude znovu na dobu nejméně padesáti let. Brzy se ovšem objevily zmiňované závady a radnice si zajistila odbornou expertízu z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Ta vyzněla ve smyslu špatného technologického postupu při renovaci. Látal následně uznal námitky s tím, že věc profesně vyřeší v nejkratším možném čase. Původně olomoučtí radní uvažovali o vytvoření kopií sošek, jejich

originály chtěli deponovat. Nakonec však převážil názor o jejich restauraci. není bez zajímavosti, že na sochařské tvorbě sošek orloje manželů Svolinských se podílel rovněž dnešní známý sochař Olbram Zoubek. Peníze na opravu figurek orloje daroval městu majitel heren v Olomouci Josef Endl. První písemná zpráva o olomouckém orloji je z roku 1519. Během své existence byl několikrát přetvořen a vybavován různými pohyblivými loutkami. Nejstarší části dnešního astronomického stroje pochází z roku 1898, kdy orloj doplnil heliocentrický ciferník. Koncem druhé světové války při osvobozování města byl orloj poškozen (8.5.1945) a poté kompletně přebudován manželi Svolinskými v letech 1947-1955 ve stylu socialistického realismu.

Poněkud netradiční pohled se kolemjdoucím Olomoučanům i turistům naskytl od úterý 31. srpna, kdy se na balkonu radnice objevil visící slavný psychiatr Sigmund Freud. Socha nazývaná jako Zavěšený muž z dílny kontroverzního výtvarníka Davida Černého se na olomoucké radnici ocitla proto, že chtěla upozornit na výstavu tří umělců s názvem 3x1, jejíž vernisáž byla přichystána na 2. září 2010 v Galerii Mona Lisa. Výstava, která trvala do 2. října představila tři kandidáty Ceny Jindřicha Chalupeckého, a to Davida Černého, Lukáše Rittsteina a Františka Skálu.

Rada města Olomouce na svém zasedání dne 23. února jednala o návrhu na pojmenování ulice pro zasedání zastupitelů. Návrh byl radě předložen jako návrh komise městské části a kulturní komise RMO. Po projednání byl doporučen zastupitelům schválit název ulice v lokalitě Hejčín, kde je rozestavěno pět obytných domů s označením Jarmily Glazarové, stejný název byl navržen pro případ, že by zde výstavba dále pokračovala na sousední parcele.

Nejméně dostupní a k tomu jedni z nejneochotnějších byli úředníci olomouckého magistrátu podle průzkumu, který před šesti lety dělala MF DNES ve spolupráci se specializovanou agenturou. Jak ukázal letošní podobný test MF DNES, je ve městě

nyní těžké narazit na městského úředníka, který by se do telefonu nepředstavil a pak by volajícího ještě odbyl stručnou informací. Pracovníci magistrátu během uplynulého období prošli několika školeními a anonymními průzkumy, kterými své zaměstnance nechal testovat úřad sám. Testem letos v dubnu prošli úředníci odboru dopravy, sociálního zabezpečení, správy a stavebního odboru. Figurantka volala vždy koncem pracovní doby nebo v pátek, kdy jsou přepážky pro veřejnost uzavřené. Drobnější nedostatky se objevily pouze na sociální správě, což připustil následně i mluvčí České správy sociálního zabezpečení Kamil Vařeka.

K mimořádné události došlo ve městě v sobotu 26. června dopoledne, kdy se rozezněly hlasové sirény ve městě. Měly napomoci policistům rozšířit mezi veřejnost informaci o ztraceném dvanáctiletém chlapci. Obsluze hlasových sirén se však bohužel tato novinka příliš nepovedla, protože nejdříve zněla městem reprodukovaná hudba z rozhlasové stanice a posléze nesrozumitelné hlášení. Spuštění hlasových sirén tedy nemělo žádnou souvislost s právě konanými Svátky města ani s premiérovým ročníkem Olomouckého půlmaratonu. Policie ČR zavedla novinku zejména při pátrání po pohřešovaných osobách v podobě využívání obecních rozhlasů a hlasových sirén a požádala dispečink Hasičské záchranné služby o vyhlášení informace o ztraceném chlapci. Z výše uvedených důvodů se ale akce v podstatě minula účinkem.

V letos provedené studii VŠE v Praze se Olomouc ocitla na pozici nejlepšího místa k životu v rámci Olomouckého kraje. V celorepublikovém žebříčku (50 měst) se ale Olomouc umístila až na místě šestnáctém před Prostějovem (17), Šumperkem (23) a Přerovem (42). Olomouc bodovala v tabulce relativně nízkou nezaměstnaností, dostupností komunikací či přijatelným životním prostředím. V celorepublikovém pořadí se na prvním místě ocitl Hradec Králové před Prahou a Pardubicemi.

Partnerská města

V letos končícím volebním období (2006 - 2010) rozvíjelo statutární město Olomouc spolupráci s celkem osmi zahraničními

partnerskými městy. Forma spolupráce měla mnoho podob a zabírala rozsah od kultury, sportu, životního prostředí přes školství, zdravotnictví, sociální péči až po knihovnictví, ochranu veřejného pořádku a podnikatelské aktivity. Vzájemné kontakty radních se konaly zpravidla na principu reciprocity. V loňském roce přivítalo město při příležitosti oslav dvacátého výročí sametové revoluce hosty ze sedmi spřátelených měst, pro letošní rok byly naplánovány cesty Olomoučanů na městské slavnosti Stadtmauerfest v bavorském Nördlingenu, které se konají jednou za tři roky, po delší přestávce francouzské město Antony, které tvoří předměstí Paříže a do maďarského města Pecs. Podle vyjádření tiskového mluvčího magistrátu Ivana Rašťáka je hlavním záměrem uvedených aktivit snaha umožnit potencionální kontakty konkrétních škol, spolků, klubů nebo jiných institucí nejrůznějšího zaměření a dohodnout základní kontury budoucích projektů, které by pak připravili odborní pracovníci magistrátu společně s příslušnými institucemi. Díky partnerským vztahům a kontaktům v zahraničí se města mohou podporovat vzájemně při krizových situacích - Olomouc má na toto téma bolestnou vzpomínku na rok 1997 - organizovat vzájemné výměnné pobyty studentů středních škol, reciproční výstavy, koncerty, stáže hasičů, městských strážníků apod. Při této příležitosti lze ovšem připomenout slova uznávaného experta na turismus a tiskového mluvčího Asociace českých cestovních kanceláří Tomio Okamury, že radní by měli především vyjíždět do sousedních zemí, proto že na delší vzdálenosti je efektivita spolupráce výrazně nižší. Podle Okamury chybí Olomoucku především kvalitní infrastruktura a teprve po jejím dobudování by měly následovat výjezdy a sjednávání kontaktů. V letošním roce navíc do situace nepříznivě zasáhla ekonomická krize, takže některé plánované kontakty musely být z tohoto důvodu odřeknuty - jako příklad možno uvést zrušená účast olomouckého hejtmanství na Open Days a Czech Party v Bruselu či výstavě Expo 2010 v Šanghaji.

Podle mediálního vyjádření primátora Martina Novotného (ODS) se ale konkrétné projekty v podnikatelské či rozvojové sféře zatím realizovat moc nedaří, případ výtopny na biomasu, který byl formou společného projektu s švýcarským městem Luzernem vytvořen pro zoologickou zahradu, je spíše ojedinělý. Úspěšnější jsou zatím výjezdy studentů olomoucké univerzity do zahraničí na studijní či vědecké pobyty a stáže (USA), olomoučtí hasiči jezdí každoročně na cvičení do nizozemského Veenendaalu, olomoučtí výtvarníci vystavovali ve Finsku a Finové zase v Olomouci.

Již zmiňované finanční problémy, se kterými se musí vyrovnávat i olomoucký magistrát, způsobily, že se od počátku roku dále hledaly cesty k ušetření. Nemuselo se jít sice třeba cestou nedalekých Loštic, kde zrušili počátkem roku funkci tajemníka, ale i tak se radnice snažila „osekat! výdaje. Ke stop stavu v oblasti personální se podle vyjádření tiskového mluvčího přidalo i opatření vedoucí k omezení práce vykonávané pro město na dohodu prostřednictvím externistů - na tyto mzdové účely byla pro letošní rok vyčleněna jen polovina někdejší sumy. Značnou pozornost veřejnosti vzbudil i prodej Edelmannova paláce, který radnice uskutečnila pro možnost realizace projektu SEFO (Středoevropské fórum) soukromému podnikateli. V průběhu roku byla nakonec podána opakovaně dvě trestní oznámení zpochybňující regulérnost celé transakce na dvaatřicet olomouckých zastupitelů, kteří pro prodej paláce nakonec zvedli ruku. Policejní vyšetřování, které odstartoval tímto oznámením Olomoučan Vladimír Chlup, převzal v březnu od olomoucké policie Útvar odhalování korupce a finanční kriminality v Praze. Paradoxní na celém případu bylo ovšem to, že celé jednání o finančním příslibu ministerstvo časově protáhlo, takže původní očekávané termíny musely být nahrazeny novými, které dokonce přesáhly časový horizont roku 2010, což opět muselo projít schvalovacím mechanismem olomoucké samosprávy. O kauze Edelmannova paláce se podrobněji zmíníme v příslušné kapitole kroniky.

Podobně jako v minulých letech schválila Rada města Olomouce (RMO) na svém jednání dne 9. února usnesení o zajištění dopravní obslužnosti v rámci integrovaného dopravního systému a poskytnutí příspěvku na pokrytí ztráty DPMO, a.s. a doporučila zastupitelům jeho schválení.Smlouva o zajištění dopravy vychází z ze zákona č. 128/2000 Sb. o obcích a dotkla se Bukovan, Bystrovan, Horky n.M., Samotišek a Skrbeně. Uvedené obce podle smlouvy uhradí finanční částku v globální hodnotě zhruba 2,13 milionu korun na provoz linek MHD spojujících je s hanáckou metropolí.

Ve čtvrtek 6. května položili členové RMO pietní věnce k pamětním deskám na nádvoří olomoucké radnice k uctění památky pěti někdejších olomouckých zastupitelů a dalších členů protifašistického odboje, kteří položili své životy na konci 2. světové války při osvobozování města.

Volební rok

Rok 2010 byl pro město jakýmsi „supervolebním“ rokem - na podzim proběhly senátní i komunální volby. Ve volebním senátním obvodu č. 61, který zahrnuje Olomouc a zhruba tři desítky okolních obcí, se nakonec střetlo sedm kandidátů. Sociální demokraté nominovali stávajícího olomouckého hejtmana Martina Tesaříka, občanští demokraté současného senátora Jana Hálka, komunisté Miroslava Skácela, lidovci s podporou Zelených Pavla Nováčka, TOP09 Jiřího Kleina, Zemanovci Josefa Duška a Suverenita Jana Rytíře. Před šesti lety porazil Hálek (zisk 55,7% hlasů) ve druhém kole Tesaříka, který byl tehdy olomouckým primátorem. Oba byli i letos považováni za favority senátního klání - Hálek zdůrazňoval svůj zájem být při tvorbě nového vysokoškolského zákona, Tesařík hovořil o snaze prosazovat zájem regionu v nejvyšším patře politiky. V roce 2006 byla volební účast v prvním kole senátních voleb na Olomoucku 30,02% a v druhém 20,06%, v letošních volbách to bylo v prvním kole 15.a 16. října 38,97% voličů a v druhém kole ve dnech 22. a 23. října celkem 26,43% voličů. Volební senátní klání v prvním kole v olo-

mouckém obvodu vyhrál kandidát sociálních demokratů hejtman kraje Martin Tesařík se ziskem 34,52% voličských hlasů před Janem Hálkem (20,38% voličů). Na dalších místech pak skončili Jiří Klein (19,82%), Miroslav Skácel (9,66%), Pavel Nováček (9,03%), Jan Rytíř 5,61%) a Josef Dušek (0,95%). Olej do „ohně" předvolebního klání před druhým kolem přilily letáky, které se objevily na veřejnosti s textem, z něhož bylo možno vyvodit, že kandidáta ODS Jana Hálka podporují ve druhém kole neúspěšné strany z kola prvního - lidovci, zelení a SPO - Zemanovci.. Představitelé jmenovaných stran (Roubík- SZ, Slavotínek - KFU-ČSL) proti textu letáku protestovali, krajský šéf Strany práv občanů Radek Augustin prohlásil, že jeho strana nechává voličům svobodu rozhodování. Sám Hálek vysvětloval zmíněný text tím, že u osobností, které ho ve druhém kole podpořily, uvedl i jejich stranickou příslušnost, takže vznikl optický klam, jako by získal i podporu celých jmenovaných stran. Po vyhodnocení druhého kola senátních voleb bylo možno jednoznačně označit jejich vítěze - stal se jím hejtman a exprimátor města Olomouce Martin Tesařík (56, ČSSD) se ziskem 54,78% voličských hlasů před Janem Hálkem (67, ODS) s 45,21% hlasů. Před volbami se ve městě vedly diskuse, zda může Martin Tesařík zvládat případně obě pozice - tedy senátorskou i hejtmanskou - dohromady. On sám se vyjádřil v tom smyslu, že je schopen obojí zvládnout ku prospěchu věci a využít své zkušenosti regionálního politika v Senátu s tím, že celý svůj senátorský plat věnuje na sociální a sportovní aktivity. Podle mediálního vyjádření nově zvoleného senátora Tesaříka je jeho vítězství možno vidět jako důsledek postoje voličů, kteří odmítli „odsunout sociální demokracii na vedlejší kolej." Tesařík zvítězil v Olomouci a třiadvaceti okolních obcích, Hálka preferovali voliči v šesti obcích.

Komunální volby

Boj o podobu a výsledky komunálních voleb v krajském městě vlastně začal již v polovině dubna, kdy vystoupila iniciativa Jedna Olomouc. Zmiňovali jsme se o ní výše v souvislosti

s petičním hnutím. Iniciativu Jedna Olomouc se rozhodl zastřešovat náměstek primátora Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL) a předložil na jednání rady města veškeré dokumenty v této souvislosti. Ty však byly staženy z jednání. Zástupci stran Edita Hrstková (SZ), Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL), Ivo Vlach (TOP09), Dagmar Navrátilová (VV) a Petr Vejbor (SPOZ) poté prezentovali svoje stanovisko požadující jeden volební obvod (místo stávajících pěti) na sociální síti Facebook a vyzvali veřejnost k podpoře. Ve středu 14. dubna se setkali lídři největších stran v regionu před televizními kamerami v pořadu otázky Václava Moravce - Radek Augustin (SPOZ), Pavel Horák (KDU-ČSL), Lenka Andrýsová (VV), Jitka Chalánková (TOP09), Alexander Černý (KSČM), Ivan Langer (ODS) a Miloslav Vlček (ČSSD). V dalším časovém období se začali pomalu vynořovat kandidáti jednotlivých politických proudů na post olomouckého primátora. V této době, zhruba 100 dnů před volbami se objevila jména jako staronový Martin Novotný (ODS), Jiří Rozbořil (ČSSD), Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL), Ivo Vlach (TOP09), Alexander Černý (KSČM), Dagmar Navrátilová (VV) a Radek Augustin (SPOZ). Především nové politické strany kalkulovaly s pozitivním výsledkem v celostátních parlamentních volbách a uvažovaly o možnosti druhého úspěchu i na komunální úrovni. V první polovině srpna se už do komunálních voleb hlásilo dvanáct stran a dokonce jeden nezávislý kandidát - Jiří Vašíček z Chomoutova. Poněkud zvláštní případ doprovodil přípravu voleb ve městě - zmocněnec Dělnické strany sociální spravedlnosti (bývalá Dělnická strana) chtěl zaregistrovat kandidátní listinu pro volby v obci ve správním obvodu Olomouce dva dny po vypršení řádného termínu. Podle vyjádření tajemníka olomouckého magistrátu Jana Večeře se s podobným případem město ještě nesetkalo. Poprvé ve své historii kandidovala do říjnových obecních voleb politická strana Koruna česká, která postavila kandidátku ve všech pěti olomouckých volebních obvodech. Mezi nominovanými se objevil např. bývalý olomoucký radní Pavel Andrš nebo

zoolog a odborník na říční raky Miloš Holzer. Začátkem září představila svůj program pro Olomouc parlamentně úspěšná strana TOP 09 v čele s lídrem Ivo Vlachem (kandidát na primátora) a Jiřím Kleinem (kandidát na senátora). V druhé polovině září vystoupila podobně strana občanských demokratů v čele se stávajícím primátorem Martinem Novotným a lídry volebních obvodů Marcelou Hanákovou, Janem Holpuchem, Martinem Majorem a Ivanem Kosatíkem. Volebním heslem ODS bylo Měníme Olomouc k lepšímu. Své stranické kolegy Ščudlíka a Kaštilovou-Tesařovou „přeskočil" kandidát sociálních demokratů a posléze volební lídr, náměstek ředitele FNO Jiří Rozbořil (48), nynější radní za ČSSD. Na kandidátce ČSSD se po odmlce objevil i bývalý náměstek primátora Jaromír Czmero a doyen olomoucké sociální demokracie František Mezihorák, naopak dlouholetý primátor města a nynější hejtman Martin Tesařík se mezi kandidáty do zastupitelstva Olomouce neobjevil. Ve straně občanských demokratů se na kandidátní listině ze známých tváří strany objevil opět Vladimír Pokorný, nynější radní za ODS Marta Vláčilová (v zastupitelstvu od r. 1990) se naopak rozhodla nekandidovat a „uvolnit místo mladším." Na předvolební diskusní večer s názvem Předvolební kotlík pozvala veřejnost olomoucká sekce Unie nestátních neziskových organizací Olomouckého kraje ve čtvrtek 23. září do Kongresového sálu Krajského úřadu v Olomouci. Panelovou diskusi řídil politolog Pavel Šaradín z Univerzity Palackého. Akce však zůstala v podstatě bez větší odezvy a účasti veřejnosti.

V polovině října již bylo v podstatě jasno - v Olomouci šlo do voleb dvanáct stran a jeden nezávislý kandidát, celkem se o hlasy voličů ucházelo 449 kandidátů, což bylo o 94 více než v roce 2006, kdy šlo do voleb deset stran a hnutí. Favority voleb byli občanští a sociální demokraté, nové strany s výjimkou TOP 09 v podstatě propadly. Konkrétní výsledky komunálních voleb z 15.a 16. října 2010 uvádíme v tabulkovém přehledu 1.3.

Výsledky voleb

Z uvedených výsledných čísel vyšla z voleb jako vítěz sociální

Tabulka 1.3: Komunální volby v Olomouci 2010

politická strana	volební výsledek v %	počet mandátů do zastupitelstva
ČSSD	28,67	17
ODS	24,18	14
TOP 09	14,80	6
KSČM	10,15	5
KDU-ČSL	7,54	3
Věci veřejné	4,82	0
SZ	3,59	0
Suverenita	3,00	0
SPOZ	1,88	0
Koruna Česká	0,59	0
Republikánská strana Čech, Moravy a Slezska	0,39	0
Moravané	0,24	0
Jiří Vašíček, nezávislý kandidát	0,15	0

zdroj: Deník 18.10.2010

demokracie, nad pětiprocentní hladinou se ještě ocitli občanští demokraté, TOP09, komunisté a lidovci. Z tohoto výsledku se zákonitě rýsovaly dvě možnosti koaličního seskupení - velká koalice sociálních a občanských demokratů a tedy pokračování stávajícího modelu p předchozích čtyř let, nebo křehké spojení pravicových subjektů - ODS, TOP09 a KDU-ČSL s minimální převahou jednoho poslance v pětačtyřicetičlenném zastupitelstvu. Tentokrát se ODS rozhodla jinak než v roce 2006 a místo „duhové“ dala přednost pravicovému seskupení s lidovci a „topkou.“ ODS ztratila ve volbách třetinu svých zastupitelů (z 21 klesla na 14), ČSSD si o tři polepšila (ze 14 na 17). V obvodě, kde kandidoval primátor Martin Novotný ODS sociální demokraty předstihla, i když celkově prohrála o 4 procenta. Ukázalo se, že Martin Novotný je v Olomouci populární politik a jeho ambicí bylo vést krajské město i další čtyři roky. Pro lidovou stranu byly volby v Olomouci mimořádně úspěšné a jejich tři členové zastupitelstva byli politickou šancí. Ostatní nové politické subjekty zažily drtivý propad - největší zklamání zažily zřejmě strany Věci veřejné a Strana práv občanů - Zemanovci.

Rychlé obrátky nabrala povolební vyjednávání olomouckých politiků už v neděli 17. října, kdy se večer sešly ODS, TOP09 a KDU-ČSL ke koaliční debatě, jejímž výsledkem byla dohoda pro období 2010 až 2014. Vítězná sociální demokracie nebude mít od roku 1994 zastoupení ve vedení města. Mezi třemi uvedenými subjekty panovala od počátku shoda v osobě primátora, kterým byl pro nové období staronový Martin Novotný (ODS).Vznik pravicové koalice komentoval lídr TOP 09 Vlach shodou programových cílů, lidovecký lídr Šnevajs naopak mediálně hovořil o křehkosti koalice a zřejmé nutnosti se předem dohodnout před každým jednáním zastupitelů. Vedení radnice se vrátilo k modelu pěti náměstků primátora, největší změna nastala na postu ekonomického náměstka, na kterém Jiřího Martináka (ODS) vystřídal kritik hospodaření olomoucké radnice a lídr TOP 09 Ivo Vlach. Z opozičních lavic budou sledovat novou koalici vítězové voleb - sociální demokraté společně s komunisty.

V rekordně krátkém čase po komunálních volbách došlo v Olomouci k podpisu nově vzniklé radniční koalice tvořené zástupci stran ODS, TOP 09 a KDU-ČSL. Smlouva byla podepsána v úterý 19. října ve 14 hodin v zasedací místnosti radnice za přítomnosti novinářů a stala se tak závaznou pro volební období 2010 - 2014. Strany pravého středu se dohodly na vytvoření většinové koalice v Zastupitelstvu města Olomouce (ZMO), prezentovaly dohodu jako výsledek intenzivního jednání, ve kterém všechny zúčastněné strany projevily vůli ke spolupráci a vyjádřily své odhodlání převzít odpovědnost za rozvoj města v uvedeném období. Jako hlavní cíle koaliční spolupráce ODS, TOP 09 a KDU-ČSL v preambuli stanovily statutárního města jakožto hospodářské, kulturní a duchovní metropole Hané, zajištění trvalé udržitelnosti financování města, efektivity a průhlednosti fungování samosprávy, zvýšení kvality života občanů Olomouce včetně odstraňování komunikačních i fyzických bariér. Strany se zároveň v koaliční smlouvě dohodly na počtu uvolněných a neuvolněných

členů rady a konkrétním personálním obsazení městského vedení včetně zodpovědnosti za řízení odborů magistrátu a městských organizací. Budoucí spolupráce stran koalice byla postavena na principu rovnováhy, žádná z koaličních stran nemá v radě většinu hlasů. V radě města zasedlo pět členů za ODS, čtyři členové za TOP 09 a dva za KDU-ČSL. Koaliční smlouva zároveň stanovila počet náměstků primátora na pět, což znamená snížení o jednoho náměstka oproti dosavadnímu stavu. V návrhu složení Rady města Olomouce podle koaliční smlouvy se tedy objevilo jedenáct jmen, přičemž někteří jejich nositelé fungovali na radnici již v minulém období. Pro přehlednost uvádíme tabulkový přehled 1.4 funkcionářů a jejich kompetence a zodpovědnost za jednotlivé odbory magistrátu.

Tabulka 1.4: Rada města Olomouce pro volební období 2010-2014

uvolnění členové RMO	kompetence
Martin Novotný (ODS) - primátor	odbor kancelář primátora, koncepce a rozvoje, zastupování statutárního města Olomouce navenek, MPO
Ivo Vlach (TOP 09) - I. náměstek primátora	odbor ekonomický, dopravy
Ladislav Šnevajs (KDU-ČSL) - náměstek primátora	odbor evropských projektů, školství, Hřbitovy města Olomouce, MPR Olomouc, bydlení
Martin Major (ODS) - náměstek primátora	odbor investic, majetkoprávní
Eva Machová (TOP 09) - náměstkyně primátora	odbor sociální, vnitřního auditu a kontroly, ochrany
Jan Holpuch (ODS) - náměstek primátora	odbor vnějších vztahů a informací, informatiky, životního prostředí, MDO, MFO, DHO, ZOO Olomouc
Neuvolnění členové RMO	
Ivan Kosatík (ODS)	
Aleš Jakubec (TOP 09)	
Marcela Hanáková (ODS)	
Jan Dostál (KDU-ČSL)	
Karel Šimša (TOP 09)	

Koaliční strany se zároveň dohodly, že nejpozději do února příštího roku představí programové prohlášení Rady města Olomouce pro následující čtyři roky. Na závěr tiskové konference vyjádřili představitelé koaličních subjektů Martin Novotný, Ivo

Vlach a Ladislav Šnevajs přesvědčení, že nově ustavená koalice bude pevná a funkční a přispěje ke zvýšení důvěry občanů města v samosprávu a komunální politiku vůbec.

V závěru kapitoly uvádíme jmenný seznam olomouckých zastupitelů a jejich politickou příslušnost (tab. 1.5).

Tabulka 1.5: Seznam olomouckých zastupitelů

Baslerová Eva PhDr.	ČSSD
Czmero Jaromír Ing.	ČSSD
Fischer Michael MUDr.	ČSSD
Gajdůšek Miroslav Mgr. MBA	ČSSD
Hušek Václav Mgr.	ČSSD
Kaštilová-Tesařová Hana	ČSSD
Krček Antonín	ČSSD
Kropáč Jiří Ing.	ČSSD
Krosesková Vlasta PhDr.	ČSSD
Kubjátová Yvona Mgr.	ČSSD
Mezihorák František PhDr.CSc.	ČSSD
Ptačovský Zdeněk	ČSSD
Rozbořil Jiří Ing.	ČSSD
Staněk Antonín Mgr. Ph.D.	ČSSD
Ščudlík Svatopluk Mgr.	ČSSD
Vomáčka Jaroslav MUDr. Ph.D.	MBA ČSSD
Žáček Filip	ČSSD
Gottwald Jan	ODS
Hanáková Marcela PhDr.	ODS
Holpuch Jan RNDr. Ph.D.	ODS
Jelínek Pavel Ing. Ph.D.	ODS
Kosatík Ivan RNDr.	ODS
Králíková Barbora Mgr.	ODS
Krátký Jaroslav	ODS
Major Martin JUDr.	ODS
Mareš Ivo MUDr. MBA	ODS
Martinák Jiří Bc.	ODS
Novotný Martin	ODS
Pokorný Vladimír Ing.	ODS
Schubert Radim	ODS
Tozzi di Angelo Igor MUDr.	Ph.D. ODS
Jakubec Aleš RNDr. Ph.D.	TOP 09
Langer Milan Mgr.	TOP 09 (bez politické příslušnosti)
Machová Eva Mgr.	TOP 09
Šimša Karel Ing.	TOP 09
Šišková Kateřina Mgr.	TOP 09
Vlach Ivo Ing.	TOP 09
Černý Alexander RSDr.	KSČM
Kropáček Antonín Ing.	KSČM
Marek Miroslav Ing.	KSČM
Michálek Petr Mgr.	KSČM
Skácel Miroslav PaedDr.	KSČM
Dostál Jan Ing.	KDU-ČSL
Procházka Petr MVDr.	KDU-ČSL
Šnevajs Ladislav RNDr.	KDU-ČSL

Kapitola 2

Rozpočet města
Financování
Dotace

Statutární město Olomouc jako právnická osoba obhospodařuje majetek v řádu miliard korun a jeho rozpočet se v posledních letech pohyboval na úrovni zhruba dvou miliard. Hospodářská krize, která postihla celosvětovou i národní ekonomiky nemohla samozřejmě zůstat bez důsledků i na fungování městské ekonomiky a financí. To, co město zřejmě nejvíce ovlivnilo v negativním smyslu slova, byl citelně snížený daňový výběr, který posléze sekundárně ovlivnil investiční záměry města v současnosti i v blízké budoucnosti. V nedávno uplynulém fiskálním období Olomouci v tíživé situaci napomohla dotace ze státního rozpočtu, o níž jsme se zmiňovali v příslušném záznamu kroniky, nicméně šlo o jednorázovou akci, která pomohla překlenout kritické období uvedeného výpadku daňových příjmů, ale nemohla se stát trvalým zdrojem peněz do pokladny města.

Přestože hospodaření města nepříznivě ovlivnila finanční krize, mohla Olomouc pozitivně těžit z evropských zdrojů, které tak mohly být nápomocny při řešení obtížné situace. V letošním roce pokračoval i trend zahájený již v minulosti - koordinace rozvojových záměrů města s privátním sektorem a s ostatními veřejnými institucemi v lokální působnosti. Na jaře 2010 byla zveřejněna zpráva nezávislého auditora určená Radě města Olomouce (RMO) a Zastupitelstvu města Olomouce (ZMO) o účetní uzávěrce statutárního města. Z uvedeného vyplynulo, že výsledek hospodaření mohl být v souladu s českými účetními předpisy přijat auditorským výrokem bez výhrad. Audit olomouckých financí provedla ing.Hana Juráňová z firmy FINAUDIT s.r.o.a byl datován dnem 5. března 2010. Hospodaření statutárního města Olomouce za rok 2009 skončilo úhrnným přebytkem ve výši 43.531.578,47 Kč. Krize

Tíživější strana finanční „tváře“ města Olomouce je samozřejmě jeho úvěrová zadluženost. K 1. lednu 2010 vykazovalo statutární město Olomouc celkový úvěrový dluh (bez úroků z úvěrů) částkou 1 268 981 851, 50 Kč. Oproti minulosti se tak jednalo

o nárůst zadluženosti související s otevřením úvěrového rámce u Evropské investiční banky (EIB) a přijetím investičního úvěru ve výši 500 milionů korun. V celkovém objemu zadlužení statutárního města jsou tak zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů a návratné finanční půjčky ze státních fondů a ministerstev. Splatnost aktuálních úvěrů je rozložena do období 2009 - 2020 s výjimkou zmiňovaného úvěru od EIB, jehož splatnost byla stanovena na rok 2034. Na celkové zadluženosti se podílela i obnova krátkodobého revolvingového úvěru u Komerční banky, kdy byla částka 30 milionů korun splacena a následně znovu otevřena. Účelem přijetí těchto úvěrových prostředků bylo zejména dofinancování příjmové strany rozpočtu města v roce 2009. K počátku letošního roku byly zároveň z celkové dlužné částky 530 milionů korun provedeny splátky v celkové výši 126,5 milionu korun v souladu se schváleným rozpočtem města. Monitoring hospodaření města (dříve ukazatel dluhové služby) byl v souladu s usnesením vlády České republiky č. 1395 ze dne 12. listopadu 2008 a splňoval podmínky vyplývající z tohoto usnesení.

Rekapitulační přehled zadluženosti města k 1.1.2010 pak uvádíme v detailní tabulce 2.1 se ztotožněním příslušných věřitelů a výší dluhu.

Město Olomouc mělo podobně jako v minulosti i v letošním roce finanční účast v osmi akciových společnostech, které se podílely především na uspokojování služeb pro Olomoučany. V případě Technických služeb města Olomouce, a.s., Dopravního podniku města Olomouce, a.s., Výstaviště Flora Olomouc, a.s. a Správy nemovitostí Olomouc, a.s. bylo město jediným univerzálním akcionářem, ve společnosti Olterm& TD to byl podíl 34% akcií, ve Vodohospodářské společnosti Olomouc 57,87 % akcií, v SK Sigma Olomouc 34,25% akcií a v Aquaparku Olomouc celkem 45% akcií.

Příspěvkové organizace

Příspěvkových organizací financovaných městem je celkem sedm, financování většiny z nich probíhalo v součinnosti s do-

Tabulka 2.1: Přehled úvěrové zadluženosti statutárního města Olomouce k 1.1.2010*)

věřitel - účel úvěru	celková výše úvěru - půjčky (v mil. Kč)
Komerční banka, a.s. - krátkodobý provozní úvěr	30,00
Moravská vodárenská a.s., vodohospodářské investiční akce	129,41
Ministerstvo financí ČR - kanalizace Holice	1,56
Kommunalkredit Austria AG - investiční úvěr	175,00
Státní fond životního prostředí ČR - úročená půjčka na ISPA	8,01
Komerční banka, a.s. - dlouhodobý investiční úvěr	245,00
Česká spořitelna, a.s. - investiční úvěr	180,00
Evropská investiční banka - investiční úvěr	500,00
celkem	1 268 981 851**)

*) zdroj: Výroční zpráva SM Olomouc 2009

**) zaokrouhleno na celé Kč

tacemi poskytnutými státem a Krajským úřadem Olomouckého kraje. Také v této oblasti došlo ve srovnání s loňským rokem ke snížení finanční částky o 25 milionů korun. Největší krácení zaznamenalo Moravské divadlo Olomouc, kde činilo přibližně 10% příspěvku poskytnutého v roce 2009. Příspěvkové organizace statutárního města Olomouce jsou Zoologická zahrada Olomouc, Moravské divadlo Olomouc, Divadlo hudby Olomouc, Moravská filharmonie Olomouc, Knihovna města Olomouce, Hřbitovy města Olomouce a Správa lesů města Olomouce. Výše poskytnutých městských příspěvků se pohybovala v rozmezí od zhruba tří do devadesáti milionů korun. Přesný výčet uvádíme výše v rozpočtovém přehledu.

Při detailnějším pohledu na městský rozpočet schválený ZMO dne 21. prosince 2009 je zřejmý mírný rozdíl v celkové sumě příjmů a výdajů ve výši přibližně 150 milionů korun na straně výdajů. Na výdajové straně byla určena částka zhruba 1,65 mld. korun na výdaje jednotlivých odborů magistrátu, příspěvkových organizací města a objednaných veřejných služeb. Celkový objem příjmů města byl stanoven na částku přibližně 1,92 mld. korun,

výdajů na zhruba 2,07 mld. Na různých typech daní město získalo v příjmové části částku asi 1,18 mld. korun, na poplatcích pak sumárně asi 0,13 mld. Nejvyšší daňový výnos přinesla pro město daň z přidané hodnoty (DPH) v hodnotě 460 milionů korun. Nejvýnosnější poplatek byl za odvoz komunálního odpadu, který vynesl celkem 43 milionů korun.

Při analýze provozních výdajů jednotlivých odborů magistrátu zjistíme, že nejvyšší náklady měl odbor správy - zhruba 378 milionů korun, jako druhý pak odbor školství s částkou přibližně 145 milionů korun a na třetí příčce odbor ekonomický s výdaji přibližně 123 milionů korun. Při posuzování finanční náročnosti provozu odboru správy je možno uvést, že jeho výše bude zřejmě v relaci s personálním obsazením řídících orgánů města, které se např. v porovnání s rokem 1990 zhruba sedminásobně zvýšilo. Pro zabezpečení operativní činnosti Městské policie Olomouc (MPO) bylo v rozpočtu na rok 2010 pamatováno částkou 59,76 milionu korun. Celkem byla na provoz všech odborů magistrátu rozpočtově určena částka přibližně 1,02 mld. korun - podrobný rozpis uvádíme opět výše.

Náklady spojené s objednávkou veřejných služeb u akciových společností tvořily i v rozpočtu na rok 2010 značnou finanční zátěž - celkem se totiž jedná o částku blížící se polovině miliardy korun. Nejvyšší částka byla vynaložena na činnost akciové společnosti Technických služeb města Olomouce ve výši téměř 240 milionům korun. O něco méně, přibližně 180 milionů korun si vyžádalo zajištění dopravní obslužnosti ve městě, tedy zejména činnost akciové společnosti Dopravní podnik města Olomouce. Na třetí příčce pomyslného žebříčku nákladů byla akciová společnost Flora - její činnost si vyžádala náklad necelých 27 milionů korun. Bytový fond města v gesci Správy nemovitostí Olomouc pracoval s finanční částkou zhruba 16 milionů korun.

Akciové společnosti

Řadu let ve městě funguje tzv. Fond rozvoje bydlení (FRB), který je členěn na klasický a povodňový. Ten naštěstí nebyl v roce

2010 postaven před nějakou kalamitní situaci. V klasickém FRB byly pro rok 2010 prostředky v celkové výši 20,438 milionu korun (dle platných pravidel je možno v průběhu roku použít pro poskytování úvěru z FRB částku do 20 milionů korun).

Dvanáct mateřských škol financovaných formou příspěvku z rozpočtu vyšlo městskou pokladnu na částku převyšující 28 milionů korun, devatenáct základních škol pak na téměř 117 milionů korun - celková suma vynaložená na účely nižšího školství zajišťovaného městem tak dosáhla výše přesahující 145 milionů korun. V oblasti provozních příspěvků a dotací bylo v rozpočtu počítáno s celkovou sumou ve výši zhruba 100 milionů korun. Příspěvky byly koordinovány jednotlivými odbory magistrátu. V našem přehledu se zmíníme jen o těch, které přesáhly částku 1 milion korun, podrobný přehled přinášíme výše. Odbor kancelář primátora obdržel příspěvek 1,3 milionu korun na věcné dary, hokejový klub HC Olomouc s.r.o. částku 2,5 milionu korun na podporu vrcholového sportu a mládeže, na tělovýchovné granty vyčlenilo město příspěvek 5,5 milionu korun, správa a provoz Plaveckého stadionu akciové společnosti Olterm & TD si vyžádala příspěvek ve výši 16 milionů korun a služebné pro olomoucký Aquapark částku 29 milionů korun.

Investiční politika olomouckého magistrátu se do jisté míry musela přizpůsobit zmiňovaným makroekonomickým problémům, o nichž jsme se již zmiňovali. Globální částka vyčleněná na investiční akce vesměs stavebního charakteru pak dosáhla výše 417,74 milionu korun. K finančně nejnákladnějším akcím, které převýšily částku 10 milionů korun, lze pro ilustraci uvést např. výstavbu hasičské zbrojnice v Černovíře (14 milionů Kč), rekonstrukci komunikace na ulici U potoka (14,5 milionu korun), opravu mobiliáře a cestovní sítě ve Smetanových sadech (24, 5 milionu Kč), rekonstrukci komunikace a inženýrských sítí na ulici Malinovského (33 milionů Kč), rekonstrukci obratiště a komunikace na ulici Přichystalově (75,2 milionu Kč) a konečně IV.etapu rekonstrukce

Investiční politika

přednádražního prostoru na ulici Jeremenkově (107 milionů Kč).

Podrobný výčet všech investičních akcí města v roce 2010 uvádíme rovněž výše. Zadluženost

V souvislosti s citovaným zadlužením města není bez zajímavosti i její přehled v přepočtu na jednoho obyvatele. V polovině září byly zveřejněny údaje tohoto druhu sledující vývoj dluhu pro Olomouc a dvě další hanácká města Přerov a Prostějov. Pro srovnání uvádíme tabulkový přehled i s vypočítaným zadlužením Olomouce v roce 2010.

Tabulka 2.2: Dluh radnic v přepočtu na jednoho obyvatele (2007 - 2010)

město	rok	hodnota (Kč)
Prostějov	2007	154
	2008	124
	2009	108
Přerov	2007	4255
	2008	5112
	2009	9960
Olomouc	2007	9155
	2008	8622
	2009	12416
	2010	12641

zdroj: VŠE Praha

Celkem 4,2 miliardy korun získaly letos samosprávy, podnikatelé, různá sdružení, neziskové organizace či firmy z Olomouckého a Zlínského kraje z evropského Regionálního operačního programu (ROP) Střední Morava. Loni činila finální částka 3,2 miliardy korun. Finanční dotace v řadě případů směřovaly i do samotné Olomouce - můžeme uvést několik případů výraznější finanční pomoci. Např. stomilionovou dotaci získala olomoucká společnost K3 Sport na vybudování sportovně-rekreačního areálu s celoročním provozem v Koutech nad Desnou. Jiným příkladem by mohl být projekt revitalizace unikátních olomouckých fortových pevností z 19. století, na který bylo z uvedeného zdroje

pamatováno částkou téměř 34 milionů korun. Fortové pevnosti by mohly být v budoucnu atraktivní složkou turistické nabídky města.

Bohužel při „porcování" krajského medvěda - tedy rozdělování finančních injekcí z krajského rozpočtu - byla částka určená k rozdělení jen polovinou roku předchozího. Kraj rozdělil celkem 27 milionů korun, z olomouckých zájemců získal Sluňákov - centrum elologických aktivit 0,9 milionu korun, Tělovýchovná jednota Lokomotiva Olomouc 1,3 milionu korun, Divadlo Tramtárie 0,5 milionu korun, Olomoucké Svátky písní 0,27 milionu korun, Olomoucké kulturní léto 0,25 milionu korun, soutěž O meč svatého Václava 0,2 milionu korun, HFK Olomouc 0,3 milionu korun a Házenkářský klub Zora Olomouc 0,05 milionu korun na mezinárodní turnaj. Činnost Muzea umění v Olomouci pak kraj podpořil částkou více než 25 milionů korun ve dvou částkách v průběhu roku. Muzeum kraj začal finančně podporovat od roku 2007, kdy funkci zřizovatele převzal od kraje znovu zpět stát.

Exekuce

Tak jako v minulých letech využívala olomoucká radnice i v letošním roce služeb exekutorů, kteří by přimněli zapomětlivé dlužníky ke splnění jejich povinností. V krajském městě bylo od roku 2003 postoupeno vymahačům dluhů (především vzniklých na nájemném) celkem 11,7 milionu korun, z čehož se radnici úspěšně vrátilo necelých pět milionů. Exekutoři navštěvují osobně dlužníky, kteří nereagují na výzvy radnice. Podle sdělení náměstka olomouckého primátora RNDr. Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL) se celkový objem pohledávek vymáhaných exekucí snižuje, naopak výtěžnost roste. Město se ale formou exekuce snaží také donutit neplatiče k zaplacení místních poplatků - např. za svoz komunálního odpadu nebo taxy za psa. V Olomouci za dobu nedávno minulou (od roku 2008) rovněž přibylo krachů firem a bankrotů domácností. Rejstřík zaevidoval v tomto smyslu sto třicet tři firem či fyzických osob, u nichž bylo nebo je vedeno insolvenční řízení. Podle informací Úřadu práce v Olomouci se počet firem

v této situaci v regionu oproti předchozímu roku zvýšil o sedmdesát procent. Stejné zkušenosti vykazují i činovníci olomouckého občanského sdružení SPES, které nabízí lidem pomoc s dluhy. Poradna má plně obsazené termíny a eviduje v průměru deset bankrotů týdně. V případě, že pracovníci nedostávají mzdu za odvedenou práci, mohou dostat náhradu mzdy od státu. Úřad práce v Olomouci těmto lidem v předchozím období takto vyplatil částku zhruba patnáct milionů korun.

Svého času velmi diskutovaná stavba, olomoucký aquapark, skončil v minulém roce ve finanční ztrátě osm a půl milionu korun. Vzhledem k této situaci navýšila společnost Aquapark Olomouc, ve které vlastní město 45% akcií, základní kapitál. Finanční operaci v objemu zhruba pět milionů korun schválilo v červnu městské zastupitelstvo. Akcie za šest milionů korun zároveň nakoupila i majoritní vlastník společnost Tecprom. Olomoucká radnice kromě třiceti milionů, které každoročně hradí jako tzv. služebné, zaplatí aquaparku v následujících třech letech v případě ztráty další částku ve výši tří milionů korun. Nízká návštěvnost vodní atrakce byla zdůvodňována radními nepříznivou ekonomickou situací, ale např. i strachem lidí z možné nákazy prasečí chřipkou. Na témže červnovém zasedání zastupitelů města bylo rovněž schváleno čerpání dalších dvě stě padesáti milionů korun z Evropské investiční banky (EIB) k zaplacení investičních akcí, s nimiž je počítáno v roce 2010. Celkově tam město vyčerpá úvěr ve výši jedné miliardy korun, z čehož polovina byla užita již v loňském roce k překonání finančních potíží. Radnice bude mít možnost po využití první miliardy čerpat ještě dalších 500 milionů.

V dalším uvádíme detailní přehled jednotlivých kapitol městského rozpočtu na rok 2010. Pro dokreslení celkového obrazu městských financí uvádíme ještě jednu aktuální poznámku - letos poprvé od roku 2004 se původní rozpočet statutárního města Olomouce dostal pod hodnotu dvou miliard korun v příjmové

i výdajové složce, což je jistý symptom finanční stagnace stotisícového krajského města. Na začátku kalendářního roku 2010 (9. února 2010) se po jednání Rady města Olomouce (RMO) objevila upravená podoba rozpočtu posílená v příjmové i výdajové části, takže začátek roku znamenal v konečné podobě návrat k minulým číselným relacím, kdy rozpočet přesáhl cifru dvou miliard korun. Upravený rozpočet po uvedeném datu činil 2.155.166.800,- Kč v příjmové a 2.310.092.800,- Kč ve výdajové části. Další rozpočtové změny, které potom proběhly v průběhu roku, přinesly již jen změny menšího rozsahu - např. v srpnu 2010 byly příjmy stanoveny na 2.188.741.023,42 korun a výdaje na 2.387.198.600,89 korun.

Koncem kalendářního roku (říjen) byla zveřejněna informace o ratingu olomouckých financí. Renomovaná světová ratingová agentura Standard&Poors ohodnotila místní hospodaření vysokými známkami Aminus a A2 z hlediska dlouhodobého a krátkodobého výhledu. Stejné hodnocení obdržela i Česká republika. Známky připsané Olomouci byly jedněmi z nejvyšších v kategorii měst v rámci střední a východní Evropy. Pokud by se rating Olomouce snížil například na kategorii B, odrazilo by se to na výši úrokových sazeb při získávání úvěru z Evropské investiční banky. Rada města Olomouce schválila na svém jednání v úterý 30. listopadu návrh rozpočtu pro rok 2011, o jehož přijetí ještě jednali zastupitelé 21. prosince 2010. Navržený rozpočet počítal s vyváženým hospodařením na straně příjmů i výdajů, kde obě částky přesáhly dvě miliardy korun. Příjmy by měly činit 2,024 mld., výdaje 2,206 mld., rozdíl by se měl vyrovnat zmiňovaným úvěrem z Evropské investiční banky. Na investice by mělo připadnout 600 milionů korun, tedy o 182 miliony víc než v letošním roce.

Rating

Kapitola 3

Ekonomika města

Průmysl
Obchod
Služby

Ekonomická recese

Hospodářská recese poznamenala i regionální ekonomiku střední Moravy včetně statutárního města. Snaha o pokračování v investiční politice předchozích let vedla k vyššímu zadlužení Olomouce, o čemž pojednala obsáhlejší informace v příslušné kapitole kronikářského záznamu. Zatímco v letech 2005 - 2008 narostl počet firem v regionu přibližně o šest tisíc, v následujícím roce poklesl zhruba o dva tisíce. Počet živnostníků se rozšířil o kategorii tzv. nekolidujícího zaměstnání, kdy firma zaměstnance propustila, ale zároveň mu umožnila přivydělat si k podpoře až čtyři tisíce korun, což bylo v souladu se zákonem. Pro běžného Olomoučana znamenal nový rok 2010 i změny v cenové hladině energií nebo vody. V prvním případě pozitivně, cena zemního plynu v Olomouckém kraji od ledna klesla o 0,7%. O něco málo zlevnili i distributoři elektřiny, průměrná domácnost mohla v průběhu roku ušetřit přibližně o 300 až 450 korun. Opačná situace nastala ale v případě vody - do růstu ceny pro konečného odběratele se promítla změna sazby DPH. Vloni většina Olomoučanů zaplatila za kubík vodného a stočného 62,79 koruny, letos to bylo 66, 81 koruny. Na nižších výdajích za plyn se rovněž podepsala i mírnější zima než byla v roce 2009. Firmám z olomouckého regionu klesly meziročně příjmy z exportu přibližně o 25 %, tím se kraj dostal na druhou nejspodnější příčku ve státě před kraj Vysočina. Samotná Olomouc hraje v rámci regionu nezanedbatelnou roli, takže známky recese se nemohly na ekonomické pozici města neprojevit. K celkovému stavu olomoucké ekonomické situace se vyjádřily na začátku roku (únor 2010) dvě osobnosti - primátor města Martin Novotný (ODS) a představitel Okresní hospodářské komory v Olomouci Tomáš Sýkora. Primátor v této souvislosti uvedl, že hospodářská recese bezprostředně navázala na dopady novely zákona o rozpočtovém určení daní, která připravila roční příjmy Olomouce přibližně o 150 milionů korun. Příjmy statutárního města se v kombinaci s hospodářskou recesí vlivem neplnění daňových výnosů snížily oproti roku 2008 o přibližně 350 milionů

korun. Tento výpadek se musel projevit v celkové skladbě městského rozpočtu a ohrozil investiční akce včetně těch, pro které by město mohlo čerpat dotace z evropských fondů. Město proto musí mnohem pečlivěji strukturovat svůj aktuální rozpočet a vybírat rozvojové záměry, k jejichž realizaci máme možnost ještě několik let využívat evropské dotace. Tomáš Sýkora (OHKO) hovořil o době dvou až tří let, které budou dobou doznívání krize, oživení bude pozvolné a HDP nedosáhne předkrizových hodnot.Sýkora rovněž uvedl, že mnoho firem bude muset projít restrukturalizací, protože mohutně investovaly a krize přinesla snížení poptávky. Negativně stále působí nedostatek právních jistot, což nahrává korupčnímu prostředí.

S odstupem dvou let proběhla v kraji znovu dotazníková akce s názvem Město pro byznys vyhlašovaná týdeníkem Ekonom s partnerstvím Eurovia CS a hospodářské komory. Akce se zúčastnilo 580 podnikatelů a živnostníků kraje Olomouc, kteří se vyslovovali k padesáti kritériím, např. dostupnosti pozemků a prostor k podnikání, konkurenčnímu prostředí, byrokracii či změnám na trhu práce. Ze třinácti hodnocených měst Olomouckého kraje vyšel z ankety vítězně Prostějov, krajská metropole Olomouc obsadilo místo osmé. Negativně pro Olomouc působila např. vysoká cena nemovitostí či pozemků a menší dostupnost prostor pro podnikání. Aby náš obraz olomouckého hospodaření ale nebyl tak ryze pesimistický, zmiňme se o jednom oboru, který za posledních patnáct let i v současnosti vzdor recesi velmi dobře prosperuje - koncem ledna spustila olomoucká tiskárna MF DNES novou moderní linku na výrobu periodik. V Olomouci se tisknou čtyři celostátní deníky v čele s Mladou frontou DNES a také přes dvacet různých týdeníků, obchodních zpravodajů či inzertních novin. Tiskárna je schopna vyrobit za hodinu 37000 novinových výtisků při sto dvaceti zaměstnancích. Ve třísměnném provozu se deníky tisknou v noci, ostatní v denních směnách. Za uplynulých patnáct let provozu se tak vytisklo 60 milionů novinových stran. Otevření nové

linky mediální skupiny Mafra, do níž deník MF DNES spadá, označil předseda představenstva Karl Hans Arnold za posílení její přítomnosti na Moravě i v Olomouci. Na zahájení se sjela řada odborníků na tiskařské technologie a rovněž moravští podnikatelé, slavnostní večer pak kulminoval koncertem pražských Melody Makers s Ondřejem Havelkou a večeří v restauraci Archa na Svatém Kopečku. V druhé polovině roku 2010 se signály o zlepšující se situaci v regionálním hospodářství nepatrně zvýšily. Mírně poklesla míra nezaměstnanosti na dosah desíti procent, nové zaměstnance přijímala např. olomoucká Zora Čokoládovny Nestlé, elektrotechnický podnik M.L.S. Holice, zvýšil se zájem o pracovníky „černého řemesla" jako jsou kováři, svářeči či zámečníci. Rozšíření výroby v téže době ohlásila např. i olomoucká firma Weba, která je součástí rakouského koncernu Greiner se zaměřením na lisování kovů pro automobilový průmysl. I tento podnik ovšem prošel restrukturalizací, prodal dceru v Srbsku a uzavřel závod ve slovinském Mariboru. Pozici olomouckého závodu naopak posílil novou infrastrukturou a strojního vybavení v objemu zhruba 6 milionů eur. Pro Olomoučany to znamená např. perspektivu šedesáti pracovních míst do roku 2012.

Centrum ekologických aktivit Sluňákov hostilo ve dnech 2.-3. listopadu mezinárodní konferenci s názvem „Obce a energetická efektivita v Evropě." Konference se zúčastnilo na šest desítek návštěvníků, mezi nimi i zástupci partnerských měst Olomouce - Veenendaal, Luzern, Nördlingen a Tampere. Konference se zúčastnil i olomoucký primátor Martin Novotný (ODS). V odborné části konference se hovořilo o solárním koupališti v bavorském Nördlingenu, energetické základně v nizozemském Veenendaalu, renovaci obytné zástavby ve švýcarském Luzernu, ale i projektu nízkoenergetické budovy ve Sluňákově. Návštěvníci konference si prohlédli i výtopnu na biomasu v svatokopecké zoologické zahradě, která byla v nedávné minulosti uvedena do provozu s pomocí zahraničního podniku. Součástí projektu byla i vernisáž vý-

Sluňákov

stavy fotografií z finského Tampere pořízených studenty fotografie olomoucké ZUŠ M. Stibora a střední umělecké školy z finského Tammerkoski.

Místní ekonomika

K navázání kontaktů mezi zahraničními partnery a regionálními podnikateli z Olomoucka měly přispět i Partnerské dny Olomouckého kraje konané ve dnech 3. až 5. listopadu. Za hostitele se na projektu podílel Olomoucký kraj, město Olomouc a krajská hospodářská komora. Ze zahraničních účastníků možno uvést zástupce srbské Subotice, polského Opole, amerického Graddu, maďarské Baranye či francouzského města Antony.

Z olomoucké hospodářské základny vzešlo několik celostátně známých výrobků a firem. Některé z nich těží ze své tradice doposud a jejich místo v současné tržní ekonomice je pevné a stabilizované, jiné se v průběhu času dostaly na „šikmou plochu", z níž nakonec nebylo úniku. Obě tyto vývojové varianty stručně komentujeme na známých příkladech, které jsou svým způsobem charakteristické. Myšlenka vybudovat novou družstevní mlékárnu v Olomouci vznikla už v roce 1935, ale nejednotnost zainteresovaných a válka plány oddálila. Moderní průmyslový závod Olma Olomouc tak nakonec vznikl až v roce 1970. Privatizace v roce 1994 vedla k založení současné akciové společnosti. V roce 2009 klesly Olmě tržby na 3,5 mld. korun a od začátku loňského roku mlékárnu ovládla skupina Agrofert Holding podnikatele Andreje Babiše. Na mimořádné valné hromadě společnosti v březnu 2010 bylo navrženo, aby hlavní vlastník druhého nejvýznamnějšího tuzemského výrobce mléčných výrobků vytěsnil menšinové akcionáře. Nabídka pro ně činila 32,7 koruny za jednu desetikorunovou akcii. Mlékárna rovněž snížila stav zaměstnanců zhruba o stovku, tak že zaměstnávala 470 osob. Vytěsnění malých akcionářů umožnila novela obchodního zákoníku a na konci minulého roku ji provedlo již 354 tuzemských podniků. Olma snížila produkci sušeného mléka, zvýšila se ale produkce kelímkových výrobků.

Olomoucká továrna na cukrovinky letos oslavila 112 let své

existence. první výrobky s označením Zora se na trhu objevily v roce 1908, od 60. let byla Zora součástí Československých čokoládoven a až v roce 1991 se vrací jako akciová společnost. na přelomu století se stala součástí společnosti Nestlé, která sem přesunula výrobu jiné známé tuzemské značky cukrovinek Orion. Značka Zora však stále existuje, mateřská společnost totiž olomoucké továrně legendární název ponechala. Díky spojení se švýcarským koncernem je značná část produkce olomoucké Zory exportována, ale zachovává si dobré pozice i na tuzemském trhu.

Moravské železárny Olomouc (založené již v roce 1907) se v roce 2002 rozdělily na několik samostatných podniků, pod historickým názvem nyní zůstala jen část výroby zaměřená na produkci litinových odlitků - fitinků. Finanční potíže firmy vyústily v roce 2005 v odprodej novému majiteli, firmě ARCADA Capital. Moravské železárny Olomouc se staly dceřinnou společností uničovského Unexu, jenž patří k dalším regionálním firmám s dlouholetou historií spjatou především s produkcí velkorypadel. V důsledku výpadku sovětského odběratele a nynější hospodářské recesi klesly Unexu zakázky až o 60% a v loňském roce musela firma sáhnout k propouštění zaměstnanců, což se negativně odrazilo i v olomoucké pobočce podniku.

Počátky průmyslové chemické výroby v Olomouci zasahují do roku 1934, na což posléze navázal státní podnik Farmakon v roce 1952. Akciová společnost Farmak byla založena v roce 1992 a ta pak během následujících tří let Farmakon

ovládla. Podnik se v Olomouci neblaze zviditelnil několika haváriemi, při nichž byly oběti na životech, v současné době se jeho výrobní program spíše zaměřuje na oblast speciálních surovin a zpracovává je na léčiva, chemikálie a desinfekční látky. Farmak Olomouc vyváží v současné době své produkty do 40 zemí světa, financoval rozsáhlé asanační práce ve svém areálu a je tedy trvalou součástí výrobního potenciálu města.

Milo-Seliko-Nealko. Tři známé olomoucké potravinářské firmy

měly ovšem poněkud jiný osud. V roce 1997 byly sdruženy do akciové společnosti Olpran Group, o rok později přešly pod Milo Holding, jenž je v roce 2000 přivedl do likvidace. Podniky s bohatou historií (v případě Mila sahající až do roku 1870) poté získala ústecká Setuza a všechny tři pak skončily v konkursech. Na místě někdejšího obrovského areálu Mila nyní plánuje soukromý developer výstavbu nové čtvrti s bydlením, zábavou i komercí za několik miliard korun. O plánech na výstavbu tzv. Šantovky jsme podrobněji pojednali výše.

Už v loňském kronikářském záznamu jsme hovořili o podnikatelském inkubátoru Vědeckotechnického parku olomoucké Univerzity Palackého, který letos funguje již třetím rokem. Do letošního roku již byl obsazen šestadvaceti různými firmami s přibližně pětasedmdesáti pracovníky. Je zde takto zastoupena nanotechnologie, biotechnologie, farmacie, optika či chemie, středisko rovněž nabízí pronájem prostor a poradenské služby. Mezi další významné projekty patří soutěže pro začínající odborníky s názvem Podnikatelská hlava. Začátkem listopadu zahájila olomoucká univerzita projekt výzkumného centra zaměřeného právě na nanotechnologii. Projekt za 0,7 mld. korun podpořila částkou téměř 0,5 mld. korun Evropská unie. Finančně přispěl i stát a samotná Univerzita Palackého. Ředitelem centra nanotechnologií se stal Radek Zbořil. Podle jeho vyjádření došlo k pozitivním výsledkům v uvedeném oboru a dokonce k jejich patentování a rovněž k transferu teorie do průmyslové podnikatelské praxe. V budoucnu by zde mělo najít uplatnění asi sto špičkových odborníků v oboru. Podle vyjádření rektora Miroslava Mašláně by evropské dotace mohly přinést univerzitě reálný úspěch minimálně v regionu střední Evropy.

Zahraniční investoři používají ve městě nabídku připravených průmyslových zón. Od roku 1998 byly připraveny dvě průmyslové zóny, které jsou v současnosti již plně obsazeny. V roce 2006 byla otevřena další 16 ha zóna. Město se rovněž zaměřilo na re-

konverzi zastaralých a nevyužitých areálů typu „brownfields“ , zahájen byl projekt rekonverze areálu kasáren Neředín, většina ploch (60-70%) z kategorie brownfields byla postupně obsazena soukromými podnikatelskými subjekty. Novou rozvojovou lokalitu představuje Technologický park Olomouc - Hněvotín ve výhodné poloze u dálniční křižovatky směr Brno, jehož developerem je místní stavební firma Gemo Olomouc. I. etapa o výměře 50 ha je již k dispozici pro realizaci investičních záměrů od léta loňského roku.

Průmyslové zóny

Vlivem ekonomické recese došlo ovšem ke zpomalení aktivit developerských společností připravujících projekty nových administrativních prostor, hotelů a bydlení. Ve stádiu příprav je nadále první etapa projektu „Šantovka“ jako rekonverze části brownfieldu v centru Olomouce (bývalý areál Milo) v režii společnosti SMC Development. V dalším uvádíme obsazenost olomouckých průmyslových zón převážně zahraničními investory.

Tabulka 3.1: Průmyslové zóny v Olomouci (2010)

Průmyslová zóna Šlechtitelů a podnikatelský inkubátor - volné 2 ha
Technologický park Hněvotín - volných 47 ha
Průmyslová zóna Železniční - volné 4ha
Průmyslová zóna Keplerova
Průmyslová zóna Pavelkova
VG Park Olomouc - volné nájemní haly
kasárna Neředín

Ve městě působí rovněž řada podniků se zahraniční majetkovou účastí, také je uvádíme v tabulkovém přehledu 3.5.

Příspěvkové organizace

V závěru obecnějších informací o ekonomických aktivitách v krajském městě uvádíme přehled městských organizací, v nichž Olomouc finančně figuruje - ať už mají podobu příspěvkových organizací nebo akciových společností s podílem statutárního města. Přehled neobsahuje seznam mateřských a základních škol, o nichž bude informace v příslušné kapitole kroniky.

Tabulka 3.2: Vědeckotechnické parky a rozvojové projekty vysokých škol

Vědeckotechnický park Univerzity Palackého
Podnikatelský inkubátor
Centrum regionu Haná pro biotechnologický zemědělský výzkum
Biomedreg
Regionální centrum pokročilých technologií a materiálů

Tabulka 3.3: Klastry

Český nanotechnologický klastr
Klastr MedChemBio
Informačně technologický klastr

Tabulka 3.4: Průmyslové zóny - obsazenost, stav v roce 2010*)

název	program	od
FARDIS CZ, s.r.o., Belgie	výroba plastů	1999
M.L.S.Holice, s.r.o., Francie	elektrické stroje	2000
Senior Automotive Czech, s.r.o.,Velká Británie	tvarované trubky	2001
Czech Republic Onamba s.r.o., Japonsko	kabelové svazky	2001
Smurfit Kappa Olomouc, s.r.o., Nizozemí	papírové obaly	2004
WEBA Olomouc, a.s., Rakousko	lisovací stroje	1992
RAF ARMATURY, s.r.o., Itálie	vodovodní baterie	1999
Koyo Bearings CZ, s.r.o., Japonsko	ložiska	2001
MAFRA, a.s., Německo	polygrafie	2001

*) zdroj: Profil města Olomouce 2009-2010

Značnou mediální diskusi vyvolaly informace, které byly zveřejněny v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí obchodního domu Prior. Nová podoba budovy přejmenovaná na Galerii Moritz měla mít rysy modrního shoping centra navazujícího na dlouhou tradici lokality - obchodní dům zde postavila rodina podnikatele Andera již koncem třicátých let pod názvem ASO. S plánem zarovnání hmoty budovy nesouhlasila část veřejnosti a i Rada města Prior

Tabulka 3.5: Podniky se zahraniční majetkovou účastí, stav v roce 2010*)

název firmy	produkt	od
Nestlé Česko, s.r.o., Švýcarsko	cukrovinky	1992
ProMinent Dosiertechnik, s.r.o., Německo	úprava vody	1992
Novotisk Olomouc, s.r.o., Rakousko	polygrafie	1993
Exerion Precision Technology, s.r.o., Nizozemí	kovoobrábění	1998
GRUNDFOS, s.r.o., Dánsko	čerpadla	2000
Flowserve CZ, s.r.o., Nizozemí	ucpávky	2006
O&M Solar, s.r.o., Japonsko	fotovoltaika	2008
Archer Daniels Midland Co, USA	oleje a kosmetika	2009

*) zdroj: Profil města Olomouce 2009-2010

Tabulka 3.6: Příspěvkové organizace statutárního města Olomouce (2010)

Divadlo hudby Olomouc
Hřbitovy města Olomouce
Knihovna města Olomouce
Moravská filharmonie Olomouc
Moravské divadlo Olomouc
ZOO Olomouc - Svatý Kopeček

zdroj: ISSMO, listopad 2010

Tabulka 3.7: Akciové společnosti s městskou účastí

Aquapark Olomouc, a.s.
Dopravní podnik města Olomouce, a.s.
Lesy města Olomouce, a.s.
Olterm & TD Olomouc, a.s.
SK Sigma Olomouc, a.s.
Správa nemovitostí Olomouc, a.s.
Technické služby města Olomouce, a.s.
Vodohospodářská společnost, a.s.
Výstaviště Flora Olomouc, a.s.
Moravská vodárenská, a.s.

zdroj: ISSMO, listopad 2010

Olomouce si přála zachovat podloubí a tím i komfort přilehlé tramvajové zastávky. Přesto olomoucké zastupitelstvo na svém

posledním loňském zasedání (21. prosince 2009) přijalo úplně jinou variantu, se kterou veřejnost nebyla obeznámena - tato varianta počítala s použitím skleněné vyhřívané střechy o rozměrech 25x1,7 metru při zarovnání budovy. Změna postoje zastupitelů vzešla z jednání s architekty investora, kterým je majitel budovy firma CL Trade. Pro tuto variantu zvedlo ruku 30 zastupitelů. Proti vystoupil nejstarší olomoucký zastupitel prof. František Mezihorák (ČSSD), který obhajoval původní nezastřešenou variantu.

Koncem ledna 2010 bylo ale znovu všechno jinak. Rekonstrukce, která měla začít v březnu, se minimálně o rok odložila. Kromě zmiňované „stříškové" debaty se ukázalo, že Prior teprve čeká na změnu regulačního plánu, územní rozhodnutí i vyřízení stavebního povolení. Přestavba měla rovněž postupovat současně s opravou přilehlých ulic 28. října a 8. května, od čehož město kvůli nedostatku financí upustilo. V synchronní postup věřil majitel Prioru i autor rekonstrukce architekt Miroslav Pospíšil. Věc přesáhla horizont kalendářního roku 2010 a vrátíme se k ní v příštím období. Podstatou rekonstrukce Prioru byla navržená výměna stávajícího betonového opláštění za sklo a ocel, ze strany mořického chrámu byla plánována kavárna s vyhlídkou na gotický kostel a zkulturněno mělo být i náměstíčko před kostelem.

Jeden z nejstarších domů na olomouckém Dolním náměstí, Masné krámy, který vloni skončil jako vietnamská tržnice, se po částečné rekonstrukci znovu otevřel veřejnosti. pasáž vrátili noví majitelé v podstatě do původní podoby a od března bylo lidem nabídnuta řada obchůdků s různým sortimentem. Dům ze šestnáctého století koupily v polovině loňského roku od vietnamského podnikatele z Brna Pham Thanh Longa dvě rodiny z Olomouce a Uherského Hradiště. Masné krámy v březnu nabídly např. pekárnu, koženou galanterii, květinářství či tabákové výrobky přibližně na čtvrtině prodejní plochy. Místo stávající herny v prvním patře byla navržena kubánská restaurace. Masné krámy byly zá-

sadně rekonstruovány před sedmi lety, pasáž se ovšem nakonec proměnila v jednu vietnamskou tržnici a přestala být průchozí. Noví majitelé ji opět zprůchodnili, takže vzniklo spojení z Dolního náměstí do Uhelné ulice a zpět. Tuto a další úpravy přivítali olomoučtí památkáři, kteří v minulosti kritizovali tehdejšího majitele za necitlivý přístup k opravě. Noví majitelé zaplatili za Masné krámy přibližně šedesát milionů korun, předchozí vietnamský majitel pasáž koupil v dražbě v roce 2000 od města za patnáct milionů a opravil za třicet milionů. Objekt, v němž bylo v 18. století v prvním patře divadlo, sloužil po druhé světové válce jako sklad národního podniku Technomat, po roce 1989 se o dům zajímali potomci někdejších řezníků, ale soud jejich nároky zamítl. Celkem by v Masných krámech mělo najít místo 36 různých obchodů včetně restaurace.

Ve čtvrtek 1. července 2010 rozhodla Evropská komise, že pravé Olomoucké tvarůžky smí pocházet jen z Hané. Tradiční regionální výrobek se tak po šesti letech bojů směl zařadit mezi evropské chráněné značky. Po vypršení pětileté lhůty se navíc nebude smět používat ani označení v němčině, které v Německu a Rakousku výrobci užívají pro jeden druh tamního sýra. Podle představitele loštické tvarůžkárny firmy A.W. Jaroslava Kováře se v těchto dvou zemích názvem „Olmützer Quargel“ označuje zcela jiný typ sýra. Kovář, který je jednatelem rodinné firmy a současně pravnukem zakladatele, potvrdil, že první zmínky o pojídání olomouckých tvarůžků na Hané pocházejí již z 15. století. Olomoucké tvarůžky se tak letos staly pětadvacátým českým chráněným výrobkem a zároveň teprve třetím českým sýrem, který ochrannou známku EU dostal - po Jihočeské nivě a Jihočeské Zlaté nivě.

Tržnice

V březnu 284 prodejců, v červnu 792 prodejců - to jdou náhodně vybraná čísla týkající se olomoucké tržnice. Kamenné stoly jsou zde zhruba patnáct let, drobné zásahy prožila tržnice v letech 2004 a 2005, kdy zmizely původní plechové stánky a nahradily je současné dřevěné. Prostor zeleninového tržiště nechalo město

předláždit. V roce 2005 zprovoznila firma Tržnice Hopa s.r.o. krytou část. Loni dala firma předláždit plochu pod betonovými stoly a položit novou vrstvu štěrkopísku na parkovišti. Prodej vlastních výpěstků je zpoplatněn sazbou 50 Kč za stůl a den, v ostatních případech je sazba 120 Kč/den. Podle obchodníků se zájem o prodej místních surovin zvýšil. Zázemí pro prodejce je ovšem velmi špatné, stín si musí zajišťovat vlastními slunečníky, v zimě trpí naopak zimou a nepohodou. Město ani současný nájemce s úpravami venkovního areálu tržnice v dohledné době nepočítají. Nedořešená zůstává rovněž otázka dopravy. Do prostoru tržnice auta nesmějí, trhovci tak přinášejí bedny se zbožím sami. Budoucnost prostoru olomoucké tržnice v nedávné minulosti ohrozily plány na výstavbu komerčního objektu, ale po protestech veřejnosti se projekt „Paláce Morava“ před osmi lety neuskutečnil. Lokalitu řešil i odborný workshop v roce 2003, který mimo jiné navrhoval i architektonickou rehabilitaci objektu tržnice odstraněním vloženého mezistropu či vypsání veřejné urbanistické soutěže na celý přilehlý prostor. Faktem je úbytek stánků s oblečením, které již není tak atraktivní jako v období těsně následujícím pro roce 1989 a bylo doménou především vietnamských obchodníků. Olomoucká tržnice se tak prosazuje daleko více zeleninou, květinami, bylinami a ovocem. Do roku 2013 má tržnici v pronájmu citovaná společnost Hopa, jaký bude její další osud po tomto roce, zatím není jasné.

Ve výrobním areálu v Tovární ulici byla v loňském roce ukončena výroba panelů a betonového zboží. Ze dvou značně opotřebovaných hal vzniklo během osmi měsíců nové obchodní centrum s prodejem elektroniky, hraček, oděvů a potřeb pro chovatele. Náklady na rekonverzi dosáhly částky osmadvaceti milionů korun. Tlak na vymístění někdejšího podniku Prefa z města byl i v minulosti značný, v šedesátých letech to požadovala i olomoucká radnice. Výroba se ale protáhla až do srpna 2009. Celková prodejní plocha v uvedené lokalitě dosáhla téměř 6000 čtverečních

metrů a uvažuje se i o jejím dalším rozšíření.

Biopečivo, zelenina, uzeniny, ekokosmetika, biobavlněné či ruční výrobky - to vše a další produkty nabídl návštěvníkům druhý ročník olomouckého Biojarmarku. Více než dvě desítky zemědělců a prodejců převážně z Olomouckého kraje se na Horním náměstí sešly v sobotu 25. září. Akci organizovalo Hnutí Duha. Zajímavostí byla i nabídka ekologicky šetrné drogerie nebo oblečení z biobavlny. Jarmark doprovázela produkce cimbálové muziky z jižní Moravy a moderátorské vstupy Ivany Plíhalové z Moravského divadla. Pro děti byly připraveny atrakce a hry o ceny. S nabídkou masa a uzenin přijeli do Olomouce také biofarmáři ze Sasova u Jihlavy. Po řadě let došlo ke změně podmínek provozu stánků na vánočním trhu na obou olomouckých náměstích. Počet stánků s prodejem punče byl omezen na šestnáct a nájemné se šestinásobně zvýšilo na 200 tisíc korun za stánek. Pořadatelé rovněž zpřísnili podmínky prodeje oblíbeného nápoje a po vídeňském vzoru zavedli jeho prodej v keramických hrníčcích. Vánoční trhy organizovala společnost Kulturní Olomouc, která je také organizátorem Beerfestu. Na Dolním náměstí vyrostlo i kluziště pro malé i velké zájemce. Podle vyjádření zástupce společnosti se náklady na trhy vyšplhaly k částce deseti milionů korun.

Maloobchodní síť

V podstatě až do roku 1997 byla maloobchodní síť ve městě silně atomizována s omezeným podílem velkoplošných prodejen a minimálním zastoupením zahraničních obchodních společností. Maloobchod se z hlediska nabídky i mobility obyvatel soustřeďoval zejména do historického centra města. Síť velkoplošných prodejen v první vývojové etapě tvořily obchodní domy staršího data, např. Prior, Timpo či Senimo. Další vývoj obchodní sítě ve městě pak představuje druhá etapa, kterou charakterizuje příliv zahraničních společností a přenos velkoprodejen na periferii města. První takovou lokalitou se v Olomouci stal Horní lán na jihozápadě města, kde byl v roce 1997 otevřen první hypermarket Terno. V současné době je ve městě a v jeho těsné blízkosti

v provozu již řada obchodních řetězců, hobymarkety a další supermarkety, diskontní prodejny a jiné specializované velkoprodejny. V tabulkovém přehledu uvádíme velkoprodejny nad 3000 čtverečních metrů prodejní plochy.

Tabulka 3.8: Síť velkoprodejen nad 5000 m^2 (2010)

název velkoprodejny	rok otevření	lokalita	prodejní plocha
OBI	1999	periferie	7000
Makro	1999	sousední obec (Velká Bystřice)	10 000
Globus	2000	periferie	15000
OC Haná	2002	periferie	11500
Olympia	2004	sousední obec (Velký Týnec)	30 000
Olomouc City	2005	periferie	24 500
GigaSport, Electro World	2005	periferie	16 000

zdroj: Urbanismus a územní rozvoj, roč. X,č. 1

Již v předchozích letech jsme se zmiňovali o historickém objektu v centru Olomouce, kterým je bývalý klášter voršilek v Kateřinské ulici. Obrovskou stavbu s renesančními základy koupila před třemi lety společnost Satnis Invest za 26 milionů korun s tím, že zde vybuduje luxusní hotel se čtyřiceti pokoji, wellnes centrem, podzemním parkovištěm a fittnes areálem s bazénem. Plány společnosti zatím zůstaly neřešeny a budova začíná chátrat natolik, že bylo nutné v únoru přistoupit k úřední kontrole stavu. Lidé z odboru památkové péče magistrátu konstatovali závady na střešním plášti, které způsobily zatékání do objektu. Pro majitele tak vyvstala povinnost zajistit nápravu. Pro média potvrdil opětovně jednatel společnosti Radim Garlik záměr Satnis Investu budovu opravit, odmítl rovněž názor, že by nakonec v zrekonstruovaném bývalém klášteře mohlo vzniknout něco jiného než hotel.

Rekonstrukce Národního domu, kdysi kulturního a společenského stánku českých Olomoučanů se letos o kousek posunula. Na začátku kalendářního roku vydal stavební úřad kolaudační rozhodnutí na část objektu, který bude sloužit jako pobočka Raiffe-

isenbanky. Také s touto rekonstrukcí nebyli olomoučtí památkáři v minulosti spokojeni, neboť vlastník budovy provedl technické úpravy na dvoře domu, poničil archeologické nálezy a musel být pokutován. Banka otevřela své prostory v pondělí 29. března a přestěhovala se tak ze suterénu objektu na třídě Svobody. Od června potom v Národním domě zahájila provoz rekonstruovaná kavárna. Byly obnoveny původní štuky a podlaha, mobiliář vyrobila známá firma TON z Bystřice pod Hostýnem a rovněž lustry jsou původní po renovaci. Kavárna byla nastavena na osmdesát míst u stol s vyhrazeným salonkem pro kuřáky.

Teplárna Dalkia

Teplárna v Olomouci, která je součástí společnosti Dalkia ČR, uvedla v pondělí 22. února slavnostně do provozu novou protitlakovou turbínu TG4 o výkonu 8 MW elektrické energie. Investice za 110 milionů korun nahradila staré zařízení s výkonem 6,3 MW, které zde sloužilo padesát let až do loňského dubna. Zahájení provozu nové turbíny se zúčastnil primátor města Martin Novotný (ODS) a generální ředitel společnosti Dalkia ČR Laurent Barrieux. Teplárna prošla v letech 1996 až 1999 rozsáhlou rekonstrukcí, po spuštění nové turbíny bude výroba elektřiny ročně vyšší o přibližně 6000 MWh než dosud. V letech 1998 až 2000 navíc Dalkia investovala značné prostředky do rekonstrukce parní tepelné sítě ve městě na horkovodní. Teplárna zásobuje teplem zhruba 25 tisíc olomouckých domácností. Firmu Dalkia ČR vlastní skupina Veolia Environnement a skupina EDF.

Business Hotel Alley v Olomouci se stal prvním držitelem znaku oficiální jednotné klasifikace ubytovacích zařízení, které uděluje Asociace hotelů a restaurací České republiky. Ředitelka hotelu Zuzana Vajdíková převzala zmíněný certifikát na počátku února. Od letošního ledna se jednotná klasifikace ubytovacích zařízení stala součástí mezinárodního společného systému sedmi evropských zemí Hotelstars Union. Přidělování hotelových hvězd tak dostalo v republice i v Olomouci mezinárodní řád. Dostat k jídlu nebo kávě zdarma vodu z vodovodu je v restauracích

stále běžnější, přesto nejde ještě o samozřejmost. Dubnový test na Olomoucku ukázal, že přibližně pětina testovaných restaurací s něčím takovým nepočítá. Olomouc se ovšem stala místem působení projektu vodárenské firmy Veolia s příznačným názvem Voda. Firmě se podařilo získat pro spolupráci dvanáct subjektů a v nich donesou hostu na stůl „kohoutkovou vodu" ve stylových karafách. Projekt byl inspirován situací zemí Evropské unie, kde je nabídka vody běžná i bez vyžádání, což se děje např.ve Francii, Španělsku nebo Řecku. S restaurační praxí souvisela s nástupem jarních měsíců i otázka olomouckých předzahrádek. Jejich vizuální podobu radnice nijak striktně neomezila, ale zájemce musel přiložit situační plánek fotografií výsledné podoby. Nesměly se užívat reklamy, zahrádku posuzoval i odbor dopravy z hlediska zachování obslužnosti a bezpečnosti. Loni schválili radní jedenasedmdesát povolení, v letošním roce byl počet přibližně stejný. A nejnovější trend na předzahrádkách ? Samozřejmě bezplatný internet. Tlak doby a technického pokroku pronikl až sem. Provozovatelům předzahrádek vyměřuje magistrát místní poplatek za užívání veřejného prostranství. Pro matky s dětmi, které by si chtěly popovídat a zároveň se občerstvit, se takové řešení objevilo v několika málo případech - dětský koutek vytvořila na Horním náměstí kavárna Opera, dětský koutek funguje i v nedaleké restauraci McDonalds a rovněž - ovšem v malých rozměrech - v malé kavárničce v Opletalově ulici. Už loni jsme psali o osudech jisté místní kuriozity - letounu Tupolev 104 A OK-NDF, který se v roce 1976 objevil v Olomouci v nové roli restaurace. zažil v této době časy své největší slávy, v té době bylo letadlo již v provozu 13 let a zahrálo si dokonce v roce 1975 ve filmu pod nátěrem společnosti Alitalia. Současný majitel Jaromír Navrátil získal letadlo před čtrnácti lety a provozuje zde noční bar a vinárnu. Podle odborníků je olomoucké „túčko" již raritou, protože v Česku jsou jen čtyři vyřazená dopravní letadla využívaná jinak, než jako muzejní exponáty. Podle leteckých expertů by oprava byla značně

nákladná, jen na ošetření povrchu by se spotřebovalo téměř 300 kg ochranného nátěru. Majitel letadla v současné době ale prodej či přesun do leteckého muzea neplánuje.

O Masných krámech jsme již informovali výše, v souvislosti s jejich provozem lze dodat jen jednu, ale pro Olomoučany i přespolní důležitou informaci - od května zde totiž začal fungovat veřejný WC, což je pro střed města nadmíru přínosné. Toto zařízení ovšem nebude dostupné vozíčkářům, neboť zásah do historické budovy, který by to umožnil, nebyl památkáři schválen. Donedávna byly veřejné toalety také v Salmově paláci, ale nový majitel objektu nájemní vztah ukončil. Do budoucna se počítá s vybudováním dalšího veřejného WC v blízkosti dómu sv. Václava v souvislosti s projektem tzv. Olomouckého hradu.

Restaurace Fontána

Po dlouhé odmlce došlo ve Smetanových sadech ke zprovoznění slavné historické kavárny Fontána. Od pátku 11. června si návštěvníci mohli dát kávu či jiné občerstvení v letní terase zmíněné kavárny. Do interiéru se pak první návštěvníci dostali v neděli 27. června. Při výzdobě vnitřního prostoru pomáhal šternberský výtvarník Petr Zlámal. Majitelem a provozovatelem Fontány je Vladimír Beckert. Radnice do obnovy cestní sítě v první části Rudolfovy aleje investovala čtyřiadvacet milionů korun, součástí oprav v aleji bylo také položení dlažby pod letní zahrádkou Fontány. Při slavnostním otevření asistovala jazzová kapela, budova přivítala hosty novou fasádou a břidlicovou střechou. Na znovuotevření Fontány se přišly podívat desítky zvědavých Olomoučanů.

V létě se olomoucké restaurace rozlišily ještě podle jednoho dalšího kritéria - barevné samolepky na dveřích znamenaly podnik kuřácký nebo nekuřácký. Povinnost vylepit piktogram uložila novela „protikuřáckého“ zákona, podle kterého se provozovatelé museli od počátku července řídit. Olomoučtí hygienici po nástupu nové normy obešli zhruba dvacet podniků a kontrolovali správnost označení a jeho soulad s realitou. Většina kontrolovaných podniků se deklarovala jako podniky kuřácké. Před šesti lety byla

ve městě první vlaštovkou nekuřácká hospůdka U Kuděje, poté se přidalo několik dalších.

Kapitola 4

Výstavba
Doprava
Životní prostředí

Koncem února ztratil velký olomoucký projekt Šantovka dalšího investora. Po firmě Sekyra Group, která prodala svůj podíl už v loňském roce, tak odešla z původní trojice firem také společnost ING Real Estate Development. Ta prodala svůj podíl ve společnosti zbývajícím akcionářům, tedy společnosti SMC Development, jejíž akcie drží společnost GQ Development BV, za kterou stojí Luděk Schmidt, bývalý generální ředitel společnosti Sekyra Group a soukromí investoři Richard Morávek a Ivan Gerši. Podle mediálního vyjádření mluvčího projektu Šantovka Juraje Aláče to na budoucnost výstavby nové olomoucké čtvrti nebude mít vliv. Na projektu během roku pokračovaly další práce a vytvářela se dokumentace pro stavební povolení. Jako první by měl být v areálu bývalého Mila vzniknout nákupní a zábavní komplex s galerií. Stavební práce by měly začít na začátku roku 2011 a otevření obchodní galerie je naplánováno na podzim roku 2012. Návrh vytvořil renomovaný londýnský ateliér Benoy, v dalších etapách do roku 2015 by měly na území kolem ostrova vyrůst kancelářské prostory a bytové domy s pěti sty byty. Řadu připomínek ke koncepci projektu vzneslo sdružení Za krásnou Olomouc, které se obávalo narušení obrazu historického centra města. Toto investoři Šantovky odmítli s tím, že postupují v duchu územního plánu a konzultují s magistrátem. Pozemky Šantovky jsou ovšem mimo městskou památkovou zónu a památkáři zdejší výstavbu nemohou přímo ovlivnit. Multifunkční centrum Šantovka za více než deset miliard korun by mělo vzniknout na ploše jedenácti hektarů, mělo by mít tramvajovou trať a rozsáhlou zeleň. Výška staveb by neměla přesáhnout 25 metrů. Finanční podíl města Olomouce by měl být řešen pomocí tzv. švýcarských fondů nebo z úvěru, který město již dojednalo s Evropskou investiční bankou (EIB). V první etapě činí podíl města 356 milionů korun a podíl soukromého investora 400 milionů korun. Podíl švýcarských fondů by mohl z městské investice činit až 220 milionů korun. Celková hodnota investice do první etapy Šantovky byla odhad-

Šantovka

nuta na 3 miliardy korun. Smlouva o vzájemné spolupráci a provázání stavebních záměrů mezi městem Olomouc a soukromými investory v projektu Šantovka byla podepsána ve středu 6. října 2010. Na projekční přípravě Šantovky se podílel i architekt Luděk Šťastný z olomouckého Stavoprojektu, kterého město zná jako projektanta letos dokončené úpravy přednádražního prostoru.

Kampus TESCO

Na rozdíl od Šantovky, která kromě demoličních prací zůstávala v roce 2010 stále jen „na papíře“ , se výstavba druhého velkého stavebního projektu již od května skutečně rozběhla. Šlo o projekt mrakodrapu a vysokoškolského kampusu, který nahradí někdejší prostor kasáren 9. května. V areálu by měla dále vzniknout osmnáctipodlažní věž, dvě další čtyřpatrové budovy, park a amfiteátr. Investorem je soukromá společnost Tesco SW v čele s RNDr. Josefem Tesaříkem. Měla by zde dále fungovat Moravská vysoká škola, inovační centrum, podnikatelský inkubátor a podzemní parkoviště. Podle Tesaříka by v areálu mělo vzniknout zázemí pro spolupráci mezi vědci, studenty a podnikateli. Projekt financuje firma Tesco SW ze svých zdrojů, další výstavbu by pak měly zaplatit peníze z fungování inovačního centra. Projekt má podporu stávajícího vedení města Olomouce, neboť nabízí využití rozsáhlé nefunkční oblasti charakteru brownfields. Urbanistickou podobu kampusu navrhl brněnský architekt Josef Němec (*1928), odborník na rekonstrukci center historických měst. Němec nejdříve spolupracoval s olomouckým Stavoprojektem, posléze s ateliérem Artera. Podle Němce by zvláštnost olomouckého kampusu spočívala v propojení komerce, školského prostoru a relaxace s možností zapojení toku řeky Moravy do života města. Před čtyřiceti lety založil Němec v Olomouci ateliér Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů. Rodinný podnik Josefa Tesaříka by chtěl do stavby kampusu investovat asi 200 milionů korun, nevyužil dokonce ani schválenou dotační nabídku CzechInvestu ve výši 70 milionů korun, aby mohl podobu projektu zásadně ovlivňovat.

Koncem března se začali olomoučtí radní seznamovat s prvním návrhem nového územního plánu. První redakci tohoto důležitého dokumentu představila firma Knesl+Kynčl, která v minulém roce získala zakázku radnice. Nový územní plán Olomouce stál 11 milionů korun a postupně s ním poté byla seznamována i veřejnost. V úterý 1. června byla zahájena kampaň prostřednictvím Infoautobusu, který od poloviny června objížděl jednotlivé části města a seznamoval obyvatele s konceptem územního plánu. Informace se objevila i na webových stránkách města a kopie návrhu územního plánu byla vystavena i na Horním náměstí. V průběhu června se dále uskutečnily dvě besedy a dva diskusní panely s podnikatelskou a odbornou veřejností. Veřejné projednání územního plánu bylo stanoveno na 15. července. Stěžejními body plánu bylo navrácení řeky Moravy do života města a náprava prohřešků komunistické epochy ve vývoji města. Námitky k plánu bylo možné vznášet za situace, že dotyčný získal pro svůj názor nejméně 200 obyvatel města. Předchozí územní plán města byl z roku 1998. Nakonec se sešlo koncem srpna zhruba osm stovek připomínek veřejnosti ke konceptu plánu. Opakovaně to bylo ve čtrnácti případech, které byly následně zveřejněny v místním tisku. Pro informaci uvedeme pět bodů, které Olomoučané připomínkovali - dodržení maximálních výškových limitů novostaveb pro zachování siluety města, přesun autobusového nádraží na místo areálu společnosti AŽD Praha v Hodolanech, umístění autokempu v lokalitě Hamrys, stavba parkoviště u ZOO a změna lesní půdy Zlatý důl v Lošově na obytnou zónu. Např. u výškových limitů novostaveb uvedl mluvčí sdružení Za krásnou Olomouc Alexander Jeništa, že plán nezohledňuje dominantu centra, kterou je kostel sv. Michala a omezuje se jen na zachování siluety města s pohledem na dóm a Svatý Kopeček. Brněnští architekti Knesl a Kynčl ale oponovali tomuto názoru s tím, že výškové stavby vzniknou jen na třídě Kosmonautů a k narušení panoramatu města nedojde.

Územní plán

Nižší daňové výnosy a rozpočtové potíže byly hlavním důvodem, proč se město rozhodlo prodat některé své nemovitosti. V řadě případů šlo o historické objekty, jako třeba dům na Horním náměstí č. 10 s krajinskou lékárnou (konečná cena 57 milionů korun, lékárna provozována od roku 1571). V dalších případech se jednalo o dům v Pavelčákově ulici č. 1 (minimální cena 18 milionů korun), dům v ulic Švédské č. 12 (minimální cena 26 milionů korun) nebo dům v Michalské č. 2 (dům Podstatských z Prusinovic, nyní restaurace U Kejklíře) s odhadnutou minimální cenou 37 milionů korun. Byla zveřejněna i jména některých zájemců o nabízené objekty, např. dům s krajinskou lékárnou poptávala firma Tourist centrum Pavla Odstrčila (majitel hotelu Lafayette), dům v Pavelčákově ulici získala obálkovou metodou za 19 milionů korun sýrařská firma Orrero. O prodeji městských domů rozhodli zastupitelé v úterý 20. dubna a byly nakonec nabízeny tři objekty s celkovou očekávanou cenou 134 milionů korun. Dalším důvodem k prodeji byla skutečnost, že se neuskutečnila řada developerských projektů na periferii města a nedošlo k prodeji pozemků na jejich výstavbu. Město nabídlo k prodeji i některé své nemovitosti mimo centrum, např. za 6,5 milionu korun byl prodán objekt a pozemek na Pavlovické ulici Střední odborné škole služeb. V důsledku novelizace zákona o rozpočtovém určení daní přichází Olomouc zhruba o 150 milionů korun ročně.

Prestižní titul Stavba roku získalo letos při vyhodnocení v rámci Dnů stavitelství a architektury v Praze také Centrum sportu a zdraví Olomouc. Multifunkční komplex u Androva stadionu vznikal postupně v letech 2006 až 2010 na ploše více než osmi hektarů. V soutěži bylo celkem 57 navrhovaných staveb v republice. V rámci první etapy byla vytvořena tréninková plocha pro FK Sigma Olomouc (2006-2007), ve druhé etapě zrealizovalo město Olomouc vlastní investici v podobě rekonstrukce pěší zóny, cyklostezky a parkoviště (2007), ve třetí pak stavba Omega centra (2007-2008). V konečné etapě byl vybudován čtyřhvězdič-

kový hotel NH Olomouc Congress (2009-2010). Hotel kategorie 4**** superior nabízí sál pro 1000 návštěvníků a 137 pokojů pro 300 hostů. Prestižní titul Stavba roku je každoročně udělován pěti stavbám bez rozlišení pořadí v uplynulých sedmnácti letech. V hotelu byl ubytován prezidentský pár při letošní návštěvě Olomouckého kraje.

Šest nových bytů v opravené mateřské školce slavnostně zprovoznil ve středu 6. ledna primátor Martin Novotný (ODS). Radnice byty v Purkyňově ulici nabídla k pronájmu, vedle stojící mateřskou školu rekonstruovala za dvacet milionů korun. Nabídka směřovala k registrovaným i neregistrovaným zájemcům o toto bydlení, cena za čtvereční metr činila osmdesát korun. Ceny bytů ve městě byly na začátku roku na úrovni roku 2005, tedy poklesly až o třetinu. Svoji vysokou cenu si ovšem udržely cihlové domy v centru. Panelový dům tři plus jedna se dal koupit za 1,3 milionu korun, cihlový za 1,75 milionu korun. Krize se podepsala zřetelně na cenách bytů, ne však na cenách pozemků. Ty se naopak staly realitním hitem. Prodejní ceny stavebních parcel se pohybovala od 1500 do 2000 korun za čtvereční metr (podle lokality), cena zahrad byla mezi 400-800 korunami za metr a prodejní cena rodinných domků kolísala od 3 do 6 milionů korun. Po aktualizaci cen prostřednictvím nové cenové mapy (od 1. července 2010) se tyto zvedly o 13% ve srovnání s loňským rokem. Loni činil meziroční nárůst 14%. Průměrná cena jednoho čtverečního metru stavebního pozemku v Olomouci tak činila 1320 korun (od 330 do 3410 Kč), nejvyšší zaznamenaná cena v historickém jádru činila 9770 korun za čtvereční metr. Za posledních pět let vzrostly ceny stavebních pozemků v Olomouci o 100%. U pozemků pro bytové domy byly cenové relace následující - průměrná výše za čtvereční metr 1229 korun (od 740 do 3410 Kč), což byl meziroční nárůst oproti roku 1009 o 22%. Ceny stavebních pozemků v Olomouci se rovněž odvíjely od polohy vůči centru. V okrajových částech to bylo od 150 do 2100 korun za metr, v oblasti

vnitřního města už od 120 do 3780 korun a v městském jádru od 750 do do již zmíněných 9770 korun za čtvereční metr.

Nebytové prostory

V oblasti nebytových prostor se olomoucké nájmy pohybovaly od 5 do 15 tisíc korun za měsíc a prodejny od 10 do 30 tisíc korun za čtvereční metr/měsíc.

Výstavba nových bytů ve městě procházela komplikovanou fází. Developeři byli daleko opatrnější a snížili počty zahajovaných bytů nebo redukovali množství bytů v připravených projektech snížením podlažnosti. V březnu nebyla prodána ještě třetina hotových bytů v ulici Pražské stavěných firmou VCES. Podobná byla situace na Horním Lánu, kde stavěla firma Eurogema. V květnu bylo ve čtyřech zkolaudovaných bytových domech prodáno je 65% bytů. Developeři dokončili letos výstavbu v Olomouci na pěti lokalitách, nově zahájená byla např. v Rokycanově ulici. Zde byla zahájena v dubnu stavba luxusní rezidence šesti pětipodlažních bloků 2+kk a 3+kk od 50 do 190 čtverečních metrů a dvěma terasami v cenách od 31 do 36 tisíc korun za čtvereční metr. Celkově poklesla výstavba bytů ve městě meziročně o 20%, začalo se s výstavbou 1840 bytů.

Jakási „bytová bitva“ se nakonec v dubnu vedla o dům s pasáží spojující Horní náměstí se třídou Svobody. Radní a poté zastupitelé rozhodovali ze tří nabídek - družstvo nájemníků Pasážka (36 milionů korun), společnost Hotel Lafayette (35 milionů korun) a společnost OIN Development (36 milionů korun). Přímo na jednání zastupitelů pak přišla nabídka Hotelu Lafayette ve výši 40 milionů korun s tím, že polovina již byla složena v depozitu. Toto se stalo poté, kdy radní doporučili zastupitelům prodat dům nájemníkům. Zastupitelé nakonec přesně nadpoloviční většinou schválili prodej domu s pasáží družstvu nájemníků Pasážka.

Dlužníci

Olomoucký magistrát zaznamenal v průběhu roku výrazný nárůst dluhu, který mají vůči městu nájemníci bytů a nebytových prostor. V prvním pololetí předala radnice dvěma exekutorským

úřadům pohledávky za 1,16 milionu korun a za stejné období se podařilo vymoci 0,83 milionu korun. Častějšími dlužníky přitom byli nájemníci bytů, uživatelé nebytových prostor za pololetí nezaplatili asi 200 tisíc korun. Město s exekutory spolupracuje už od roku 2002 a od této doby jim byly předány pohledávky za 12,8 milionu korun, přičemž bylo vymoženo 5,6 milionu korun. Zhruba milion korun byl označen za nedobytný, což jsou případy, kdy zjištěný dlužník nemá žádný zabavitelný majetek.

Podle nového územního plánu by potřeba pozemků pro bytovou výstavbu měla do budoucna vzrůst zhruba o 35%. Některé velké projekty se v minulosti nepodařilo realizovat - např. plánovaná výstavba v lokalitě Pražská východ se zablokovala nejprve na nepovedené veřejné soutěži a poté na nezájmu developerů v souvislosti s krizí. Větší bytovou zástavbu předpokládá nový územní plán ve třech oblastech - první je Neředín, v blízkosti Okružní ulice. Druhým místem je Nová Ulice v blízkosti ulic Balcárkovy a Nad Lánem. Rodinné domy by se měly stavět v lokalitách Slavonína. Tady je ovšem podmínkou vyřešení protipovodňových opatření na Nemilance a Moravě.

Výraznou redukci městského fondu rozvoje bydlení (FRB) schválili začátkem roku olomoučtí zastupitelé. Vedl je k tomu malý zájem o půjčky ze strany občanské veřejnosti. Na rozdíl od minulosti bude ale možné o půjčku zažádat kdykoliv, nikoliv jen v termínech výběrových řízení. Radnice fond zřídila v roce 1994 a od té doby ho využilo více než 1300 žadatelů, mezi něž bylo rozděleno zhruba 346 milionů korun. Po poklesu zájmu občanů od loňského roku byly finanční prostředky FRB sníženy ze 37 na 5 milionů korun a zbytek byl vložen do městského rozpočtu. Doba splatnosti byla zachována na pěti letech s úrokovou sazbou 5% a možností první splátky po jednom roce.

Razantní zvýšení daně z nemovitosti mnohé Olomoučany na začátku roku 2010 zaskočila. Např. u rodinného domku v Olomouci-Droždíně totiž vzrostla ze 192 na 1680 korun. U bytu s plochou

Daň z nemovitosti

75 metrů se zvýšila ze 144 na 1260 korun. Výnos této daně se tak zvýšil o 100 milionů korun. Koeficient stanovující daň byl pro celé město stanoven na hodnotu 3,5 (v minulosti činil např. v Droždíně jen 1,6). Na konci pololetí 2010 bylo zřejmé, že výše daně je neudržitelná a potřebuje korekci. Radní se daní z nemovitosti zabývali v úterý 8. června poté, co na jednání zastupitelstva vystoupil zastupitel a zároveň hejtman Martin Tesařík (ČSSD) s návrhem daňové korekce. Konečným výsledkem bylo snížení daně na příští rok zhruba o polovinu odhlasovaný zastupiteli 22. června 2010 pro fyzické osoby. U bytu s velikostí 75 metrů tedy pokles z 1260 na 600 korun a u rodinného domku (120 metrů, okraj města) z 3990 na 2000 korun.

Tabulka 4.1: Cenové relace realitního trhu v Olomouci (září 2010)

velikost	panel	cihla
prodej bytů*		
1+1	0,8-1,0	do 1,2
2+1	1,0-1,2	do 1,4
3+1	1,25-1,4	do 1,7
prodej RD*		
menší, před rekonstrukcí		1,8-2,5
velký, po rekonstrukci		3,0-5,0
pronájem bytu včetně inkasa		
1+1	6000 Kč-7500 Kč	
2+1	7500 Kč-9000 Kč	
3+1	10000 Kč-11000 Kč	
pronájem RD (bez inkasa)		15000 Kč - 18000 Kč

*) cena v mil. Kč

zdroj: MFD 22.9.2010

Klíčovým místem pro vstup do krajského města bylo a je olomoucké vlakové nádraží v Hodolanech. Od začátku roku už provizorně fungoval nově řešený terminál v přednádražním prostoru. Prvotní potíže jeho fungování způsobilo, že chyběly orientační tabule, které by naváděly cestující k následné tramvajové či au- Přednádraží

tobusové lince. Na konci ledna bylo vyhodnoceno zkušební období terminálu a byly namontovány velké orientační tabule pro veřejnost. Kontrolní den na staveništi přednádraží proběhl ve čtvrtek 29. dubna za účasti primátora města Martina Novotného (ODS) a jeho náměstků Martina Majora a Svatopluka Ščudlíka. Původně měla být celá stavba dokončena až 11. července, ale podařilo se ji časově zkrátit o dva měsíce, tedy na termín 15. června. Náklady na realizaci této IV. etapy rekonstrukce přednádraží dosáhly 260 milionů korun, z čehož 100 milionů pokryly dotace z Evropské unie. Tato etapa znamenala celkem 50 stavebních akcí, vybudování plochy 10 tisíc čtverečních metrů plochy pro pěší, 5 tisíc čtverečních metrů pro individuální dopravu, 1700 čtverečních metrů pro hromadnou dopravu, zasazení 49 vzrostlých stromů, převážně platanů, 4850 jehličnatých keřů, 10 196 stálezelených keřů, 4131 opadavých keřů, 1100 čtverečních metrů trávníku, usazení 32 laviček, jednoho pítka a kompletní zastřešení všech zastávek MHD v terminálu. Předcházející etapy I. - III. v letech 2001 až 2005 si vyžádaly zhruba 400 milionů korun. Celý dlouhodobý projekt byl dílem Luďka Šťastného a jeho kolegů z firmy Stavoprojekt. Podle jeho vyjádření začaly přípravné práce na projektu již v roce 1999 ve třech variantách, z nichž jedna, nejdražší, sváděla automobilovou dopravu do podzemí. Vítězná varianta odděluje individuální a hromadnou dopravu a také tramvaje od autobusů. Tramvaje tvoří páteřní síť dopravy v Olomouci a nástupiště na ně bylo umístěno nejblíž budově nádraží. Nedostatek vidí Luděk Šťastný v tom, že se nepodařilo vybudovat podchod z nádraží až na nově vzniklé náměstí před hotelem Sigma, kde mohla vzniknout vedle podzemního parkoviště ještě nákupní zóna. Slavnostní chvíle zprovoznění prostoru před nádražím se uskutečnila ve čtvrtek 17. června, kdy primátor města spustil informační systém. Poté společně s hejtmanem Martinem Tesaříkem (ČSSD) odhalili pamětní desku. Původní projekt na řešení prostoru před nádražím vytvořil již roku 1989 nestor olomouckých architektů Petr Brauner, který

tehdy vyhrál s návrhem stranícím lidem před auty. Brauner pro stávající variantu projektu navrhl informační objekt. Kriticky se k projektu přednádražního prostoru mediálně vyjádřil olomoucký architekt Martin Lubič, jemuž vadily např. přechody pro chodce kombinované se semafory, absence přechodů pro chodce (zebry) mezi budovou nádraží ČD a nástupišti autobusů či použití zastaralých plastových elektrorozvaděčů na sloupech. Ze strany veřejnosti byly v prvních dnech a týdnech provozu zaznamenány hlasy upozorňující na malé zastínění a omezenou možnost posezení v uvedeném prostoru. K řešení problematiky se mediálně vyjádřil i někdejší náměstek primátora z let 1999 - 2002 Jan Látal, který tehdy předsedal desetičlennému týmu realizátorů projektu a podle svého vyyjádření hájil zájem veřejné hromadné dopravy v souladu s názory dvou největších dopravců - DPMO a Veolia. Otázka možného podchodu u nádražní haly byla v roce 2005 nakonec zamítnuta.

Problém kamionů

Problémem větším, než se původně zdálo, se staly kamióny na olomoucké Velkomoravské a Foerstrově ulici. Již od loňského ledna sice zákazové značky znemožňovaly vozidlům nad 12 tun na čtyřproudovou Foerstrovu ulici v délce asi 1100 metrů městského vnitřního okruhu silnice I/35, ale řidiči kamiónů si našli novou trasu po ulici Okružní a třídě Míru nebo dokonce ulicemi Junácká a U Kovárny. Vedení města kvůli tomu chtělo prosadit zákaz vjezdu pro kamióny i zde, ale dopravní inspektorát v Olomouci s tím nesouhlasil. Před zavedením dopravního omezení projíždělo Foerstrovou ulicí zhruba 1600 kamiónů ve dne a 270 v noci. V lokalitě dokonce vznikla občanská iniciativa s názvem Kamióny z města s mluvčím Petrem Englišem. Ta chce vyčkat do Vánoc. Pokud by se situace nezměnila, chtějí sáhnout po razantnějším postupu - kromě petic i blokádě dopravy. Paradoxně došlo již na jaře k pokusu zrušit mýtné na úseku Foerstrovy ulice pro těžká vozidla a v tomto smyslu se zastupitelé dokonce obrátili na ministerstvo dopravy se žádostí o jeho zrušení. Podle ministerstva

je ovšem toto řešení nepřijatelné.

Od začátku února se rozběhla další fáze rekonstrukce vestibulu olomouckého hlavního nádraží. Ta se nakonec dotkla i dalších částí celého objektu, a to prostoru pro úschovnu zavazadel, zastřešení východu a také dlažby v hlavním vestibulu a hlavní chodbě k restauraci a východu. Celkové náklady rekonstrukce dosáhly částky osmnácti milionů korun. V někdejší úschovně zavazadel vznikla prodejna pečiva. Autorem projektu byl olomoucký architekt Petr Brauner. Nová světlá dlažba ve vestibulu byla pokládána za plného provozu, vstup byl opatřen rampou pro vozíčkáře. V testu listu MF DNES, který byl uskutečněn na jaře, se olomoucké nádraží umístilo překvapivě na druhém místě za Kladnem ve skupině dvaceti hodnocených nádraží České republiky.

Na jaře se v depu Dopravního podniku města Olomouce (DPMO) objevily dvě modernizované tramvaje s bezbariérovou úpravou. Proti vandalům je navíc zabezpečena kamerovým systémem. DPMO se tak pokusil rozšířit počet nízkopodlažních souprav, kterých má prozatím jen čtvrtinu ze svých kapacit - ze šedesáti souprav jezdících ve městě je zatím patnáct nízkopodlažních. Další obnova je plánována na léta 2011 až 2013 s využitím dotace od EU. Za obnovu dvou zmíněných vozů zaplatil DPMO ze svých zdrojů celkem 36 milionů korun. Kamerový systém v některých tramvajích typu Vario nejsou propojeny s policií ani dispečinkem, není v nich nahrávací aparatura, cena jedné je asi 25 tisíc korun.

Do konečné fáze se v červenci dostala loni v říjnu zahájená rozsáhlá oprava Přichystalovy ulice a jejího okolí. Lokalita byla již roky v nevyhovujícím stavu a renovace komunikací si vyžádala jednadevadesát milionů korun, z čehož 40 milionů činila evropská dotace. Od 19. července začaly do Přichystalovy ulice znovu zajíždět autobusy DPMO a zároveň byla dočasně zrušena náhradní doprava provozovaná minibusem společnosti Veolia Transport. Tento stav trval do 13. srpna, kdy byla provedena pokládka asfaltu v Přichystalově a Rybářské ulici, od 26. srpna se vrátily

autobusy DPMO. Součástí investice bylo i vybudování chodníků, zpomalovacích pruhů a modernizace veřejného osvětlení.

Křižovatka smrti - tak byla po léta nazýváno křížení hlavní (I/35) a vedlejší silnice (III/4436) na výpadovce z Olomouce směrem na Lipník nad Bečvou. Situace zde se začala zásadně měnit v pondělí 26. července, kdy byl proveden poklep na základní kámen nové křižovatky na ulici Lipenské v podobě rondelu za přítomnosti hejtmana Martina Tesaříka (ČSSD) a starosty Bystrovan Vladimíra Bordovského (ODS). O potřebě vzniku rondelu se mluvilo asi deset let, kdy zde došlo k řadě těžkých dopravních nehod. Stát na rondel přispěl částkou 10 milionů korun, město Olomouc zhruba jedním milionem, zbytek - asi 12 milionů investoval Olomoucký kraj. Na rondelu byl instalován světelný box a logo města. Rondel byl slavnostně uveden do provozu měsíc před původním termínem ve středu 27. října.

Návštěva ministra

V pátek 1. října navštívil Olomouc ministr dopravy Vít Bárta (VV). Jednal zde s hejtmanem kraje Martinem Tesaříkem (ČSSD) a primátorem Olomouce Martinem Novotným (ODS) o dopravní situaci v regionu a prioritách v investicích. Pro Olomouc je důležitý závěr týkající se perspektivy výstavby východní tangenty směrem na Šternberk. Zde se objevil slib snížit časový ho rizont její výstavby z původního data 2022 na 2017-2018. Kromě tématu východní tangenty se ministr Bárta zmínil také o stavbě nedokončeného úseku západní tangenty s tím, že by se měla v dohledné době realizovat. Po občanským protestech byla ve městě změněna praxe provozu nočních linek autobusů MHD, které byly na začátku roku z ekonomických důvodů rušeny. Týkalo se to nočních linek 53 do Pavloviček, Hodolan a Holice, linky 34 na Povel a Neředína, cyklobusu na Svatý Kopeček a omezení linek 1,11,13 a 18. Po protestech se v říjnu vrátil provoz nočních linek 51 a 52 a části spojů na lince 13 do Týnečka. Olomoucký dopravní podnik zrušil začátkem roku noční linky a redukoval autobusové i tramvajové spoje. Od radnice totiž dostal na provoz o třináct milionů

korun méně než před rokem. Magistrát se ale věcí musel znovu zabývat, protože Hnutí Duha se podařilo shromáždit podpisy více než půl procenta Olomoučanů. Ve stotisícovém městě s tisíci studenty nejezdily mezi půl dvanáctou a třetí hodinou ranní žádné spoje MHD. Hnutí Duha argumentovalo bezpečnostními riziky i finanční náročností dopravy pro občany v této době, kdy byli odkázáni na vlastní nohy či taxislužbu.

Klíčová změna ve stavu městské zeleně začala vlastně již v říjnu loňského roku, kdy stará a slavná Rudolfova alej ve Smetanových sadech ze tří čtvrtin padla pod pilami dřevorubců. Po dlouhých diskusích převládly argumenty bezpečnosti, stáří, nestability před legendou 19. století. Bylo poraženo 145 stromů, zbytek by měl následovat v navazujícím časovém harmonogramu. Je evidentní, že revitalizace za uvedenou cenu byla nezbytná a nutná a znamená vlastně nový začátek uvedené lokality. Město vyčlenilo v rozpočtu na zeleň částku téměř pětadvaceti milionů korun, práce na obnově mobiliáře všech tří rozlehlých olomouckých parků by měla skončit v roce 2012. Jako první přišla na řadu zmíněná Rudolfova alej, poté se dostane na Čechovy a Bezručovy sady. Veškeré práce na obnově olomouckých parků si vyžádají částku 115 milionů korun, z čehož asi 60% by měly pokrýt z evropských fondů. V jarních měsících (březen) práce ve Smetanových sadech pokračovala opravami cestní sítě a odstraněním pařezů po vykácených stromech. K jistému omezení pohybu po parku došlo v době výstavy a rovněž v souvislosti s pokračující rekonstrukcí kavárny Fontána. Nejstarší lavičky v olomouckých parcích jsou z roku 1972, poslední úpravy části cest na cyklostezky proběhly před patnácti lety. Dohromady by mělo být vyměněno na dvě stě laviček, čtyřicet odpadkových košů, sto šedesát lamp veřejného osvětlení a pět kilometrů cest. Město plánuje rovněž umístění hřiště do všech tří parků. Oprav by se měly dočkat i plochy za univerzitními budovami v Křížkovského ulici z patnáctého a šestnáctého století a měl by zde vzniknout průchozí

Městská zeleň

propojený areál i pro veřejnost. Univerzita souhlasila s otevřením po léta nepřístupného tzv. Jakubského výpadu do Bezručových sadů. Koncem července byla první etapa revitalizace Rudolfovy aleje dokončena s náklady asi 25 milionů korun - dvaatřicet nových laviček s logem města, padesát nových lamp, nový asfaltový povrch v úseku Wolkrova ulice - restaurace Fontána. Více než osm stovek vzrostlých stromů v parcích bylo od léta do podzimu ošetřeno ořezem zbavujícím je suchých a nahnilých větví v zájmu bezpečnosti. Cena tohoto „ozdravění" dosáhla téměř čtyř milionů korun. Rekonstrukční práce první etapy si v doprovodu svého náměstka Svatopluka Ščudlíka (ČSSD) prohlédl v úterý 20. července primátor města Martin Novotný (ODS).

Nové vzrostlé kaštany o výšce až šest metrů a váze až čtvrt tuny začali zahradníci za pomoci těžké techniky sázet v Rudolfově aleji v pátek 15. října. Stromů s cenou 5000 korun za kus tam bylo do konce měsíce vysázeno 157. Do Olomouce kaštany dorazily v kamionech z německého Hamburku, šlo o stromy ve stáří dvanáct až patnáct let s kmenem o průměru dvacet až pětadvacet centimetrů. Podle projektu by stromy jako alej mohly vypadat za deset let, jako původní alej za pětadvacet až třicet let. Stromy byly sázeny ve třech etapách, přičemž do jedné z nich se zapojila také asi stovka zájemců, kteří si zde chtěli zasadit „svůj" strom. Práce byly ukončeny začátkem listopadu, kdy zároveň začaly práce na druhé etapě revitalizace aleje od Fontány po Polskou ulici. Rudolfovu alej nechal před zhruba 140 lety vysázet za tehdejšími hradbami olomoucký arcibiskup Rudolf Jan Habsburský. Autorem revitalizačního programu aleje byl Radek Pavlačka.

Řadou novinek se veřejnosti představila začátkem dubna olomoucká Botanická zahrada - šlo například o obří dřevěné šachy vyrobené skauty nebo nové toalety s přebalovacím pultem pro maminky s dětmi a dvěma dětskými hřišti. Sedmihektarová zahrada byla založena v roce 1972, první rekonstrukce proběhly

již v roce 2006. Zahrada spolu s rozáriem je součástí Výstaviště Flora. Informace o zeleni ve městě uzavřeme úvahou o projektu tzv. Holického lesa. Olomoučtí radní i zastupitelé projekt schválili již v průběhu dubna a května, ale to zdaleka neznamená, že se celý záměr v dohledné době nakonec uskuteční. První petice za Holický les totiž vznikla již v červenci roku 2008 a rada města tehdy ustavila pracovní skupinu s úkolem se myšlence věnovat. V následujícím roce 2009 byl projekt schválen radou Olomouckého kraje a na ministerstvu vnitra byla zaregistrováno Občanské sdružení s týmž názvem. Koncem listopadu pak městské zastupitelstvo schválilo změnu územního plánu umožňující realizaci zmíněného projektu. V únoru letošního roku byla podána žádost o grant na výstavu propagující význam příměstských rekreačních lesů v okolí městských aglomerací, ale dotace nebyla poskytnuta s tím, že zpracovaná studie Holického lesa nebyla schválena radou města. Náklady spojené s projektem Holického lesa v lokalitě ulice Šlechtitelů by přišly asi na osmdesát až sto milionů korun, což je zřejmě hlavní důvod, proč byla realizace projektu holického lesoparku odložena.

Nejoblíbenějším stromem republiky se stal dub rostoucí nedaleko Černovíru zasazený zřejmě v polovině 16. století. Strom s názvem Hromův dub získal první místo v celostátní anketě a hlasovalo pro něj 12 329 lidí. Výsledek soutěže, která se konala již v devátém ročníku, byl vyhlášen ve středu 20. října v Brně na Dnu stromů. Občanské sdružení Senior aktivity se zasadilo o to, že se strom stal cílem turistických vycházek. Vítězný strom se posledním dokladem souvislé výsadby, která měla zpevňovat hráz dnes již zaniklého Velkého rybníka z roku 1577. V únoru 1945 poblíž seskočilo devět amerických letců z havarovaného bombardéru typu Liberator.

Vodovody

Desítky havárií vodovodních přípojek museli od začátku zimy řešit olomoučtí vodohospodáři. Kvůli velkým výkyvům teplot praskalo vodovodní potrubí a mráz ničil i vodoměry. Často byla

příčinou havárie neopatrnost vlastníků, kteří před mrazem nezajistili dostatečnou ochranu svého zařízení. Cena vodného a stočného stoupla ve městě v novém roce 2010 o 6,4%, což bylo schváleno statutárním městem a Vodohospodářskou společností Olomouc, a.s. a činila 66,81 Kč za kubický metr. Ve městě je asi třetina vodovodního systému staršího sedmdesáti let v délce 326,9 kilometru, z toho asi 13 kilometrů je ještě z doby před rokem 1918. Roční únik se odhaduje na 20% dodávané vody. Pro srovnání - v Praze byla cena vodného/stočného v roce 2010 nižší - činila 56,51 Kč za kubický metr. I v letošním roce se veřejnosti otevřely prostory vodárenského zařízení ve městě z roku 1889 ve Chválkovicích. Stalo se tak v pondělí 22. března při příležitosti Světového dne vody. Dnes již technická památka v podobě parního čerpacího zařízení zde sloužila svému účelu až do roku 1960 a sloužila zásobování hanácké metropole vodou. Vodní zdroje pro Olomouc v černovírském lese byly zasaženy povodní roku 1997, ale byly renovovány v roce 2001. Krátkodobé přerušení dodávky pitné vody proběhlo ve čtvrtek 18. března v lokalitě Nový Svět a dotklo se asi 2500 lidí. Důvodem odstávky byla oprava vodovodního řadu na Přichystalově ulici. K další krátkodobé odstávce pak došlo ve čtvrtek 25 března v lokalitě Lazce ze stejného důvodu a vodu z cisteren si po dobu opravy odebíralo asi 1000 lidí. Výškový panelový dům s vodárenskou nádrží v ulici I.P.Pavlova nakonec olomoucká radnice neprodala. Ve hře bylo totiž riziko, že pokud by nový majitel provoz vodojemu nějak omezil, nedostatek vody by hrozil asi deseti tisícům obyvatel města. Na dodávce z tohoto vodojemu je navíc závislá i nedaleká fakultní nemocnice.Roční spotřeba vody v Olomouci se pohybuje okolo sedmi miliard litrů. Do města přitéká voda ze čtyř zdrojů a kvalitou patří mezi nejlepší v zemi. Asi 70% vody je zajišťováno z vodojemu Křelov, kam se přivádí voda z Litovle, Senice a Příkaz. Zbývající kapacita pro město je získávána z vodojemu Droždín, do kterého je čerpána voda z úpravny Černovír. Další zdroje pro Olomouc jsou ještě

v Březové, Chomoutově, Štěpánově, Moravské Huzové a Pňovic. Voda z Litovle nebo Senice dokonce nepotřebuje další úpravy, ostatní vodní zdroje se chlórují. Do roku 1994 cenu vody dotoval stát, do roku 2000 byly různé ceny pro obyvatelstvo a ostatní odběratele. Od roku 1997 se roční spotřeba vody na Olomoucku snížila přibližně o 25% vlivem vzrůstající ceny z původních 9,4 miliardy litrů na současných 7 miliard. Společnosti Moravská vodárenská, a.s. se sídlem v Olomouci, která je součástí skupiny Veolia Voda ČR vzrostly meziročně tržby o 6,2% na 1,17 miliardy korun. Hospodaření firmy skončilo čistým ziskem 126 milionů korun. Firma zaměstnávala 488 pracovníků a vznikla v roce 2008 fúzí Středomoravské vodárenské, a.s. a Zlínské vodárenské, a.s. Zásobuje vodou asi 400 tisíc obyvatel zmíněných krajů. Zakalení vody z důvodu cementace ocelového potrubí z vodojemu v Křelově nastalo ve čtvrtek 2. září a trvalo zhruba týden. Cementace potrubí o průměru 700 až 900 mm měla prodloužit jeho životnost. Na rok 2011 ohlásila Moravská vodárenská, a.s. zvýšení ceny vodného a stočného na 70,56 Kč za kubický metr, tedy nárůst o 5,6%.

Protipovodňová opatření

V Olomouci byla rozdělena práce na protipovodňových opatřeních do tří etap. Dosud byla vybudována první etapa, druhá jen částečně. Podle předpokladů by obyvatelé města měli být chráněni proti záplavám v roce 2013. Opatření mají zvýšit kapacitu koryta Moravy pomocí hrází a odvést vodu za město. Zajištěna byla i mobilní technika hrazení pro případ třicetileté vody. Riziko pro Olomouc je Chomoutov, kde zažili noční drama v roce 2006, kdy se protrhla hráz v Horce nad Moravou. Pro ochranu Olomouce před vodou z Moravy je významná i Litovel, kde byla naplánována řada opatření proti povodni v celkovém objemu asi jedné miliardy korun. Začátkem března odhlasovali olomoučtí zastupitelé změnu povodňového fondu města na krizový účet. Povodňový fond byl zřízen po ničivé povodni v červenci roku 1997 a zůstalo na něm v letošním roce přes šest milionů korun. Od ci-

tované změny si radnice slibovala operativnější použití zmíněné částky v případě potřeby.

Podnebí

Vysoké teploty a občasné srážky na konci března urychlily tání sněhu ve středních a částečně i ve vyšších polohách. Zásoby sněhu poklesly na 42,5 milionu krychlových metrů, což představovalo necelých 13% sněhových zásob povodňového roku 2006, kdy Olomouc zasáhla povodňová vlna. Kulminace Moravy na úrovni asi 300 cm se očekávala ve středu 24. března, asi 60 cm pod úrovní první povodňové aktivity. Byla to zřejmě reminiscence povodňového nebezpečí, která iniciovala výzvu čtyř moravských hejtmanů, kteří v pátek 21. května v Olomouci předložili vládě výzvu k řešení protipovodňové ochrany. Po vládě a parlamentu tzv. Olomoucká výzva požadovala legislativní změny zjednodušující výstavbu ochranných zařízení a zajištění stabilního financování těchto aktivit v následujících čtyřech letech. Mezi požadavky figurovalo mimo jiné i to, aby kraje mohly čerpat státní dotace v případě povodně ve výši 100%, aby dosáhly ve stejném případě na evropské peníze a aby došlo k posílení financování složek integrovaného záchranného systému. Po květnových povodních na území Olomouckého kraje obdržel olomoucký hejtman částku ve výši 15 milionů korun, největší škody v blízkosti Olomouce vznikly v Troubkách, které se ocitly pod vodou z 80%. V samotné Olomouci byla Morava ve čtvrtek 3. června na druhém stupni povodňové stupnice při výšce hladiny 405 cm. Ohroženy byly pouze suterénní a sklepní prostory a zahrádky v níže položených lokalitách města. V pátek 4. června byla hladina Moravy v Černovíře v mírném vzestupu a dosáhla nakonec jeden centimetr nad 3. povodňový stupeň - 431 centimetrů.

Přibližně za měsíc byla ale situace na vodních tocích na Olomoucku úplně jiná. Hladiny řek v regionu poklesly v polovině července na zhruba padesátiprocentní stavy normálu. Vysychat začala podle hydrologů i spodní voda vlivem odparu půdy. Morava v Olomouci se svými červencovými 105 centimetry poklesla

na 49% svého stavu. O to větší šok potom zažili Olomoučané v lokalitě Slavonín, kde jindy nenápadná říčka Nemilanka překvapila místní povodňovou vlnou v důsledku sobotního deště 7. srpna. Liják, který se toho dne mezi šestou a osmou hodinou prošel krajem, způsobil nejvíce škod právě tam. Došlo k zanesení kanálové vpusti, která byla uprostřed vytvořené vodní laguny na ulici Zolově. Vodní živel zatopil několik domů, mateřskou školu, restauraci a místní fotbalové hřiště. Vodní laguna se vytvořila i na ulici Dolní Novosadská, která musela být uzavřena. Složité čerpací práce prováděli hasiči i v Olomouci-Řepčíně ve směru na Horku nad Moravou, kde došlo k zatopení garáží rodinných domů. Zaměstnanci magistrátu odhadli, že vybagrování z 80% zaneseného koryta Nemilanky přijde až na částku 110 milionů korun, ale až v časovém horizontu 2012. Situace dokonce přinesla i dvě trestní oznámení (Vladimír Šicl a František Chochola) vůči olomoucké radnici. Vedle těchto prací uvažovalo vedení města po schůzce s vodohospodáři o výstavbě poldru.

Vodní plochy

Už tradiční akcí se i letos stal úklid břehů jezera Poděbrad a revíru Chomoutov, který proběhl o víkendu 10. a 11.dubna. Akce byla zorganizována olomouckými rybáři z Českého rybářského svazu. Na akci se podílely i olomoucké Technické služby a odbor životního prostředí magistrátu, který přispěl částkou dvacet tisíc korun. Pomyslné „ledy“ se nakonec pohnuly i samotných Poděbrad, kde po dlouhých odkladech došlo v létě k převodu zchátralé terasy u jezera z majetku státu na místního podnikatele Vlastimila Sedláčka. ten se rozhodl objekt renovovat. Po vyčištění terénu byl na břeh jezera navezen písek a vytvořena pláž. Rekonstrukce přinesla fungující restauraci, do budoucna by měla přibýt převlékárna, sprchy a malá ošetřovna. Na koupališti se nevybíralo vstupné, pouze zaparkovaný automobil přišel na čtyřicet korun. Na provoz a údržbu areálu přispívá odbor životního prostředí olomouckého magistrátu roční dotací ve výši sta tisíc korun. Renesanci koupaliště na Poděbradech uvítala i správa

CHKO Litovelské Pomoraví.

V úterý 1. června slavil první výročí svého založení olomoucký aquapark. Jeho výstavba začala v závěru roku 2007 a náklady dosáhly zhruba půl miliardy korun. Stavba byla výsledkem projektu firem Gemo, Skanska a Atzwanger ve spolupráci s městem Olomouc. Radnice si na stavbu vzala úvěr ve výši 355 milionů korun. Ve společnosti Aquapark Olomouc má město 45% podíl akcií, do roku 2017 pak zbytek vykoupí a stane se kompletním akcionářem. Na provoz areálu bude radnice přispívat ročně po dobu dvaceti let tzv. služným, ve výši třicet milionů korun do roku 2017. V roce 2009 skončil provoz aquaparku ztrátou ve výši 8,5 milionu korun, na čemž se zřejmě podepsala hospodářská krize, nepřízeň počasí, ale i obavy z tzv. prasečí chřipky. V červnu, červenci a srpnu letošního roku navštívilo aquapark 85 tisíc návštěvníků, tedy o 15 tisíc méně než loni.

Od středy 14. dubna se začaly plnit vodou olomoucké kašny, které jsou skvělou památkou na epochu baroka v hanácké metropoli. Nejmladší Ariónova kašna byla plněna ze dvou cisteren, její pískovcová vana pojme asi pětatřicet kubíků vody. Součástí napouštěcí operace byla i kontrola technologie, do konce týdne bylo uvedeno do provozu i ostatních šest kašen. Ariónova kašna, která byla postavena tři století po svých starších „sestrách“, je dílem olomouckého sochaře Ivana Theimera.

Sněhová kalamita

Začátek ledna 2010 probíhal ve městě ve znamení sněhové kalamity. Sníh vlastně poprvé prověřil v praxi nový zákonný předpis spojený se senátorem Kuberou - tzv. chodníkový zákon, podle nějž je zodpovědnost za schůdnost chodníků ve městě záležitostí jejich vlastníka - ve většině případů tedy města. Ve čtvrtek 7. ledna bylo na ulicích Olomouce devadesát lidí technických služeb, čtyři multikáry a tři speciální vozidla s radlicemi. Lhůta na úklid důležitých chodníků v centru je dvanáct hodin, do osmačtyřiceti hodin by město mělo zvládnout místa mimo centrum. Řadu chodníků ovšem mělo „zachránit“ sdělení umístěné na tabulce, že se

v zimě neudržuje. V sobotu 9. ledna vyšel v místním tisku článek primátora města Martina Novotného (ODS), který na vzniklou situaci reagoval s tím, že připustil těžkosti, které by další nadílka sněhu mohla přinést. Na chirurgické ambulanci olomoucké polikliniky ošetřili během pondělí 11. ledna dopoledne šestnáct lidí se zlomeninami, běžné číslo v tomto období hovoří o čtyřech případech. Během víkendu byla ve Fakultní nemocnici Olomouc (FNO) ošetřena stovka lidí po pádu na umrzlém sněhu. Sníh z olomouckých ulic odváželi lidé z technických služeb na volnou plochu na Klášterním Hradisku. Jen v pondělí 11. ledna takto odvezli z centra města sedmdesát nákladních aut. Celkem měly technické služby v krajské metropoli na starosti 335 km chodníků, z nichž bylo 25 km označeno jako neudržované, zbývajících 310 kilometrů bylo rozděleno podle důležitosti do tří kategorií. Podle ředitele Technických služeb města Olomouce (TSMO) Miroslava Petříka město ošetřilo 200 kilometrů chodníků prvních dvou skupin, na nichž bylo provedeno plužení nebo posyp. Na konci kalamitního týdne, kdy napadlo zhruba třicet centimetrů sněhu, stála údržba asi pět milionů korun a bylo spotřebováno 50 tun inertního materiálu a 800 tun soli. Na skládku u Hradiska pak bylo vyvezeno asi tisíc tun sněhu. Technické služby zaměstnaly na úklid sněhu ve městě asi deset lidí registrovaných na úřadu práce, kteří si tak vylepšovali své sociální dávky. Některé instituce, např. fakultní nemocnice si sněhový úklid zajišťovaly vlastními silami, podobně jako řada Olomoučanů před svými domy. Koncem ledna bylo nutné v ulicích kolem Horního náměstí na řadě míst odstraňovat až metrové rampouchy visící ve výšce nad chodníky. Zásadnější bilance lednové kalamity byla učiněna v polovině března - město vyčerpalo do tohoto data devatenáct milionů korun (z celkových třiceti), spotřebovalo se 2600 tun soli a 360 tun drtě. Bylo registrováno třicet případů stížností na město za úraz na městské komunikaci.

Od počátku kalendářního roku řešila olomoucká radnice i Odpady

další problém spojený s odpadním materiálem. Kromě sněhu v ulicích vzniká totiž ve stotisícovém městě každoročně asi dvacet pět tisíc tun nejrůznějšího odpadu. Až doposud se k tomuto účelu využívala skládka v nedaleké obci Mrsklesy, která nahradila již před časem olomouckou skládku v Grygově. Skládka v Mrsklesích bude končit za pět let, za uložení jedné tuny komunálního odpadu platí město Olomouc zhruba tisíc korun. Město chce snížit množství směsného odpadu dvěma způsoby - část odpadu převézt do brněnské spalovny a část vytřídit jako bioodpad. Na hospodaření s odpady radnice vydává ročně kolem osmdesáti milionů korun, poplatky vybrané od Olomoučanů za jejich svoz pokryjí zhruba polovinu tohoto nákladu. Brněnská spalovna by ovšem pro město znamenala dobudování stávající zastaralé třídící linky u panelárny ve Chválkovicích. Celkové náklady projektu byly radními odhadnuty na pětadvacet milionů korun, z čehož ale přibližně devadesát procent by mohla tvořit dotace z operačního programu Životní prostředí v horizontu let 2011 až 2012. K dalším faktorům s vlivem na životní prostředí ve městě patří emise a hluková zátěž. V prvním případě došlo ke škodě věci již před třemi lety ke zrušení meteorologické stanice v blízkosti stadionu Sigmy a od té doby se nepodařilo najít vhodnou lokalitu pro její obnovení. Pro místní potřeby může být ovšem využita měřící stanice magistrátu, jejíž údaje jsou dostupné na internetu a má umístěna čidla v Hodolanech a na Velkomoravské. Ve druhém případě - hlukové zátěži - pokračoval i nadále problém v lokalitě Rolsberské ulice, táhnoucí se již řadu let. Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD) sice nechalo vyměnit místním lidem okna za protihluková, ale toto opatření neřešilo hlukovou zátěž a překračování limitů ve vnějším prostředí - ve dne o patnáct a v noci o osmnáct decibelů. ŘSD mělo na provoz v Rolsberské a dalších ulicích v Olomouci pro překračování hlukových limitů výjimku Krajské hygienické stanice do konce prosince 2009, ale následně dostalo další výjimku do konce roku 2011. Soudní pře mezi obyvateli Rolsberské

ulice v zastoupení právníkem Pavlem Douchou z Ekologického právního servisu a ŘSD dále pokračoval, v březnu krajský soud v Olomouci po odvolání ŘSD vrátil spor opět na začátek do rukou okresních soudců, kteří kauzu řešili již v květnu loňského roku ve prospěch obyvatel zmíněné ulice. Komfort obyvatel města měly zlepšit i jarní sběrové soboty zajištěné odborem životního prostředí magistrátu spolu s Technickými službami města Olomouce v období od poloviny března do konce června. V této souvislosti fungovaly i tři sběrové dvory ve městě - v Neředíně, Hodolanech a Chválkovicích. Samotné vánoční svátky znamenaly ve městě odpad v objemu 31 tun papíru a 7 tun plastů. Našli se však ve městě lidé, které zřejmě žádné sběrové soboty či kontejnery rozeseté po městě nezajímaly - zbavili se svého odpadu jednoduše tak, že ho navezli během podzimu a zimy na odstavnou plochu u Klášterního Hradiska. Na místě tak vznikla černá skládka, jejíž asanace přišla město na půl milionu korun. Lokalita je využívána TSMO jako místo pro přechodné umístění rostlinného odpadu po úklidu města.

Ekologická havárie

V dubnu došlo k ekologické katastrofě v prostoru jezera v Chomoutově, kde sídlí početná kolonie racků. Přípravkem na hubení hrabošů s obsahem bromadiolonu se otrávilo 1500-1700 ptáků, tedy zhruba pětina tamní kolonie. Ve věci bylo nakonec podáno správní řízení, které se pokoušelo dosáhnout omezení použití podobných přípravků v desetikilometrovém okruhu kolem jezera, na jehož ostrově je hnízdiště racků chechtavých. Sbírání mrtvých ptáků a jejich převoz do kafilerie stál navíc myslivecké sdružení v Horce dalších 15 tisíc korun. Jezero v Chomoutově je součástí přírodní rezervace a také Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví, z hlediska ptactva je navíc rezervací zařazenou do ochranné soustavy Natura 2000. Jezero vzniklo po těžbě štěrkopísku, dosahuje průměrné hloubky kolem tří metrů a skládá se ze dvou vodních ploch označovaných jako Velké a Malé jezero o celkové rozloze 75 ha. Na Velkém jezeře se nachází dva ostrovy.

Celá věc se v důsledku potravního řetězce stala nebezpečím i pro místní populaci dravců.

Pro všechny zájemce o ekologické aktivity i ostatní občany byl v sobotu 1. května uspořádán již tradiční Ekojarmark. Horní náměstí se naplnilo krámky i lidmi, k vidění i ke koupi byla keramika, ruční výrobky, šperky i občerstvení. Zájemci mohli sledovat hudební skupiny i divadelní program. Tradiční akce završila Ekologické dny Olomouc a byla jako i v minulosti organizována Centrem ekologických služeb města Olomouce - Sluňákovem - v čele s jeho ředitelem Michalem Bartošem. Letní měsíce přinesly v letošním roce vysoké teplotní hodnoty. V polovině července překračovaly místní hodnoty třicetistupňovou hranici tepla, z čehož profitovali zejména provozovatelé koupališť. V provizorní brouzdaliště se proměnila i Ariónova kašna na olomouckém Horním náměstí. Zdravotníci ovšem zároveň varovali před nebezpečím přehřátí slunečními paprsky, ale i aktivitami klíšťat. V ZOO na Svatém Kopečku přikročili k vodní lázni pro své zvířecí svěřence, což se líbilo nejen hrochům, ale i lamám či jelenům. V Olomouci bylo v pondělí 12. července naměřeno 32,1 stupně Celsia. Vysokými teplotami trpěli i olomoučtí psi, jichž bylo ve městě sedm tisíc. Už v červnu byla vyhlášena komáří kalamita v městských částech Černovír a Lazce. Město zaplatilo částku 50 tisíc korun za postřik likvidující již dospělé jedince. Komáři nebyli nepříjemní jen v těchto s vodou sousedícími lokalitami, obtížní byli třeba i ve Smetanových sadech při letním promítání kina Metropol.

Tabulka 4.2: Velcí znečišťovatelé v Olomouci (2010)

M.L.S. Holice
Moravia Foundry Olomouc
Dalkia ČR - Teplárna Olomouc
Moravské železárny Olomouc
Farmak, Klášterní Htadisko
Setuza Olomouc

Kapitola 5

Politika
Kultura
Společnost

Regionální politika

Rok 2010 byl volebním rokem v měřítku celostátním i regionálním a zcela zásadně zamíchal politickými kartami v obou uvedených oblastech. Nové politické subjekty hodlaly vstoupit na politické kolbiště a dva se objevily i na Olomoucku. Olomoucko jako spíše menší kraj spíše vyhovuje velkým zavedeným stranám typu sociálních a občanských demokratů. Zkušenosti navíc hovoří o tom, že malé strany, které se nedokázaly v regionálním měřítku spojit do většího celku, nemají na úspěch sebemenší šanci. V Olomouci např. dostala v posledních komunálních volbách Strana pro otevřenou společnost jen něco přes půl procenta. Nová strana Věci veřejné v čele s bývalým novinářem Radkem Johnem, si do svého čela na Olomoucku postavila politoložku Lenku Andrýsovou, v čele Strany práv občanů - Zemanovců se ocitl někdejší dlouholetý sociální demokrat Radek Augustin, bývalý šéf Mladých sociálních demokratů v kraji. Případ Olomoučana a lidoveckého poslance Tomáše Kvapila, který před rokem utrpěl mozkovou příhodu a upadl do komatu, ukázal na mezeru v české legislativě. Trvale nemocného poslance totiž nikdo nepáruje a je zároveň neodvolatelný, neboť mandátu se může vzdát jen sám a toho není schopen. Kvapilův mandát tak trval až do května 2010 a teprve po volbách zanikl. Během nastupující předvolební kampaně si město Olomouc našlo chvilku na vyjádření solidarity s dalekým Tibetem. Ve středu 10. března se konal krátký vzpomínkový mítink u radničního orloje a poté se program přenesl do Kavárny Betánie ve Wurmově ulici, kde o svém i národním osudu mluvil rodilý Tibeťan. Město tak znovu vzpomnělo symbolicky události z roku 1959, kdy čínská armáda potlačila tibetské povstání. Na olomoucké radnici se objevila i tibetská vlajka. Představitelé ODS koncem března v kraji přivítali odstoupení Mirka Topolánka z kandidátky do sněmovních voleb a pozice volebního lídra . Podle předsedy regionálního sdružení ODS Ivana Kosatíka byla změna nutná. S odstoupením Topolánka ze sněmovních voleb a pozice volebního lídra souhlasil i člen výkonné rady ODS

a olomoucký primátor Martin Novotný. Podiv nad odstoupením Topolánka dva měsíce před volbami překvapilo naopak regionálního lídra KDU-ČSL a místopředsedu této strany Pavla Horáka. Za logický označili odchod Topolánka regionální lídři socialistů a komunistů Miloslav Vlček a Alexander Černý. Nepříjemné pro občanské demokraty v regionu bylo i odstoupení krajské místopředsedkyně strany Kateřiny Bačevské z volební kandidátky ve středu 31. března. Důvodem jejího odstoupení byla exekuce nařízená na manžele Bačevské šumperským soudem již v roce 2006 a řešená v dubnu Exekuterským úřadem Přerov. Po národní tragédii, která postihla Polsko v podobě letecké havárie u Smolenska, vyjádřili lidé ve městě i v regionu svoji soustrast. Před budovou olomoucké radnice byly po tragické sobotě 10. dubna vyvěšeny polské vlajky na půl žerdi a na osobní pokyn hejtmana Martina tesaříka i před budovou Krajského úřadu v Olomouci. V sídle kraje byla umístěna kondolenční listina pro vyjádření soustrasti ze strany občanské veřejnosti. Olomoucký kraj a kraj Opole v Polsku jsou partnerskými regiony.

Volební výsledky parlamentních voleb jsme detailně popsali v příslušné části našeho záznamu. Z nich logicky vyplynulo, že Olomoucko je spíše levicovým regionem, volby vyhrála sociální demokracie, nicméně řada jejích voličů se tentokrát nedostavila a procento hlasů bylo zřetelně nižší. Občanští demokraté skončili druzí, ale ve srovnání s ostatními kraji se však ODS ocitla na posledním místě. Kroužkováním navíc rozhodli voliči této strany o jiném pořadí či dokonce vyřazení kandidátů - příkladem byl výsledek pro Ivana Langera. Lidová strana utrpěla celostátní historický debakl a do sněmovny se nedostala, ale v kraji se přehoupla přes pět procent. Úctyhodných 15% preferenčních hlasů, nejvíce ze všech v Olomouckém kraji, dostal lídr lidovců Pavel Horák. Některé voliče lidovcům evidentně přetáhla TOP 09. Mezi poraženými se - i když těsně - nakonec objevili i SPO - Zemanovci a Zelení. Výsledky voleb, ale i jiné souvislosti pak určily další osud

řadě regionálních politiků. Kvůli podivným půjčkám nejdříve rezignoval šéf sněmovny Miloslav Vlček (ČSSD), kroužkováním přišel o poslanecký post Ivan Langer (ODS), poslaneckého mandátu se vzdal stávající hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD), jen několik týdnů byla poslankyní Yvona Kubjátova (ČSSD), která poté zůstala jen ve své původní funkci náměstkyně hejtmana. Do úspěšných stran se naopak začali hrnout noví členové - např. TOP 09 to byly desítky nových straníků, podobně jako u strany Věci veřejné.

Tabulka 5.1: Počty členů politických stran v Olomouckém kraji (červen 2010)

strana	počet členů
ČSSD	1000
KDU-ČSL	3800
ODS	1600
TOP09	260
VV	nezveřejněno

zdroj: MFD 22.6.010

Komunální volby

Nově rozdané karty znamenaly i olomoucké komunální volby. I jejich konkrétní výsledky jsme komentovali na příslušném místě kronikářského záznamu. V táboře poražených se ocitlo několik politických subjektů, které v době předvolební kampaně věřily v konečný úspěch a vstup do místní politiky. I když se to nakonec nestalo, lídři poražených mediálně oznámili další setrvání v politickém životě města a naději na lepší výsledky v budoucnu. Strana Věci veřejné měla po parlamentním úspěchu největší naději na vstup do olomoucké radnice, nicméně jí nakonec chyběly dvě setinky hlasů. Klub Věcí veřejných vznikl ve městě až v lednu, je jasné, že za tuto dobu nemohla strana vygenerovat místní politickou základnu zaručující hmatatelný úspěch. Strana Zelených od roku 1990 nikdy v olomouckém zastupitelstvu nechyběla. To, že ji volilo něco přes 9 tisíc Olomoučanů, ovšem bylo málo na

opakování minulých let. Strana práv občanů - Zemanovci zřejmě utrpěla odstoupením své hlavní postavy po prohře v parlamentních volbách a obrátila svou pozornost na přípravu postupu do krajských voleb za dva roky. Naopak Pavel Andrš, bývalý Zelený, nyní lídr strany Koruna Česká, hodnotil půl procenta pro svou stranu pozitivně jako úspěch.

Koncem kalendářního roku došlo k personální změně na postu šéfa olomoucké organizace Mladých sociálních demokratů. Dlouholetého exšéfa Radka Augustina, který přešel k Straně práv občanů, vystřídala na několik měsíců šestadvacetiletá studentka Ivona Fišerová. Mladá politička se díky svému vystupování brzy ocitla na stránkách bulvárního tisku, její fotografie byla zveřejněna dokonce ve Velké Británii. Člen olomouckého zastupitelstva Filip Žáček (ČSSD), věkový vrstevník Fišerové, označil její mediální vystupování za „lehce kontroverzní." V pátek 26. listopadu Fišerová na funkci rezignovala a jejím nástupcem v čele olomouckých Mladých sociálních demokratů se stal student místní přírodovědecké fakulty Petr Šulík.

Návštěva prezidenta

Významnou událostí s politickým podtextem byla červnová návštěva prezidenta republiky Václava Klause s chotí v Olomouckém kraji, jejíž čas byl zčásti věnován Olomouci. Návštěva proběhla od 14. do 16. června, naposled byl prezident na Olomoucku před třemi lety - v červnu 2007. Zahájení návštěvy prezidentského páru začalo v pondělí 14. června dopoledne v hanáckém skanzenu v Příkazích, pokračovalo návštěvou školy v Nákle a odpoledním příjezdem do Olomouce spojeným nejdříve s návštěvou chrámu sv. Mořice. Odtud vedla cesta páru na Horní náměstí, kde proběhlo setkání s představiteli města a občany. Po 16. hodině podepisoval prezident v Edelmannově paláci své knihy. Poté se prezidentský pár rozdělil - prezident odejel na Velitelství spojených sil v Olomouci a první dáma do Šternberka na Expozici času. Večer proběhl v Moravském divadle návštěvou představení Mojžíš a večeří s představiteli města a kraje. Druhý den návštěvy

- úterý 15. června dopoledne besedoval prezidentský pár se studenty Gymnázia Hejčín. Ředitel gymnázia Evžen Mayer připomenul návštěvu Václava Klause před třinácti lety ve škole, tehdy ovšem ve funkci předsedy ODS. V diskusi asi s 250 studenty prezident obhajoval své kladné stanovisko k zavedení školného na vysokých školách i své zdrženlivé stanovisko ke státní maturitě. Prezident obdržel jako dar od školy obraz. Poté se kolona s prezidentem a jeho chotí Livií vydala na cestu do Zábřeha. Během návštěvy prezidenta v Olomouci došlo k tragikomickému incidentu. V době prezidentova projevu na Horním náměstí vyšli dva devatenáctiletí Olomoučané na střechu domu s výhledem na náměstí a pozorovali prezidenta dalekohledem připojeným ke vzduchovce. Jejich počínání zaznamenala prezidentova ochranka a zasáhla. Oba mladíci skončili s pouty na rukou, zbraň byla naštěstí nefunkční a policie věc nakonec řešila jako výtržnictví.

Fotbalový tým SK Sigma Olomouc se v loňském roce po ročním působení trenéra Zdeňka Psotky dostal na čtvrtou příčku Gambrinus ligy a přešel do předkol Evropské ligy. Bohužel podzim Sigmě nepřál a před veškerou snahu vkročila do nového roku a sezóny jen na devátém místě. Na jaře se začala situace pomalu měnit ve prospěch Olomouce, postoupila na sedmé a na podzim na velmi dobré druhé místo v ligové tabulce. V dohrávce kola s Mladou Boleslaví (pondělí 13. září) bohužel vyšla naprázdno a poprvé v ročníku ztratila body doma. Konečná tabulka ligy 2009/2010 umisťuje Olomouc do horní části na šestou příčku. Z třiceti zápasů Olomouc čtrnáctkrát vyhrála, pětkrát remizovala a jedenáctkrát prohrála, získala celkem sedmačtyřicet ligových bodů. Sport

Holický fotbalový tým HFK Olomouc sestoupil v závěru loňské sezóny do třetí ligy. Došlo k výměně trenérů a Miroslava Kouřila vystřídal Petr Uličný. Třetí liga znamenala pro tým Vladimíra Dostála návrat do doby před deseti lety. Zároveň bylo oznámeno, že užší spolupráce by měla nastat s ligovou Sigmou. Posilou měl

být i Ladislav Onofrej s ligovou minulostí, v sezóně skončil klub na druhém místě MSFL. Olomoučtí hokejisté skončili loni na třetím místě v ligové tabulce, mezi největší opory týmu patřil brankář Štefan Žigárdy.

O kauze „Kaprgate" jsme podrobně pojednali v příslušné části našeho kronikářského záznamu. Částka 25 milionů korun navržená radou města pro zvýšení kapitálové účasti v akciové společnosti SK Sigma Olomouc byla po určitém odkladu zastupiteli potvrzena a bude postupně vyplacena v následujících třech letech.

Tabulka 5.2: Akcionáři SK Sigma Olomouc (2010)

akcionář	množství akcií v %	počet akcií
SK Olomouc Sigma MŽ, občanské sdružení	42,94	790
Statutární město Olomouc	34,24	630
První olomoucká investiční, a.s.	10,27	189
Josef Lébr	10,27	189
Robert Runták	2,30	42

zdroj: MFD 22.4.2010

V průběhu května se po šestadvaceti letech se Sigmou rozloučil její sportovní ředitel Jiří Kubíček (54). V minulosti začínal v druholigové Sigmě tři sezóny jako brankář, pak tři roky jako sekretář mládeže a od prosince 1984 působil ve vedoucích funkcích klubu, také jako předseda a místopředseda představenstva. Jako důvod odchodu ze Sigmy uvedl zhoršené vztahy s vedením. V roce 1992 slavil s klubem postup do poháru UEFA. Ve středu 19. května přijalo vedení klubu Kubíčkovu rezignaci a r rozhodlo, že vznikne tříčlenná sportovně-technická komise ve složení trenér Zdeněk Psotka, vedoucí trenérské rady Augustin Chromý a jako její předseda spolumajitel klubu Jiří Lébr. Demisi zároveň podal i předseda klubu Jaromír Gajda, který se stal místopředsedou. Ani v polovině června nebyly podány další důkazní materiály

v kauze údajného podplácení a disciplinární komise nevynesla výrok. Koncem listopadu se v médiích objevily informace hovořící o údajném podílu místoředitele Sigmy Jaromíra Gajdy a trenérské dvojice Zdeňka Psotky a Martina Kotůlka na korupční kauze, což jmenovaní odmítli. Protikorupční policie dosud obvinila brankáře Sigmy Drobisze z uplácení, šéfa Bohemians Karla Kapra a dva další hráče z přijímání úplatku. Řešení této složité a nepřehledné kauzy přesáhlo horizont kalendářního roku a vrátíme se k němu v budoucnu. Do sezóny vstoupila Sigma s tradičním rozpočtem ve výši přesahující 70 milionů korun. V průběhu roku byla dostavěna od loňska budovaná jižní tribuna fotbalového stadionu a zprovozněna 7. září před zápasem s Litvou. Kapacita tribuny byla určena na 1894 diváků na sedačkách a dalších 460 na balkonech a před skyboxy.

V lednu byla realizována montáž ledové plochy před radnicí na Horním náměstí a od pátku 8. ledna po dobu dvou měsíců se mohli malí i velcí Olomoučané těšit ze zimních radovánek na ledové ploše. Náklady na provoz hradilo město s pomocí sponzorů, pronájmu stánků a vstupného. Denní návštěvnost se pohybovala okolo 400 bruslařů, na konci roku 2010 se v rámci vánočních trhů objevilo kluziště znovu, ale tentokrát na Dolním náměstí.

Návrat do minulých desetiletí prožili Olomoučané v sobotu 22. května prostřednictvím historických automobilů a motocyklů, jejichž posádky se zúčastnily 16. ročníku tzv. Hanáckého okruhu. Zhruba stovka těchto strojů se vydala z Čekyně do Dubu, Týnce a posléze Olomouce. Po polední pauze a zastávce u nedávno otevřené Veteran Arény v Pavlovičkách se kolona vydala na cestu opačným směrem. Do dalšího dějství vstoupil i vývoj olomouckého zimního stadionu. Stavba moderní haly za 1,5 miliardy korun už vypadla ze hry, opravy většího rozsahu brzdí pozemkové spory. Stadion z roku 1948 zažil slavná i neslavná období. Vyrostli zde sourozenci Romanovi a začínali zde i hokejisté jako Tomajko nebo Hudler. Město koupilo halu stadionu v dražbě v roce 2004 za

přibližně 11 milionů korun. Od této doby se táhnou složité spory majitelů pozemků, v devadesátých letech dokonce vznikla soudně řešená kauza okolo tehdejších funkcionářů HC Olomouc. Budoucností stadionu tedy zřejmě i nadále zůstanou jen nutné opravy, aby se předešlo havarijnímu stavu. Stadion využívá v současnosti veřejnost i hokejová reprezentace.

Půlmaratón

Celkem 1381 běžců z 26 států přilákal letní Volkswagen Olomoucký půlmaratón, který se uskutečnil v sobotu 26, června. Největším tahákem byl Keňan Joseph Maregu a jeho další krajané. Z domácích nechyběla běžkyně Petra Kamínková nebo Radka Churáňová. Závod za obrovské účasti veřejnosti a nádherného počasí proběhl ovšem kuriozním způsobem a nadšení vystřídalo zklamání. Keňský atlet Stephen Kibet proběhl jako první cílovou páskou ve skvělém čase 59:58,6 minuty, ale omylem se vydal po trati za motocyklem s televizním kameramanem a nechtěně si zkrátil trať o několik set metrů. Byl poté diskvalifikován a vítězem se stal jeho krajan Maregu v čase 1:03:20 hodiny. Mezi ženami kralovala etiopská běžkyně Asnakech Mengitsu v čase 1:13 hodiny. Olomoučanka Petra Kamínková na ni ztratila devět minut a skončila čtvrtá. Zkrácení trati asi o 500 metrů nebylo chybou závodníků, ale chybou pořadatelů závodu. Nejlepším Čechem závodu se stal Daniel Orálek na šestém místě s časem 1:10:29 hod.

Ve svých sedmdesáti letech se v pondělí 6. září stal Trenérem desetiletí Unie českých fotbalových trenérů Olomoučan Karel Brückner. Nad anketou převzal záštitu primátor města Olomouce, hlasovalo celkem 69 českých trenérů. Vítězný Brückner v čele desíti vítězů obdržel 300 bodů, desátý Karel Večeřa 8 bodů. Při slavnostním aktu došlo k zápisu do pamětní knihy města, akce proběhla v Rytířském sále na olomoucké radnici. Se jménem trenéra Karla Brücknera je spojena řada úspěchů českého i olomouckého fotbalu, v sezóně 1990/1991 se účastnil se Sigmou čtvrtfinále Poháru UEFA. V závěru kariéry trénoval Brückner reprezentaci

ČR a také Rakouska. Hlavní atrakcí Hanácké laťky, která proběhla ve čtvrtek 16. září na Horním náměstí, byl nepochybně nejlepší český výškař Jaroslav Bába. Bába olomouckým závodem tradičně uzavírá sezónu. Lesk celé sportovní akci dodávala přítomnost sportovních celebrit jako desetibojaře Tomáše Dvořáka či cyklisty Aloise Kaňkovského. Skokanskou soutěž ozdobil také ruský atlet Jevgenij Koršunov a olomoucká trojka Dalibor Hon, Marek Navrátil a Tomáš Koutný. Ve čtvrtek 16. prosince byl vyhlášen nejlepší sportovec za rok 2010 olomouckého regionu. Akce proběhla v obřadní síni olomoucké radnice za účasti vedení města. Nejlepším sportovcem okresu se stal kanoista Tomáš Slovák, nejlepším kolektivem fotbalisté Sigmy Olomouc.

Technologický park nebo průmyslová zóna by v budoucnu mohla vzniknout ze zchátralého areálu bývalých kasáren v Olomouci-Neředíně. Tato lokalita byla v minulosti užívána a devastována sovětskou posádkou, která po sobě zanechala ekologickou spoušť. Sanace tohoto prostoru od chemikálií bude trvat ještě dva roky. Potom by město chtělo území zasíťovat a revitalizovat. V jedné části areálu bylo zřízeno Letecké muzeum s řadou zajímavých exponátů. Náčelník generálního štábu Armády České republiky Vlastimil Picek vyznamenal v pondělí 8. března v sídle Velitelství společných sil v Žižkových kasárnách v Olomouci vojáky zásahové jednotky podřízené Evropské unii. Vyznamenaní Češi a Slováci byli po výcviku k dispozici pro zásah do vzdálenosti 6000 km na libovolném místě světa. Bojová příprava této smíšené jednotky probíhala společně. S nejstarším mužem republiky a veteránem druhé světové války Josefem Flanderou, který zemřel v sobotu 6. března ve věku úctyhodných 107 let, se v olomouckém pravoslavném chrámu sv. Gorazda rozloučila rodina, legionáři a široká veřejnost. Veterán dvou světových válek žil v Habarticích na Šumpersku, bojoval i v brigádě generála Svobody a byl nositelem řady vojenských vyznamenání. Váleční veteráni byli oceněni i v úterý 20. dubna v obřadní síni olomoucké radnice, kdy byli za

přítomnosti primátora města dekorováni jubilejními medailemi z rukou generálního konzula Ruské federace v Brně Valerije Děrgačeva. Ocenění bylo uděleno při příležitosti 65 let od vítězství v druhé světové válce. Památku padlých v Přerovském povstání přišli v pátek 30. dubna uctít představitelé měst Olomouce a Přerova, kraje a armády. V rámci pietního aktu položili věnce k památníku nedaleko střelnice v Olomouci-Lazcích, kde bylo před pětašedesáti lety popraveno 21 občanů včetně jedné ženy, kteří se podíleli na protifašistickém povstání v Přerově 1. května 1945. Během pátku a soboty v závěru dubna probíhaly pietní akty i na jiných místech ve městě a v jeho okolí. V roce 2010 byly mediálně zveřejněny informace o špionážní aféře v souvislosti s ruským agentem Robertem Rachardžem, která měla dopad i na několik vysokých důstojníků České armády sloužících v Olomouci. Jednalo se konkrétně o tři generály - Františka Hrabala, Josefa Prokše a Josefa Sedláka. Všichni tito tři vysocí důstojníci měli společnou známou v osobě Vladimíry Odehnalové, která pracovala jako vedoucí kanceláře Velitelství společných sil v Olomouci a v roce 2004 se seznámila se jmenovaným Robertem Rachardžem, o němž netušila, že jde o ruského agenta. V roce 2004 se po Hrabalovi stal velitelem společných sil v Olomouci generál Sedlák a jeho zástupcem generál Prokš. Odehnalová pracovala ve své funkci i pod vedením Hrabalova nástupce Sedláka. Bezpečnostní informační služba se posléze dopracovala k odhalení skutečné role vězeňského psychologa Rachardža a sledovala ho. Po pěti letech došlo k nečekanému útěku Rachardža do zahraničí a z české armády odešli jmenovaní generálové i jejich olomoucká podřízená.

Armáda

Hlavní atrakcí osmého ročníku Leteckého dne v Olomouci byla nesporně replika historického letounu Blériot XI ing. Jana Kašpara, s nímž před sto lety (21.8.1910) předvedl ukázkový let právě v Olomouci. Na Kašpara a jeho letadlo se tehdy přišlo podívat asi osmnáct tisíc lidí a brzy poté vzniklo v Olomouci letiště. Replika

Blériota skutečně v sobotu 11. září 2010 vzlétla, ale k vidění byly i ukázky pilotáže vrtulníků, vojenská technika, exhibice modelů nebo akrobacie na speciálu Su-29 a hromadný seskok parašutistů. Pro zájemce byl přichystán i ukázkový let vrtulníkem nebo letadlem. Za ideálního počasí využilo letecké show velké množství Olomoučanů i lidí z okolí.

Hasiči

Novým ředitelem hasičů v olomouckém kraji se stal Karel Kolářík (43), který byl předchozích devět let náměstkem pro integrovaný záchranný systém a operační řízení a předtím pět let šéfoval hasičům v olomouckém okrese. Do funkce byl oficiálně uveden v úterý 5. ledna generálním ředitelem Hasičského záchranného sboru ČR Miroslavem Štěpánem. Kolářík vystřídal ve funkci Jiřího Horáčka, který vedl krajský hasičský sbor od jeho vzniku v roce 2001 a šel do důchodu. V nedávné minulosti se Kolářík osvědčil při záchranných operacích, v roce 1997 a 2006 řídil akce při povodních a v roce 2004 po tornádu v Litovli. Dobrovolní hasiči z Chomoutova dostali v dubnu nové auto typu Mitsubishi Counter, které bylo vybaveno cisternou o objemu 800 litrů. Vůz pořídila radnice za dva miliony korun. Radnice přispěla i finanční částkou tří tisíc korun na nákup GPS navigace dobrovolným hasičům v Olomouci-Topolanech. Pro dětskou radost připravili olomoučtí hasiči pěnovou lázeň již podruhé v úterý 31. srpna. Na Horním náměstí se konalo prázdninové setkání dětí s hasiči a strážníky MPO. Záchranáři přivezli ukázat cisternu, novou i historickou stříkačku z roku 1893. Akce se zúčastnilo osm jednotek dobrovolných hasičů, které zřizuje město a zapojila se i městská policie ukázkou měření radarem a laserovou střelnicí. V sobotu 9. října byla za účasti primátora Martina Novotného (ODS) a radních slavnostně otevřena nově zrekonstruovaná budova hasičské zbrojnice v Černovíře. Opravy začaly již v roce 2009 a trvaly deset měsíců. Akce byla spojena s oslavou 70 let trvání sboru dobrovolných hasičů v Olomouci-Černovíru. Jednotka má v současnosti 15 členů, z nichž 13 je zařazeno do zásahové složky. Ta

se specializuje na záchrannou činnost ve vodě, provádění dekontaminace a je vybavena dýchací technikou a motorovým člunem. Po zkušenostech z povodní 1997 a 2006 bylo ve zbrojnici připraveno i zázemí pro zasedání krizového štábu a havarijní služby a velitelské stanoviště. Rekonstrukce objektu stála 20,5 milionu korun. V občanském sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska je ve sborech dobrovolných hasičů na území města Olomouce 358 aktivních členů. Statutární město Olomouc vytvořilo osm jednotek, které mají celkem 114 členů.

Tabulka 5.3: Přehled techniky a jednotek SDH města Olomouce (2010)

jednotka	počet členů	vozidlo	požární čerpadlo-stříkačka
Černovír	13	Avia 31	PS-12, Tohatsu
Droždín	11	Avia 31	PPS-12, Tohatsu
Holice	12	VW Transporter	PPS-12, Ziegler, Tohatsu
Chomoutov	13	Avia 30	PS8, Tohatsu
Chválkovice	21	VW T4, ACS 25, Avia CAS8, LIAZ	PS-12, Tohatsu, PPS-12
Lošov	9	VW Transporter,	PPS-12, Tohatsu
Radíkov	9	Avia 30	PPS-12
Topolany	14	Avia 30	PPS-12, Ziegler

zdroj: MmO - požární řád města Olomouce

Turismus

Přilákání zahraničních turistů z Německa, Rakouska a Itálie na nejkrásnější místa střední Moravy byl hlavní cíl projektu Moravská jantarová stezka II, který vznikl ve spolupráci Zlínského a Olomouckého kraje. Bylo připraveno celkem pobytů zaměřených na adrenalin, zážitkovou turistiku, gastronomii, lázeňství a památky. Propagaci turistického ruchu v regionu měl v programu veletrh Tourism expo, jehož 15. ročník proběhl koncem ledna za účasti 65 cestovních kanceláří a agentur z Česka a Slovenska v prostorách olomouckého Výstaviště Flora. Počet návštěvníků nakonec dosáhl na číslo čtyři tisíce. Součástí expozice byly i fotografie Zdeňka Štefky z Číny a Jitky Václavíkové z Mosambiku. Samotná Olomouc se jako město prezentovala v letošním roce na čtyřech veletrzích ve Vídni, Bratislavě, Brně a Stuttgartu. Prv-

ním hotelem v České republice, který obhájil své hvězdičky podle nové mezinárodní klasifikace se stal olomoucký čtyřhvězdičkový Business Hotel Alley. Nová měřítka zatím uznalo sedm evropských zemí. Zástupci hotelnických služeb označili novou klasifikaci za milník v evropském hotelovém byznysu. Nynější česká klasifikace platná od roku 2006 vyprší s koncem roku. Olomoucká radnice rozdělila 450 tisíc korun firmám a sdružením, které přišly s nápady na oživení cestovního ruchu. Nejvyšší, stotisícovou dotaci, dali radní firmě, která ve městě vybudovala automobilové muzeum Veteran Arena ve Sladovní ulici. Provozovatelem Veteran Areny je Lubomír Pešák a jeho zařízení užívá plochu dvou tisíc čtverečních metrů k vystavení historických technických památek, zejména automobilů. Částkou 60 tisíc radnice dotovala společnost Peřej tours zajišťující vyhlídkové plavby historickou Olomoucí. Velkou turistickou atrakcí, zatím málo využívanou (prakticky jen v době Dnu evropského dědictví) je olomoucké podzemí. Řadu informací se zájemci mohli dovědět ze stejnojmenné publikace autorů Gračky, Kašpárkové, Hrubana a Zlínského. Na veletrhu cestovního ruchu v maďarské Pécsi se ve dnech 12. až 14. března Olomouc představila propagačními materiály, virtuální prohlídkou a také pravými olomouckými tvarůžky a litovelským pivem. Olomoucký stánek podpořil oficiální návštěvou náměstek primátora Svatopluk Ščudlík (ČSSD). Kromě Olomouce se v Pécsi prezentovala města Terracina (Itálie) a Zadar (Chorvatsko). V nastupující turistické sezóně se ve městě objevila novinka - zájemci si mohli prohlédnout čtyři nejdůležitější olomoucké chrámy s průvodcovskou službou. Jednalo se o chrám sv.Mořice, Pannu Marii Sněžnou, sv. Michala a dóm sv. Václava. Radní rozdělili mezi tři farnosti 280 tisíc korun a kapli sv. Jana Sarkandera 140 tisíc korun z projektu Po stopách svatého Jana Sarkandera. Mobilní informační centrum Olomouckého kraje, Infobus, vyrazil i letos na cesty po českých a moravských regionech s informacemi o olomouckém regionu v dubnu letošního roku. Rada města po-

stoupila zastupitelům v květnu prodej dělostřeleckého skladu areálu Korunní pevnůstky. Univerzita Palackého by zde chtěla vybudovat vzdělávací a zábavné centrum pro veřejnost s názvem „Pevnost poznání." Město se ve věci zřeklo předkupního práva pro účely univerzity, aby projekt mohl být realizován. Plánované centrum by mělo v budoucnu podpořit atraktivitu města vůči turistické veřejnosti. Od roku 2005 začala fungovat slevová karta Olomouc region card. Na dotaci karty přispívá Olomoucký kraj ročně částkou téměř 250 tisíc korun. Nově se k projektu připojily i olomoucké destinace nejnovějšího data - např. Letecké muzeum v Neředíně či Veteran Arena ve Chválkovicích.

Nový čtyřhvězdičkový hotel v Olomouci byl slavnostně otevřen ve středu 9. června. Nové zařízení se 137 pokoji, třemi apartmá a devíti konferenčními sály postavila v těsné blízkosti Androva stadionu v Legionářské ulici španělská hotelová nadnárodní společnost NH Hoteles. Olomouc se tak po Praze stala druhým městem republiky s business hotelem tohoto typu. Hotel disponuje sálem o rozloze 900 čtverečních metrů. sportovním a wellness zařízením a je propojen i se sousedním Omega Sport Centrem. V červenci se ve městě objevila další moderní technická pomůcka pro turistické účely. Pracovníci katedry geoinformatiky sestrojili interaktivní turistickou navigaci s technologií GPS, která je schopna v několika jazycích slovně i obrazově sloužit jako průvodce městem. Zařízení s názvem Olina prošlo v létě testovacím provozem a v příští sezóně se počítá s jeho kompletní verzí pro širší použití. Dobrým krokem správným směrem bylo i osazení nového informačního systému v ulicích Olomouce s piktogramy významných staveb či památek. Vzdor značnému úsilí není vývoj turistického ruchu v současnosti zdaleka uspokojivý a to, co v historickém městě, jakým Olomouc je, bezesporu existuje, se zatím nedaří „prodat" turistické veřejnosti domácí i zahraniční.

Velké personální změny zažilo od 1. ledna Moravské divadlo Olomouc. Nový ředitel, kterým se stal od tohoto data Josef Divadlo

Tabulka 5.4: Vývoj návštěvnosti vybraných lokalit regionu (2009-2010*)

lokalita	2009	2010
hrad Bouzov	105 228	97 879
hrad Šternberk	40 201	38 911
Hanácký skanzen Příkazy	3667	2997
ZOO Olomouc Svatý Kopeček	376 005	345 687

zdroj: MFD 11.11.2010

*) údaje k 31.10.2010

Podstata (*1962), vyměnil všechny šéfy uměleckých souborů. Do vedení se tak dostal Robert Balogh (*1960), Miloslav Oswald (*1976) a Michael Tarant (*1963). Stávající šéf baletu Jiří Sekanina a šéfka opery a operety Ludmila Machytková odešli do důchodu. Samotný Podstata nahradil v ředitelské funkci Václava Kožušníka, rovněž s jeho odchodem do penze. Balogh navíc od ledna obsadil nově vytvořenou funkci uměleckého náměstka ředitele. Oswald pracoval v divadle posledních osm let jako dirigent.

Osvědčenou konverzační komedii Jak je důležité míti Filipa uvedlo jako premiéru Moravské divadlo v pátek 26. března. V komedii Oscara Wildea dostala po půlroční zdravotní přestávce příležitost Vlasta Hartlová v roli lady Bracknellové. V Olomouci se Wilde hrál už od roku 1921, komedii o neexistujícím bratru Filipovi se hrála již dvakrát, naposled v roce 1948. Celkem sedmdesát produkcí na sedmi scénách a velká účast zahraničních umělců - tak vypadal XIV. ročník festivalu Divadelní Flora, který v Olomouci začal v úterý 11. května a trval až do 21. května. Přijeli umělci ze čtrnácti zemí včetně Korey, USA a Brazílie. Organizátoři po skončení oznámili účast jedenácti tisíc účastníků a výdělek pokrývající pětinu nákladů. V letošním ročníku zpoplatnili organizátoři představení umístěná do budovy Uměleckého centra UP(Konvikt). Diváci Divadlení Flory měli jedinečnou příležitost

zhlédnout představení režisérské dvojice SKUTR, které z Olomouce zamířilo do Šanghaje na EXPO 2010. Tam inscenace Joke Killers reprezentovala českou kulturu. Mezi chystanými premiérami na sezónu 2010/2011 se objevila řada novinek, např. česká klasika Fráni Šrámka Měsíc nad řekou, muzikál Petera Stonea Sugar známý z filmové verze Někdo to rád horké či česká parodie na americký western Jiřího Brdečky Limonádový Joe.

Divadelní Olomouc postihla ztráta v odchodu dlouholetého člena činohry Václava Babky, který zemřel ve čtvrtek 1. července ve věku dvaaosmdesáti let. Ve filmu Všichni dobří rodáci vytvořil roli Franty Lampy. Václav Babka (1927-2010) se narodil v Praze, od roku 1962 působil jako herec v Olomouci. Vytvořil i padesát filmových rolí, poprvé v roce 1957 v Zemanově filmu Vynález zkázy.

V roce 2007 získal Babka Cenu města Olomouce, v převzetí ocenění mu však zabránily zdravotní potíže těsně před zahájením slavnostního ceremoniálu na Klášterním Hradisku, kde zkolaboval.

Do nové sezóny vstoupilo Moravské divadlo Olomouc s novým vizuálním pojetím webových stránek a novým logem. Po čtyřech letech se vrátilo k bývalému logu z roku 1990 s lyrou a dvěma maskami s malou obměnou.

Alternativní scénou ve městě se již pět let snaží být Divadlo Tramtárie, v současné době řízené Petrou Němečkovou. Provoz divadla začal v roce 2004 v bývalém hodolanském divadle, soubor tehdy tvořili studenti a absolventi brněnské JAMU. Po jejich odchodu do Brna převzala Tramtárii skupina studentů Univerzity Palackého, po ročním hostování v Divadle hudby našlo divadlo stálý prostor ve Slovanském domě. Trvalým problémem Tramtárie byly a jsou finance. Letos to bylo od města a kraje celkem 850 tisíc korun. Aktéři Tramtárie nejsou jejími zaměstnanci, mají civilní povolání nebo studují. Na příští rok divadlo plánuje pět premiér, z toho tři pro dospělé a dvě pro dětské diváky.

Olomoučan Zdarek Pop vedl loutkové divadlo ve Slovanském domě pětačtyřicet let. Když před dvěma lety zemřel, převzal roli principála jeho syn Aleš. V souboru působí na třicet amatérů a loutková Kašpárkova říše působí ve městě již dlouhých devadesát let. První veřejné představení se konalo 4. ledna 1920 a jeho organizátorem byl režisér a autor loutkoher František Čech. od roku 1963 vedl kašpárkovu říši Zdarek Pop.

Olomoucké Divadlo hudby vzniklo již v roce 1968 v místě bývalého Radiotabarinu jako jedna z odnoží pražského Divadla hudby. Závislost na Praze skončila v roce 1986, v roce 1990 se divadlo oddělilo od tehdejšího OKS Olomouc. V blízké budoucnosti čeká Divadlo hudby spojení s Muzeem umění Olomouc v rámci projektu Středoevropského fóra, od nějž se očekává nejen rekonstrukce prostor, ale i zprovoznění plnohodnotného multifunkčního kulturního prostoru v bývalém kině Central. Divadlo hudby Olomouc je zřizováno magistrátem a sídlí v budově Muzea umění Olomouc.

Výrazný úspěch dosáhl redaktor MF DNES Luděk Navara jako autor scénáře dokumentárního filmu „Muž, který přecenil českou duši aneb Útěky Josefa Brykse.“ Film byl 19. ledna promítán v New York Public Library, která je považována za nejvýznamnější kulturní instituci USA. Film ocenil i ředitel knihovny David Callahan a označil ho jeden z nejlepších, které vznikly po pádu železné opony. Josef Bryks (1916-1957) byl hrdinou protinacistického odboje za druhé světové války jako pilot RAF, byl vyznamenán Řádem britského impéria a v USA byl natočen film o jeho útěcích z nacistických zajateckých táborů. Po roce 1948 byl zatčen a zemřel v Jáchymově v roce 1957. In memoriam byl v roce 2006 vyznamenán Řádem bílého lva. Josef Bryks se svou anglickou manželkou Trudie žil po roce 1945 v centru Olomouce, kde je dnes i pamětní deska (ulice Hanáckého pluku). Film o válečném hrdinovi a poválečném vězni vznikl v soukromé produkci a vysílací práva zakoupila Česká televize. Filmový maratón do- Film

kumentárních filmů o lidských právech s názvem Jeden svět proběhl ve městě v polovině března. Projekce představila 23 snímků z jedenácti zemí světa, místem projekce bylo olomoucké kino Metropol a Divadlo hudby. Doprovodný kulturní program probíhal i v Uměleckém centru UP Konvikt. Filmoví fanoušci ve městě i letos dočkali festivalu Febiofest. Proběhl v polovině dubna a byl zahájen režisérkou Alicí Nellis. V kině Metropol bylo promítnuto sedm snímků, většinou vybraných z evropské kinematografie. Od 22. srpna byl na kabelové televizi Public TV vysílán cestopisný dokument Cyklotoulky po Olomouci. Patnáctiminutový film představil jednu z vyhlídkových tras, které nabízí olomoucké Informační centrum - Olomouc s průvodcem na kole. Práva k využití filmu získá následně město Olomouc a bude sloužit k jeho propagaci v rámci turistického ruchu.

Už loni jsme v našem textu psali o perspektivách někdejšího olomouckého kina Lípa v Litovelské ulici, které přešlo do soukromých rukou společnosti ESMEDIA. Ta přišla následně s projektem Nová Lípa, což by měl být název kulturně-společenského centra v tomto objektu. Na projektu by se mělo podílet i soukromé Radio Rubi. Časový horizont realizace projektu Nová Lípa přesáhl i letos horizont kalendářního roku a samotní jeho nositelé ho odhadují na dva až tři roky.

Nad filmem „Bloudím“ strávil jeho režisér Martin Müller dlouhých osm let. Ústředním motivem filmu je vztah ženy a města. Film poznamenala smrt představitelky hlavní role slovenské herečky Silvie Antolové (zemřela v březnu 2007 ve věku 34 let). Vystupuje v něm řada známých tváří (Hana Maciuchová, Soňa Valentová, Vladimír Javorský), ale zejména jako kulisa čtyř filmových povídek samotná Olomouc ve čtyřech ročních obdobích. Původně malý projekt dokumentu o Olomouci z roku 2002 přerostl v celovečerní film s rozpočtem osm milionů korun. Hudbu k filmu složil slavný olomoucký jazzman Emil Viklický. Původně naplánovaná premiéra filmu se z roku 2006 protáhla až na pod-

zim roku 2010, kdy byl v Olomouci uveden v rámci festivalu Film ve znamení ryby. Původní název filmu Má magická Olomouc byl v průběhu natáčení změněn.

Poslední klasické kino ve městě bojovalo od otevření multiplexu CineStar o své přežití. Olomoucký Metropol se ovšem v roce 2010 dostal v podstatě do patové situace. Ani dotace magistrátu nebyla schopna zajistit víc než provozní náklady. Počet diváků rapidně klesl až o 75%. Jediným řešením se ukázalo zásadní odlišné směřování kina směrem na menšinové žánry a adekvátní publikum. Došlo i ke generační obměně - dosavadního dlouholetého ředitele Jana Joukala vystřídala Veronika Klusáková z Pastiche Filmz. Transformace Metropolu získala přízeň i ve vedení města a u velké části veřejnosti. Novými návštěvníky Metropolu v roce 2011 by měli být senioři, rodiče s dětmi a hlavně studenti. V příštím roce by navíc mělo kino projít digitalizací, která by měla stát 3,4 milionu korun. Transformace by měla mít i formální stránky - ve vestibulu by měla vzniknout kavárna. Zda se celý projekt podaří realizovat, ukáže příští rok.

Letecké muzeum v Olomouci-Neředíně se v jarních měsících nachystalo na novou sezónu. Během zimy se pracovalo na opravě hangáru a první kontakt s veřejností byl naplánován na sobotu 24. dubna. Došlo i k rozšíření expozice o letoun L-610 nebo MiG15 UTI, na němž se v 60. letech vyvíjela česká vystřelovací sedačka pro pilota. Naleštěné vozy z prvorepublikové doby, motocykly nebo původní motory a další exponáty nabídlo na jaře i další specializované olomoucké muzeum s charakteristickým názvem Veteran Arena. Na dvou tisících čtverečních metrech ale dominuje domácí tradiční značka Tatra Kopřivnice. Muzeum vlastní i model Tatra 75 Sport vyrobený jen ve třech kusech - jeden z nich, používaný hercem Hugo Haasem - je zde k vidění. Nejstarší exponát pochází z roku 1924, součástí muzea je i Galerie umění. Náklady na stavbu objektu dosáhly 35 milionů korun, roční provoz si podle ředitele Veteran Areny Lubomíra Pešáka vyžádá asi

Muzea

5 milionů korun.

Po odchodu dlouholeté ředitelky Vlastivědného muzea v Olomouci Miloslavy Hoškové do důchodu se jejím nástupcem stal Břetislav Holásek. Nový ředitel má inženýrské vzdělání a je sběratelem historických kočárků. Při nástupu do funkce v září oznámil některé své kroky do blízké budoucnosti. Mělo by to být např. otevření vstupu přímo z náměstí Republiky, změna tzv. Domečku na kavárnu, zavedení vzdělávacích pořadů pro žáky a studenty a další rekonstrukce budovy muzea. Podle názoru ředitele je nutné vybudovat novou expozici přírody, historie a etnografie. V plánu má i proměnu zámku v Čechách pod Kosířem, který spadá pod muzeum.

Občanské sdružení Muzeum Olomoucké pevnosti (MOP) pokračovalo již třetím rokem v revitalizaci areálu Korunní pevnůstky. Její součástí se stane i bronzový model olomoucké vojenské pevnosti v podobě z roku 1757 v měřítku 1: 250, jehož vytvořením byl pověřen olomoucký sochař Jiří Žlebek a jehož cena je odhadována na 10 milionů korun. Model by měl být vyhotoven v roce 2013 a jeho rozměry by podle uvedeného měřítka měly být 6,6x7,5 metru. Objevil se i záměr propojit areál pevnůstky se sousední Botanickou zahradou a Rozáriem na komplex poznání, zábavy a relaxace.

SEFO

O tzv. kauze Edelmannův palác jsme již psali v loňském roce a pro letošek je nutno konstatovat, že k zásadnímu rozhodnutí v ní nedošlo ani letos - zda dostane či nedostane projekt SEFO (Středoevropské fórum) finanční dotaci v požadované výši půl miliardy korun. Policie po roce vyšetřování první trestní oznámení na zastupitele města odložila. Podle mediálního vyjádření státního zástupce Roberta Henzela nedošlo k naplnění skutkové podstaty jakéhokoliv trestného činu. Trestní oznámení na zastupitele podal olomoucký politolog Vladimír Chlup mladší. který se domníval, že zastupitelé mohli zneužít pravomoc veřejného činitele při správě cizího majetku, když zvedli ruku pro prodej paláce

olomouckému podnikateli Miroslavu Barnetovi. Z původně slibovaných peněz ovšem nakonec zbylo v programu jen 470 milionů korun - ty by chtělo SEFO nárokovat vcelku pro sebe. Termín podání žádosti pro dotaci byl stanoven do 21. září, podle mluvčího Muzea umění Petra Bielesze se projekt musel přizpůsobit poklesu požadované částky o 30 milionů korun. Původní platnost smlouvy o směně pozemku v proluce Denisovy ulice (vlastník Barnet) a Edelmannova paláce (vlastník město Olomouc) a Barnetův doplatek za palác byla stanovena do 31. prosince 2010. Do tohoto data se ovšem finanční transakci s ministerskou dotací nepodařilo administrativně dořešit. Mezitím Vladimír Chlup 2. července podal druhé trestní oznámení - tentokrát na neznámého pachatele - v němž upozornil na skutečnost, že pokud dojde k výměně pozemku na SEFO a paláce, přijde město o částku nejméně 4,6 milionu korun. V prvním zářijovém týdnu jednala znovu o věci rada města a rozhodla prodloužit lhůtu potřebnou pro uvedenou výměnu pozemku za palác s Barnetovým doplatkem ve výši 29,4 milionu korun o půl roku až na léto roku 2011. Tento termín označil primátor města Martin Novotný (ODS) již jako konečný s tím, že pokud bude opět průtahy ministerstva nedodržen, ustoupí město od prodeje paláce a situace se vrátí do původního nulového stavu a projekt SEFO by buď padl nebo našel jiné místo pro svou realizaci. Podle dostupných informací pokračovalo ještě v říjnu 2010 policejní šetření znalkyně Hany Martínkové, která stanovila výkupní cenu pozemku v Denisově ulici o rozloze 395 metrů na 9,5 milionu korun. Koncem října poslal Vladimír Chlup otevřený dopis ministru kultury Jiřímu Besserovi, který podepsalo 65 dalších osob s žádostí, aby se ministerstvo distancovalo od plánovaného prodeje olomouckého renesančního paláce. Jiří Cieslar z tiskového odboru ministerstva reagoval odpovědí, kterou citoval místní tisk koncem listopadu. Vyjádřil názor ministerstva v tom smyslu, že „nemůže zasahovat do výhradní působnosti samosprávy, kterou v tomto případě představuje rozhodnutí

zastupitelstva.“ Kauza SEFO tedy překročila horizont kalendářního roku a vrátíme se k ní v budoucnu. Ambiciózní projekt Středoevropského fóra (SEFO)by chtěl mapovat a veřejnosti ukázat výtvarné umění střední Evropy po 2.světové válce, jeho součástí by měl být centrální depozitář uměleckých děl i mezinárodní badatelské centrum včetně velké knihovny. Vzrušenou debatu rozvířila v Olomouci již zveřejněná podoba architektonické studie objektu SEFO v proluce Denisovy ulice.

Olomoucké podzemí

Neviditelná tvář Olomouce - tak by se dalo označit to, co se skrývá pod městskými ulicemi, domy a parky už dlouhá staletí. Podzemní prostory, vzniklé organicky v době historické zástavby či nověji v souvislosti se stavbou barokní pevnosti, jsou danou realitou. Nepoznané podněcuje lidskou fantazii a představivost - dodnes se mezi lidmi mluví o chodbě mezi Hradiskem a Svatým Kopečkem i o jiných neprobádaných prostorách. Více o olomouckém podzemí mohla říci kniha, která se letos objevila na pultech knihkupectví, jejímž spoluautorem je Vladimír Gračka. V jeho doprovodu je již v současnosti možné nahlédnout do olomouckého podzemí např. při příležitosti Dnů evropské kultury. Podle jeho názoru by bylo možno okamžitě zpřístupnit asi 300 metrů podzemního labyrintu v místech okraje Smetanových sadů. Pokud by se záměr podařilo realizovat, mělo by město o výraznou turistickou atrakci víc. Větší štěstí měla zřejmě nadzemní památka v podobě secesní vily Primavesi, která postupně nabývá svou původní skvostnou tvář. Nejnověji byla vila zařazena mezi národní památky České republiky. Vzhledem k finanční náročnosti rekonstrukce je dnes ve vile Primavesi sídlo firem, restaurace a galerie. Dnešní majitelka objektu Pavla Honzíková žije v Příbrami, vilu nechal v minulosti postavit Otto Primavesi se svou manželkou, vídeňskou herečkou Eugenií, jako rodinné sídlo. Na výzdobě domu se podíleli doboví významní umělci - Anton Hanak, Josef Hoffman a Gustav Klimt. V minulosti sloužila vila jako sanatorium, v roce 1952 byla znárodněna, po listopadu 1989 se vrátila do

soukromého vlastnictví, nynější majitelka je vnučkou někdejšího majitele, lékaře Roberta Pospíšila.Národních kulturních památek je v republice celkem 236. Povýšení vily na národní památku proběhlo rozhodnutím vlády bez vědomí a souhlasu majitelky.

Restaurátorskými úpravami prošla začátkem dubna barokní kašna Tritónů na náměstí Republiky. Kašna z roku 1709 podle názoru odborníků vznikla podle předlohy, kterou je kašna na náměstí Barberiniů v Římě. Opravu kašny provedla místní odborná firma Werkmann, která se podílela na renovaci Trojice či Terezské brány. Každoročně musí investovat město Olomouc statisícové částky na odstranění graffiti. Nejhůře jsou na tom odlehlejší místa, kde práce sprejerů probíhá často velice nerušeně. Příkladem mohou být Michalské schody, které byly kompletně renovovány v roce 2004. Je zvláštní, že nic podobného se zatím nestalo nově opravené Terezské bráně - ta je ovšem pod ochranným dohledem více očí.

Velkolepý projekt za téměř 90 milionů korun se letos objevil v souvislosti úvah o rehabilitaci prostor letního kina. V horizontu příštích tří let by tak mohl být projekt s názvem Olomoucký hrad uveden v život, pokud se na realizaci najdou

Olomoucký hrad

i finanční prostředky. Avantgardní pražský sochař David Černý provedl svéráznou propagaci výstavy v olomoucké Galerii Mona Lisa. Jeho socha představující psychoanalytika Sigmunda Freuda visícího za ruku, byla instalována na střechu olomoucké radnice. Socha s názvem Zavěšený muž je tak dalším dílem autora kontroverzní Entropy. Kuriozní na soše je, že při jejím vystavení v michiganském městě Grand Rapids někdo zalarmoval hasiče a policii, neboť si sochu spletl se sebevrahem. Další kuriozitou památkové rezervace se v září stala nejvyšší socha z písku v České republice, kterou na Horním náměstí zhotovil sochař Radovan Živný. Socha o výšce 5,26 metru si vyžádala sto tun písku a představovala stylizovanou kopii vrcholu Trojičního sloupu. Důvodem ke vzniku pískové sochy bylo desetileté výročí zápisu sloupu Nejsvě-

tější Trojice na seznam UNESCO.

Další tři nová domovní znamení začala budit pozornost veřejnosti od poloviny října, kdy se objevila na budovách Dolního náměstí. Nerezový rýč pro dům U Stříbrného rýče přivezl z Unhoště u Prahy výtvarník Vilém Frič, o výzdobu domu U Bílé růže a U Slunce se postaral keramik Oldřich Vícha z Kudlovské doliny u Uherského Hradiště. Akci finančně zajistila Agentura Galia v čele s Liborem Gašparovičem za částečné dotace EU a radnice. Dalším v řadě označených domů byl dům U Zlaté koule na Horním náměstí. Otevřený dopis radě města a primátorovi zaslali 15. listopadu pražští architekti Jan Šépka a Petr Hájek v souvislosti se vznikem osmi nových parkovacích míst na Horním náměstí v prostoru mezi domem U Zlatého jelena a Caesarovou kašnou. Oba architekti mají autorská práva na podobu centrálního náměstí a nelíbilo se jim, že situace vznikla bez jejich vědomí a souhlasu památkářů. Věc vyvolala diskusi v radě města, internetovou debatu občanů a mediální výstup primátora Martina Novotného (ODS) v regionálním tisku.

Hudba

Ve středu 12. května zahájil tradiční mezinárodní hudební festival Dvořákova Olomouc. Zazněla klasická hudba i swing. Tradicí festivalu je také uvedení filmové grotesky za doprovodu filharmoniků. Letos to byl Plavčík na sladké vodě. Při produkci zkrácené verze Fibichovy a Vrchlického Hippodamie recitovalo třináct herců, mezi nimi Petr Kostka, Tereza Kostková a Carmen Morávková. Hudba zněla v chrámu sv. Mořice, Redutě, Mozartově sálu MFO a chrámu sv. Michala. Začátkem června se Olomouc stala městem sborového zpěvu. Sjelo se celkem 106 souborů a byl zahájen 38. ročník Svátků písní. Ve městě zpívalo 2850 malých i velkých zpěváků z jedenácti zemí. Z největší dálky dorazil soubor z ostrova Guam v Tichomoří. Kromě pěveckých vystoupení byly součástí festivalu i rozborové semináře. Už podruhé zavítala Američanka Suzanne Vega do Olomouce, tentokrát v „utajení." Strávila zde noc mezi koncerty v Polsku a Rakousku. Naposledy byla

ve městě před čtyřmi lety, kdy byla hlavní hvězdou Akademia Film Olomouc. Zpěvačka má v Olomouci přátele v osobách publicisty Davida Hrbka a zpěvačky Saši Langošové. Ubytovala se v hotelu NH Olomouc Congress a s přáteli povečeřela v restauraci Vila Primavesi. Návštěva proběhla v úterý 29. června.

Ve čtvrtek 10. září zemřel významný český organolog a hudebník Antonín Schindler (85). Zesnulý patřil mezi zakladatele Moravské filharmonie, kde působil 40 let jako houslista, violista a varhaník. Po listopadu 1989 byl krátce i jejím ředitelem. V roce 1969 stál u zrodu dnes již světově známého mezinárodního varhanního festivalu v Olomouci jako jeho prezident a dramaturg. V Olomouci působil od roku 1945 a trvale zde i žil. Mezi Olomoučany vstoupil i svými knihami Tajemná Olomouc nebo Olomouc, jak ji neznáte. Byl rovněž nositelem Ceny města Olomouce za rok 1997.

Světová legenda rockové hudby skupina Deep Purple hrála před přeplněnou halou zimního stadionu ve středu 27. října. Po skupinách Uriah Heep a Yes se organizátorům Rockové Olomouce podařil další skvělý tah. Ke skupině patří neodmyslitelně zpěvák Ian Gillan, olomoučtí posluchači a diváci zároveň s ním zpívali hit Smoke on the Water. Na Deep Purple se přišlo podívat více než šest tisíc lidí. Zbývá dodat, že v čele organizátorů Rockové Olomouce je primátor města Martin Novotný (ODS), který spolu s kapelou Again sehrál roli „předskokana“ hudební legendě.

Výstavy

Výstava Opus Velehradensis jako pohled do doby před dvaceti lety byla otevřena na začátku dubna. V Galerii Patro bylo k vidění pět desítek známého sochaře Otmara Olivy, mimo jiné i kopie pastýřské hole arcibiskupa Jana Graubnera. Na přání papeže Benedikta XVI. začal sochař pracovat na svícnech a oltáři pro Vatikán, které byly poté předány v závěru kalendářního roku do Říma. O měsíc později se na Horním náměstí ocitlo zhruba padesát velkoformátových fotografií z válečného Afghánistánu. Autoři snímků Herbert Slavík a Daniel Hlaváč tak přenesli zne-

pokojující atmosféru těžce zkoušené země do poklidu hanáckého náměstí s holuby. Zároveň se pokusila o sondu do života vojáka vtaženého do vzdáleného konfliktu vzdálených lidí. Ve středu 5. května byla zahájena výstava fotografií Jana Saudka s názvem Sbohem, Jane. Byla zároveň připomínkou známých pražských dvojčat, které se dožily pětasedmdesáti let. Kája Saudek je nedílně spjat s historií českého komiksu, jeho dvojče Jan ve světě i doma fotografiemi s často provokativním námětem ze světa erotiky.

Řadu let se ve městě mluví o nutnosti zásadnější rekonstrukce objektů Výstaviště Flora. Původní vcelku grandiozní projekt (300 milionů korun) musel být ovšem z finančních důvodů citelně „osekán" o částku asi 80 milionů korun. Téměř polovinu nákladů by měly hradit fondy EU. Za oběť financím tak padlo např. podzemní parkoviště a konferenční sál. Právě parkování je trvalým problémem a jeho řešení je nezbytné. O jarní etapu zahradnického veletrhu v dubnu byl velký zájem, návštěvnost vystoupala až na 80 tisíc zájemců. Tento trend pak pokračoval i v dalších etapách, kdy byl vyrovnán návštěvnický rekord z roku 2008. Letní etapy se zúčastnilo na tři sta vystavovatelů a centrem zájmu byla již tradičně expozice Českého zahrádkářského svazu. Květiny navíc doplnily avantgardní módní návrhy absolventů oděvní školy z Prostějova-Vápenice. Při podzimní etapě v říjnu přišly na řadu výpěstky v kombinaci s gastronomií v rámci Olimy - ta nabízela ochutnávku specialit, moravských vín a pálenek. Do soutěže o pěstitelské vzorky se přihlásilo rekordních 358 zájemců.

Výstavní aktivity Muzea umění začaly již v lednu transportem asi tří set uměleckých předmětů do polského Krakova. Expozice místní výstavy Dům milovníka umění tak byla nabídnuta severním sousedům. Období doložené obrazy, plakáty, litografiemi i sochami zahrnovalo evropské období let 1870 až 1930. Zastoupen byl např. Alfons Mucha, Jan Preisler, Anton Hanak, Gustav Klimt nebo Dušan Jurkovič. Výstava trvala do konce dubna a do-

provázel ji i filmový dokument. Největší výstavnickou akcí roku 2010 se ovšem stala výstava s názvem Olomoucké baroko, zahájená vernisáží ve čtvrtek 2. prosince a plánovaná do 27. března 2011. Jde o zatím největší projekt v historii olomouckého muzejnictví a výstavnictví pořádanou Muzeem umění ve spolupráci s Vlastivědným muzeem a Arcibiskupským muzeem. Časově byla výstava položena do let 1620 až 1780 a představila pět set exponátů od šedesáti zapůjčitelů. Vernisáž proběhla v jezuitském kostele Panny Marie Sněžné. Vedle tradičních artefaktů - obrazů a soch - se do sálů dostala také knižní kultura, grafika, ale i umělecké řemeslo. Cílem výstavy bylo podat pohled na barokní dobu v jejím komplexu. Myšlenka na prezentaci olomouckého baroka zrála asi pět let a iniciátorem byl kunsthistorik Milan Togner z katedry dějin výtvarného umění Univerzity Palackého. Doprovodným materiálem výstavy byla brožura sloužící jako průvodce po sálech i městě a reprezentativní vícesvazková publikace vydaná kolektivem odborníků.

Na rozdíl třeba od Přerova, nezaznamenaly olomoucké knihovny zásadní odliv čtenářů. Pro malé i velké čtenáře funguje ve městě dlouhodobě Knihovna města Olomouce se svými pobočkami v městských částech, pro studenty nebo odbornou veřejnost je k dispozici Vědecká knihovna Olomouc. Tato obrovská kulturní instituce s právem povinného výtisku a moderní elektronickou technologií je zdrojem informací v tom nejlepším smyslu slova. Knihovna města Olomouce je schopna mimo knihy nabídnout i četbu časopisů a hudební oddělení pro poslech na místě i doma, vědecká knihovna nabízí velké množství domácích i zahraničních časopisů, meziknihovní výpůjčky, půjčovnu CD a mnoho dalších služeb. V roce 2010 byla v čele Knihovny města Olomouce i nadále Lenka Prucková, K atraktivním akcím, které její knihovna nabízí, patří bezesporu i tzv. Noc v knihovně, při níž dojde skutečně k dětské noční návštěvě a před ulehnutím do spacího pytle přijdou na řadu oblíbené knihy. Letos v březnu se akce uskutečnila

Knihovny

v pobočce knihovny v Brněnské ulici a na zájemce tam v pátek 26. března čekala Noc s Andersenem.

Vědecké knihovně v Olomouci se letos podařilo zajistit restauraci vzácné středověké písemné památky - Opatovického misálu. Ten knihovna sice zakoupila od sběratele již v sedmdesátých letech, ale na své znovuzrození musel dlouho čekat. Rukopisné pergamenové listy bylo nutno doplnit papírovými vložkami a vyrobit i novou vazbu misálu z hovězí kůže dovezené pro tento účel až ze skotského Edinburghu. V trezoru vědecké knihovny se v současné době nachází na čtyři sta středověkých rukopisů. Cena restaurace se vyšplhala na 800 tisíc korun.

Ve vedení Vědecké knihovny v Olomouci nastala na podzim personální změna. Dosavadní ředitelka Hana Študentová letos v říjnu zemřela a ve funkci ji od 15. listopadu nahradila Jitka Holásková, která dosud vykonávala funkci zástupkyně ředitelky. Nová ředitelka při nástupu do funkce oznámila své priority - pokračovat v rozšiřování kapacity depozitářů, propagovat regionální literaturu a prohloubit spolupráci s univerzitou, jejíž studenti a učitelé tvoří asi 70% čtenářů knihovny. Vědecká knihovna v Olomouci je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje.

Světově unikátní technologii čištění odpadních vod začali v červnu testovat vědci na Univerzitě Palackého. Podstatou novinky je užití nanotechnologie, díky níž jsou odstranitelné toxiny, které se tradičním postupům vzpírají. Vývoj patentované technologie trval zhruba pět let a vedli ho týmy vedené Radkem Zbořilem z Vědeckotechnického parku univerzity a Olegem Lysytchukem ze společnosti H+A Eco CZ. Hlavní výhodou nového postupu jsou malé rozměry zařízení a možnost recyklace odpadu, kterým je netoxický oxid železnatý. Problémy úplně jiného druhu měli místní archeologové. Díky velkému množství nálezů v poslední době velké výstavby jim vyvstal problém, kam umístit tisíce beden s vykopávkami. Ze zákona je povinen zajistit archeologické nálezy kraj. Kapacity Archeologického centra v Olomouci však

Věda

nejsou nekonečné. Proto vznikl návrh přemístit nálezy do prostor zámku v Holešově. Správce zámku se myšlence na depozitář nebrání, poněkud rezervovanější jsou zatím představitelé kraje, na něž by spadla finanční otázka zamýšleného přesunu.

Větší archeologický průzkum proběhl v létě v lokalitě Nemilany v souvislosti s rekonstrukcí Kožušanské ulice. Nalezeny byly zbytky osady z doby 6. tisíciletí před Kristem z období neolitické kultury. Z mladších období pocházely nalezené zlomky keramiky a kostí, které jsou datovatelné do kultury zvoncovitých pohárů (2200 let př.K.) nebo věteřovské kultury (1600 let př.K). Ve třicátých letech byl na území Nemilan nalezen hrob keltského bojovníka. Život zde i v nejstarších dobách umožnilo to, že se území nalézá nad záplavovým územím toku Moravy.

Spisovatel a někdejší disident Pavel Kohout s manželkou Jelenou Mašínovou navštívil na pozvání Olomouckého vzdělávacího sdružení v pondělí 19. dubna město, aby zde prezentoval svůj nový román Cizinec a krásná paní. Manželé Kohoutovi byli přijati i primátorem města, kterému autor věnoval výtisk své knihy. Román autor uvedl na besedě v Muzeu umění následující den. V rámci akce Ex libris četl autor ukázky z knihy i studentům univerzity. Po 52 letech navštívil Pavel Kohout i Moravské divadlo.

Olomouciana

Spisovatelem se letos stal i lektor Muzea umění v Olomouci David Hrbek. V říjnu vyšla jeho kniha povídek s názvem „25 zářících drahokamů.“ Kromě autora, jeho manželky, rodičů a bratra vystupují v knize i nejbližší autorovi přátelé a známí. Kniha vyšla v netradičním čtvercovém formátu a její součástí je i CD ROM s pěti namluvenými povídkami v podání pražského herce Michala Dlouhého. Jako moderátor se Hrbek zapsal do povědomí veřejnosti svými rozhovory s více než padesáti osobnostmi na scéně pražského Švandova divadla, jehož ředitelem je jeho bratr Daniel. Byli mezi nimi např. Václav Havel, Lou Reed nebo Marta Kubišová. Hrbkovu povídkovou knihu podpořila radnice částkou

20 tisíc korun, neboť může přispět k propagaci města Olomouce, v jehož kulisách se většina příběhů odehrává.

Třetí ročník festivalu poezie Ostrovy bez hranic proběhl v listopadu v olomoucké hospodě U Musea, známé též jako Ponorka. Vystoupil Jaroslav Kovanda, básník a zakladatel časopisu Psí víno, básník a cestovatel Milan Libiger a v závěru festivalu i olomoučtí básníci David Voda, Rostislav Valušek a Petr Večeřa. Festival, jehož dřívější jméno bylo Slova bez hranic, se snaží navázat na někdejší úspěšný festival Poezie bez hranic, který v letech 2001 až 2004 pořádal brněnský nakladatel Martin Pluháček.

Prvního září se na internetu objevila webová stránka „olomouc. idnes.cz" přinášející zprávy z Olomouce a Olomouckého kraje. Zpráva připravovala olomoucká redakce MF DNES. V Olomouci pracují i dvě privátní společnosti provozující regionální zpravodajství. Roční náklady placené radnicí se pohybují okolo tří milionů korun. Signál se šíří kabelem, ale i pomocí internetu. Kabelem je dobře pokryta především západní část města. Pestrý rok činnosti měla letos za sebou i redakce periodika s názvem Sedmička. Za tuto dobu přinesla informace o městě a jeho obyvatelích na zhruba tisíci stranách. Sedmička komentovala události, k nimž v Olomouc došlo, zachycovala reakce čtenářů. Vytvořila medailóny sedmi výrazných osobností města, jako jsou heraldik Jiří Louda nebo regionální historik Milan Tichák. V sobotním vydání deníku MF DNES mohou Olomoučané číst přílohu z jejich města, vychází rovněž místní Deník. Mediálním výstupem magistrátu jsou Radniční listy vycházející ve velkém nákladu jako bezplatný měsíčník již po dobu dvanácti let.

Další ročenku vyhotovila pro obyvatele Olomouce Komise městské části Černovír. Publikace zmapovala rok 2009 a události, které ovlivnily život v této části města. Největší regionální publikací letošního roku byly ovšem dvousvazkové akademické dějiny Olomouce, které vznikaly téměř deset let a podílelo se na nich čtyřiašedesát autorů, vesměs z místní univerzity. Ve čtvrtek 4.

března se konala tisková konference, na níž rektor Univerzity Palackého Miroslav Mašláň symbolicky předal objemnou dvousvazkovou publikaci primátorovi města Martinu Novotnému (ODS). Celkový rozsah publikace je 1200 stran textu, obrazových příloh, rejstříku a soupisu literatury. Křest knihy proběhl v Kapli Božího Těla. Dějiny zachycují vývoj města od prvopočátků v pravěku až po současnost, časovým mezníkem prvého a druhého svazku je polovina 19. století. Dějiny tak rozšiřují a doplňují vydání tzv. Malých dějin města Olomouce z roku 2002. Finanční náklady na publikaci se dostaly na částku 7,2 milionu korun, původní termín vydání byl rok 2007. Kniha vyšla v nákladu 3500 výtisků a v prodeji se ocitla za cenu 1100 korun. Vedoucím redakce publikace byl olomoucký historik Jindřich Schulz. V průběhu přípravy dějin zemřeli historikové, kteří se na textu podíleli - Eduard Petrů, Josef Bartoš a Jan Bistřický.

V září vyšla kniha popisující historii budov olomouckého divadla od bývalého ředitele Moravského divadla Olomouc Václava Kožušníka. Historii olomouckého divadelnictví lze vystopovat do 18. století, kdy se zde hrálo v prostoru tzv. Masných krámů na Dolním náměstí. Křest knihy proběhl ve středu 15. září v Besedním sále Muzea umění.

Na počátku olomoucké zoologické zahrady byl provizorní zookoutek umístěný v roce 1952 ve Smetanových sadech. Biologická společnost Olomouc poté ustavila přípravný výbor pro zřízení Zoologické zahrady na Svatém Kopečku a ta byla slavnostně otevřena 3. června 1956 s prvním ředitelem RNDr. Václavem Roubíčkem. V 90. letech překonala návštěvnost ZOO hranici nejprve 300 tisíc osob ročně a posléze i 400 tisíc osob. Historicky nejvyšší byla v roce 2003. Tehdy navštívilo zahradu 407 901 osob. Zoologickou zahradu za více než padesát let její existence navštívilo přes deset milionů návštěvníků. V současné době se zahrada stará o tři stovky živočišných druhů. Zřizovatelem ZOO je olomoucká radnice. S postupující motorizací se dostavily i problémy.

ZOO

Chybějící místa k odstavení autobusů i osobních aut návštěvníků vytvářela zvláště ve dnech volna kalamitní situace, kdy lidé parkovali i mimo vyhrazené plochy. Nebyla výjimkou ani návštěva 20 tisíc aut za víkend. Radnice se pokouší situaci řešit návrhem studie vícepatrového parkovacího domu. Vzhledem k tomu, že přístupová cesta byla navržena přes lesní porost, vzbudil projekt odpor olomoucké pobočky Hnutí Duha.

Novinkou svatokopecké zahrady bylo společné umístění medvědů s arktickými vlky. V rámci spolupráce s polskou ZOO Opole souhlasila v červnu rada města Olomouce s přijetím dotace ve výši 13 milionů korun z fondů EU. Iniciativa k navázání styků mezi zahradami vznikla již v roce 2008. K drobnému incidentu v ZOO došlo v neděli 1. srpna, kdy došlo ke zranění sedmileté holčičky roční samičkou geparda. Dívenku kousla gepardice do předloktí při společném fotografování, kdy dítě stálo v těsné blízkosti zvířete. Poranění nebylo vážné, ale pro gepardici Karamelu znamenalo trvalé umístění do výběhu bez možnosti kontaktu s návštěvníky. Velkým chovatelským úspěchem ZOO byla dvojčata lvů berberských, která se narodila dvojici Šimon(5) a Lilly(3) v neděli 27. června přímo ve výběhu. Celkem má zahrada sedm těchto vzácných zvířat, narození mláďat bylo podle vyjádření mluvčí ZOO evropskou zvláštností. Naposled se v olomoucké ZOO narodila tři mláďata lva berberského v roce 2005, jedním z nich byl i Šimon, otec letošních mláďat. Matka Lilly se narodila v roce 2007 v zoologické zahradě v irském Belfastu a byla uměle odchována rodinou ošetřovatelky. Koncem srpna se atrakcí pro návštěvníky stali klokani ve volně přístupném výběhu, takže došlo k vytvoření dočasné iluze Austrálie na Svatém Kopečku. Ředitelem ZOO zůstal v letošním roce i nadále Radomír Habáň.

Církev

Začátkem roku byly ukončeny restaurátorské práce na poutní basilice minor Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku. Šlo o opravu téměř dvou tisíc čtverečních metrů interiéru raně barokní stavby za téměř 18 milionů korun. Kostel postavený ar-

chitektem Giovannim Tencallou v letech 1669-1679 byl poškozen v roce 1945, později trpěl i vadným zastřešením a nekvalitními restaurátorskými zásahy a přemalbami. Díky tzv. norským fondům mohly být v roce 2007 zahájeny opravné práce ve třech etapách, které se protáhly až do současnosti. Chrám je památný návštěvou papeže Jana Pavla II. v roce 1995, kterou poté připomínala bronzová deska vsazená do dlažby na schodišti před kostelem, bohužel později ukradená. Ve významných kostelích města začali letos provázet průvodci. Památky byly zpřístupněny denně od 9 do 17 hodin. Radní rozhodli o dotaci 280 tisíc korun pro financování průvodcovské služby v době turistické sezóny. Další částka ve výši 140 tisíc korun byla určena ke zpřístupnění kostela sv. Michala a kaple sv. Jana Sarkandra. Oslavy patnáctiletého svatořečení jmenovaného světce a návštěvy papeže proběhly v květnu na Svatém Kopečku a v křížové chodbě chrámu sv. Michala.

Až ve středočeském Buštěhradu probíhaly letos restaurátorské práce na cínovém sarkofágu olomouckého biskupa Františka Ditrichštejna. Do Olomouce rakev dorazila v polovině února a byla poté dočasně uložena v Arcibiskupském muzeu. Ve východní části krypty dómu sv. Václava byly uloženy rakve čtyř olomouckých biskupů - Františka kardinála Ditrichštejna (1599-1636), Viléma Jana Vojtěcha hraběte Kolovrata-Libštejnského (1660-1668), Karla II. hraběte Lichtenštejna-Castelcorna (1664-1695) a Maria Tadeáše hraběte Trautsmandorfa (1811-1819). Po otevření rakve kardinála Ditrichštejna se zjistilo, že je prázdná. Je možné, že tělo bylo přemístěno v josefinské době a jeho uložení je dnes neznámé. V polovině prosince se pak rekonstruované mauzoleum olomouckých biskupů otevřelo veřejnosti. Krypta byla nepřístupná posledních sto let, tři biskupské rakve jsou cínové, jedna je měděná. Mši k uctění památky zemřelých sloužil v chrámu sv. Václava arcibiskup Jan Graubner. Celková výše finančních nákladů na opravu přesáhla 24,5 milionu korun.

V posledním dubnovém týdnu byly v chrámu sv. Václava umís-

těny ostatky kardinála Tomáše Špidlíka, které byly po obřadech v římské bazilice sv. Petra převezeny do Olomouce. Špidlík byl v roce 2003 kardinály vybrán k přednesu exhortace před volbou budoucího papeže. Tomáš Špidlík (1919-2010) po roce 1948 opustil Československo, pracoval v rádiu Vatikán a v roce 2003 byl papežem Janem Pavlem II. jmenován kardinálem. V pátek 28. května proběhla i v Olomouci podruhé tzv. noc kostelů. Akci byl připisován ekumenický význam.

Poděkovat papeži Benediktu XVI. za jeho loňskou návštěvu České republiky odjelo dvacet poutníků z Olomouce. V pátek 8. listopadu odjela skupina do Vatikánu na národní pouť. Z olomoucké arcidiecéze se pouti účastnilo asi 400 věřících. V rámci výstavy Olomoucké baroko byl po sto letech vystaven barokní relikviář s ostatky sv. Pavlíny. ty byly nalezeny v jejím římském hrobě roku 1622 a v roce 1623 byly darovány olomoucké jezuitské koleji, Téhož roku dne 23. října byla sv. Pavlína slavnostně prohlášena patronkou města a spolupatronkou olomoucké katedrály.

Romové

Vernisáž výstavy fotografií Jindřicha Štreita a Marie Zachovalové v budově magistrátu proběhla v úterý 2. února. Expozice návštěvníkům nabídla snímky z romských osad a vesnic, které vytvořil Štreit a před svou tragickou smrtí také sedmadvacetiletá fotografka. Součástí akce bylo i vystoupení romské kapely Jiřího Somsi, taneční skupiny občanského sdružení Společenství Romů na Moravě a také projekce filmu Černá srdce, což byl dokument vzniklý ve spojitosti s vystavenými fotografiemi. Autory filmu byli Břetislav a Monika Rychlíkovi. Pestrý program tance, hudby a her připravilo na čtvrtek 8. dubna středisko Khamoro pro etnické menšiny a poradenství. Akce proběhla v přední části olomouckého letního kina. Organizátoři zvolili toto datum zejména proto, že spadá na Mezinárodní den Romů. Vystoupila dětská hudební skupina, program představila mateřská škola Khamoro, následovaly taneční ukázky a vystoupení. Podobný program se v minulosti již dvakrát konal - zatím ovšem vždy v kavárně Be-

tánie ve Wurmově ulici.

V sobotu 11. září se Romové z celé republiky setkali na Svatém Kopečku na tradiční Romské pouti. Její součástí kromě mše jsou také taneční, hudební a divadelní vystoupení. Akce byla pořádána Charitou Olomouc již dvanáctým rokem. Akce se zúčastňuje v průměru zhruba pět set Romů. Letošní pouť měla navíc pěší přesun z Kartouzky nedaleko Dolan na Svatý Kopeček. Na slavnosti vystoupilo deset souborů. Mnozí Romové se akce zúčastňují pravidelně a berou sem i své děti od nejútlejšího věku.

Největší akcí židovské komunity ve městě byl třetí ročník Dnů židovské kultury v Olomouci. V minulosti žily v Olomouci tři etnické skupiny - vedle dominujících Němců také Češi a Židé. Tato situace se zásadně změnila dvakrát - po první světové válce vznikem Velké Olomouce převážil početně český živel, po druhé světové válce a odsunu Němců a likvidaci Židů jich ve městě zůstala jen nepatrná část. Ekonomický i finanční rozmach Olomouce v druhé polovině 19. století, kdy se sem Židé mohli znovu jako rovnocenní obyvatelé vrátit, je s nimi nedílně spjat. Dny židovské kultury proběhly od úterý 12. října do neděle 17. října formou celé řady akcí, z nichž můžeme jmenovat např.přednášku o filmové tvorbě olomouckého rodáka Edgara Georga Ulmera, filmový záznam besedy o filozofickém odkazu Edmunda Husserla, zakladatele fenomenologie, rodáka z Prostějova či besedu s ředitelem Židovského muzea v Praze Leo Pavlátem. V Divadle hudby vystoupila v neděli 17. října také skupina hrající klezmerovou hudbu. Židé

Silvestrovské oslavy ve městě 31.12.2009 se nesly ve znamení šetření. V předchozím roce dotovala radnice oslavy závěru kalendářního roku částkou 250 tisíc korun, Silvestr 2009 dostal „jen“ 70 tisíc. Program začal ve 21 hodin reprodukovanou hudbou a diskotékou Dušana Alky, od 22,39 hrála skupina Blues Power. Po uvítání nového roku 2010 následovalo pokračovalo tradiční veselí a ohňostroj. Všechny tři kašny a také bronzový mo- Oslavné akce

del města ukryly plastové obaly, aby odolaly eventuelní „přízni „ovíněných“ oslavovatelů nového roku. Stinnou stránkou zábavy na Horním náměstí byl poněkud chudší program, mlha a vytrvalý déšť. Odvrácenou stranou bujarého veselí bylo ovšem těžké zranění osmnáctiletého chlapce, který si po skoku do jezírka poranil páteř. Ošetřen byl také chlapec, kterému v ruce explodovala petarda a dívka popálená hořícím vánočním stromkem. Pokusy o opilecké rvačky na náměstí v zárodku likvidovala přítomná policie a strážníci MPO. Následující týdny otevřely naplno plesovou sezónu ve městě, která pravděpodobně kulminovala Městským bálem v RCO v sobotu 16. ledna. Lístky na ples byly okamžitě rozprodány, pro jejich šťastné majitele hrál orchestr Václava Hybše, zpíval Dalibor Janda, Eva Pilarová, skupina Fleret s Jarmilou Šulákovou a roli moderátorky přijala Mahulena Bočanová.

Už v březnu bylo zřejmé, že radnice výrazně sníží budoucí počet kandidátů na cenu města, udělovanou od roku 1998. Strach z devalvace ocenění - od začátku bylo honorováno 111 osob - vedl k rozhodnutí, že se budou udělovat dvě, k tomu bude přidáno ocenění za počin roku. Zároveň došlo i ke změně prostředí, kde byla cena udělována. Z Klášterního Hradiska se akce přenesla do Moravského divadla. Vyhlášení Ceny města Olomouce a Ceny za počin roku 2009 proběhlo ve čtvrtek 24. června. Slavnostní předání konferoval Roman Vojtek, vystoupila zpěvačka Lenka Filipová, hudební skupina String Ladies a umělci Moravského divadla. Cenou města za rok 2009 byli dekorováni Lubomír Dvořák (přírodní vědy), Hana Maciuchová (dramatické umění) a Eva Kacanu (sport). Cenu za počin roku 2009 obdrželi Zdeněk Vacek (kultura), Lubomír Pešák (Veteran Arena), Muzeum umění Olomouc (kultura) a Milan Brázdil (hrdinský čin). Náklady na ceremoniál přišly radnici na 300 tisíc korun.

Nepřetržitý déšť se nepříznivě podepsal na další oslavné akci ve městě, kterou byl svátek piva - Beerfest 2010. Od středy 12.

května do soboty teklo v areálu dostihové dráhy pivo proudem, i když jen polovičním ve srovnání s rokem předchozím. Asi 10 tisíc návštěvníků vypilo 350 hektolitrů piva, což bylo jen 50% loňského objemu. Na letošním 9. ročníku se prezentovalo třiatřicet pivovarů s více než stovkou druhů piva.

Oslavy Radeckého

Déšť ukončil předčasně i letošní 9. ročník oslavy maršála Radeckého v sobotu 4. září. Za účasti asi 6 tisíc diváků vystoupily vojenské hudby Česka, Maďarska, Rakouska a Polska, předtančily půvabné mažoretky a zcela mimořádně uviděli diváci, jak se maršál Radecký podle vojenských předpisů strojí do vojenské uniformy. Přítomen byl ministr obrany Alexander Vondra (ODS), rakouský generál Roland Vogel, hejtman Martin Tesařík (ČSSD), primátor Olomouce Martin Novotný(ODS) a další hosté ze zahraničí. Pořádající agenturou byla Galia Libora Gašparoviče. Rakouský polní maršál českého původu Václav Radecký z Radče byl v roce 1829 jmenován velitelem olomoucké pevnosti.

Desáté výročí zápisu Sloupu Nejsvětější Trojice na seznam světového kulturního dědictví organizace UNESCO oslavilo město a jeho obyvatelé v sobotu 11. září koncertem Moravské filharmonie a ohňostrojem. Ohňostrojová přehlídka následovala poté v pondělí 27. září, kdy se město stalo místem pátého ročníku přehlídky s názvem O meč sv.Václava pořádaného agenturou Pyro&Art Olomouc.

Závěr kalendářního roku prožilo město ve znamení dvou oslavných akcí - tou první byla vzpomínka na 17. listopad 1939 a 17. listopad 1989 u pomníku bojovníků za svobodu před právnickou fakultou. Za účasti několika desítek lidí a vedení kraje i města proběhl pietní akt spojený s kladením věnců a kytic. Slavnost proběhla ve městě poprvé před šesti lety.

Vánoce

Vánoční strom umístěný na Horním náměstí pocházel stejně jako loni z „místních zdrojů.“ Tentokrát šlo o asi patnáctimetrový smrk z Olomouce-Nemilan. Po vyhodnocení soutěže o jeho název byl vyhlášen vítěz - stal se jím devítiletý Tomáš Sedláček

ze 4.A třídy ZŠ Heyrovského a jím navržený název Snílek. Malý Tomáš potom ve středu 24. listopadu večer spolu s primátorem Martinem Novotným strom rozsvítil. Snílek byl ozdoben 15 400 žárovkami a dalších 200 bylo umístěno na jeho vrcholku. Snílek následoval po stromech s názvy Stromovous, Světluška, Radovánek, Jiskřička, Jehlička a loňské Mašličce. Samotný vánoční trh měl letos jiného pořadatele a modifikovanou podobu. Agentura Kulturní Olomouc snížila celkový počet stánků z loňských 130 o několik desítek a umístila je na obě olomoucká náměstí. Počet stánků s punčem se snížil, objevil se ukázky tradičních řemesel, opékané sele, prodej zabijačky a dřevěný betlém Jiřího Halouzky. Nechyběla ani Ježíškova pošta, dílna pro výrobu dárků, vánoční zoo a vánoční zvon na vlastnoruční použití. Pro poslech punč popíjejících Olomoučanů hráli a zpívali Divadlo Tramtárie, František Nedvěd, Pavel Žalman Lohonka, Karel Kahovec and George Beatovens nebo Láďa Kerndl. Scénář posledního dne roku byl obdobný jako před dvanácti měsíci. Silvestrovské oslavy na Horním náměstí začaly už odpoledne koncertem skupiny Maxim Turbulenc, poté se vystřídalo několik dalších kapel. Konec roku byl náležitě zpečetěn sektem a ohňostrojem. Zdravotníci ošetřili jednu popáleninu od petardy a jedno opilé čtrnáctileté dítě, na záchytné stanici ve Vojenské nemocnici skončilo ještě pět dalších „dospělých“ klientů. Ranní úklid náměstí pak učinil definitivní tečku za uplynulým rokem 2010.

Kapitola 6

Školství
Zdravotnictví

Ačkoliv byl již v Olomouckém kraji tzv. babyboom na zřetelném ústupu, v samotném krajském městě to tak zdaleka nebylo. V olomoucké fakultní porodnici se narodilo přes dva tisíce dětí a trval i problém s kapacitou místních mateřských škol. V Olomouci bylo v letošním roce dvaačtyřicet mateřinek, loni město rozšířilo oddělení školky v městské části Nemilany a další místa vznikla rozšířením školky v Žižkově ulici. Otevřela se také menší třída na Svatém Kopečku. Vzhledem k tomu, že v městských školkách je zhruba 140 mimoolomouckých dětí, uvažovala radnice původně o omezování počtu dětí přijímaných z jiných obcí, ale nakonec od toho ustoupila. Školství

V pondělí 15. března byl zahájen zápis dětí do mateřských škol a mnoho rodičů chtělo zajistit místo pro svého potomka třeba i tím, že chtěli zapsat již děti ve věku jednoho roku. Díky přidělení anonymního kódu bylo letos již možné zjistit, zda bylo dítě přihlášeno do více školek. Začátkem dubna už bylo možné zjistit předběžná čísla - do dvaačtyřiceti olomouckých mateřských škol se přihlásilo 1873 dětí (loni 1836) a asi pro 114 z nich se už nenašlo umístění. O situaci posléze jednala Rada města Olomouce (RMO) a rozhodla o zvýšení kapacity v MŠ Holice a MŠ Jílová o zhruba 50 dalších míst s nákladem asi 5,8 milionu korun. V polovině srpna byly zveřejněny informace, které potvrdily, že projekt na vybudování mateřské školy pro děti zaměstnanců Univerzity Palackého v Olomouci získal z Evropského sociálního fondu dotaci zhruba šest milionů korun. Škola s kapacitou asi 50 míst by mohla začít provoz v prostorách na třídě 17. listopadu začátkem roku 2012. V září se kapacita olomouckých mateřských škol dostala až na číslo 3246 míst, což byl ve srovnání s rokem 2006 nárůst o 325 míst. V průběhu uplynulých čtyř let byly otevřeny opravené školky v osmi lokalitách. Podle opoziční zastupitelky Jaroslavy Cardové (KSČM) se chyba stala již v 90. letech, kdy se ve městě dramaticky snížil počet mateřských škol, zastupitelka Edita Hrstková (SZ) uvedla, že město mělo pro tyto

účely využít některou svou budovu. Na dotazy, jak by řešili problém s mateřinkami ve městě, odpovídali před volbami místní politikové různě - primátor Novotný (ODS) formou rozšiřování stávající kapacity škol, Jiří Rozbořil (ČSSD) vznikem firemních a soukromých mateřských škol s případnou podporou města, což byl i názor Ivo Vlacha (TOP 09) nebo Ladislava Šnevajse (KDU-ČSL). Strana zelených vyjádřila ústy Edity Hrstkové jiný názor - nerozšiřovat stávající předškolní zařízení, ale podpořit výstavbu nových rodinných školek bez účasti městského rozpočtu.

Základní školy

Poněkud jiná byla situace v olomouckých základních školách. Tam se demografický vývoj posledních několika let projevil opačným způsobem než na mateřinkách. K zápisu mělo přijít celkem 922 dětí, což je číslo nižší než v loňském roce. A to i přesto, že to byly i ty, které měly loni odklad od zahájení školní docházky. Podle vyjádření ředitelů olomouckých základních škol mezi rodiči přežívá názor, že odkladem prodlouží svému dítěti roky bezstarostného dětství. Zápis do prvních tříd začal v Olomouci většinou v pátek 15. ledna a trvaly do 6. února. Rodiče mohli přihlásit budoucího prvňáčka do libovolné základní školy, přednost však měly děti obyvatelů příslušného obvodu.

Zápisy začaly i na školách, které jsou určené dětem s různým postižením. Podmínkou umístění je doporučení pediatra nebo pedagogicko-psychologické poradny. Školy tohoto typu ve městě jsou Credo na Mozartově ulici, Speciální škola DC90 na Husitské, ZŠ prof.Z. Matějčka na ulici Svatoplukově a ZŠ a MŠ logopedická na třídě Svornosti. V Olomouci a jejím okolí existuje několik dalších škol pro mládež se sluchovými, zrakovými a řečovými vadami a také několik zařízení, dříve známých jako zvláštní školy. Na Rožňavské ulici proběhl zápis do Waldorfské základní školy od 22. do 23. ledna 2010 V této škole je počet žáků ve třídě snížen na zhruba čtrnáct, děti se učí spíše podobou her a není používána klasifikace. Koncem února již bylo možno spočítat skutečná čísla týkající se prvňáčků ve městě - k zápisu nakonec přišlo 1097

dětí a o odklad zažádali rodiče 159 dětí. Olomoucká radnice naplánovala zateplení budov devíti základních a mateřských škol s celkovým nákladem 200,3 milionu korun. Projekt byl řešen za možné spoluúčasti z evropských fondů, která by činila polovinu nákladů. Zateplení dalších školských objektů bylo spojeno s dalším kolem žádostí o evropské dotace v letním období, které by se dotkly dalších šesti škol. V někdejším olomouckém okrese přišlo k zápisu celkem 2683 dětí, v celém Olomouckém kraji pak 6973 dětí (o 60 méně než v roce 2009).

Tabulka 6.1: Počty dětí u zápisu do 1. třídy v Olomouci (2009/2010)

rok	zapsáno do 1. třídy	nastoupilo
2009	1055	819
2010	1097	938

zdroj: kúOk 2010

Letní prázdninové měsíce byly v řadě olomouckých základních škol využity k rekonstrukčním aktivitám a opravám. Na ZŠ Heyrovského a Nedvědova se opravovalo sociální zařízení, na budově ZŠ Gorkého v Pavlovičkách se rekonstruovala střecha a okna. Stavební práce proběhly také na Základní škole sv. Voršily, kde byla provedena rekonstrukce elektroinstalace, rozvodů tepla a suterénu. Po letních prázdninách se otevřelo všech pětadvacet základních škol, jejichž zřizovatelem je statutární město Olomouc. Hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD) se zúčastnil zahájení školního roku v primě osmiletého studia na Gymnáziu Čajkovského v Olomouci.

Střední školy

Olomoucké Slovanské gymnázium si v sobotu 16. ledna připomnělo dvacet let existence své česko-francouzské sekce. Mezi pozvanými hosty na slavnostní akci byl i Olivier Jacquot, kulturní rada Francie v České republice, úspěchy školy ocenil rovněž přítomný primátor města Martin Novotný (ODS) a náměstek

hejtmana Olomouckého kraje Pavel Sekanina (ODS). Přítomen byl také rektor Univerzity Palackého Lubomír Dvořák. Slovanské gymnázium Olomouc je nejstarším českým gymnáziem na střední a severní Moravě a je úspěšné v přijímání svých absolventů na vysokých školách. Česko-francouzská sekce byla založena v roce 1990 na základě mezinárodní smlouvy mezi oběma státy a je jednou ze čtyř škol v republice s francouzštinou jako vyučovacím jazykem.

V areálu gymnázia byla naplánována výstavba nového křídla, které by nahradilo dřevěnou budovu ze sedmdesátých let, jejíž životnost byla určena na patnáct let a přestala již vyhovovat hygienickým normám. Návrh nové budovy vypracoval architekt Miroslav Pospíšil. Uvolněná tělocvična by pak v budoucnu mohla sloužit mimoškolním aktivitám studentů gymnázia.

V loňském roce vyšlo z devátých tříd základních škol v Olomouckém kraji 6 136 žáků, což bylo o třináct procent méně než předloni, letos se číslo ještě dále zmenšilo až na 5 254 student. Pokles téměř o tisícovku se samozřejmě projevil i v počtu přihlášek na střední školy všeho typu v kraji i krajském městě. Střední školy přitom letos nabízely 6 747 míst, tedy o necelých patnáct stovek více, než bylo všech deváťáků. Situace se bezprostředně projevila tak, že na středních školách začali rušit přijímací zkoušky a nahrazovat je informací o prospěchu na základní škole. Bez testů brali např. do šestiletého studia na Gymnáziu Čajkovského nebo na soukromém olomouckém gymnáziu, na strojní průmyslovce v Olomouci brali ty, kteří prospěli. Na poklesu deváťáků nejvíce tratila učiliště. Většina studentů, která by ještě před pár lety skončila tam, se raději hlásila na průmyslovky. Učiliště tak některé obory musely omezit nebo dokonce zrušit. Kraj se nastalé situaci na středních odborných učilištích pokusil čelit zavedením stipendií na vybrané učňovské obory ve školním roce 2010/2011. V květnu se situace vyvinula tak, že školy nabídly druhé kolo přijímacího řízení, kde bylo první ne

zcela úspěšné. Na gymnáziích ve městě byla situace lepší, neboť na prestižní školy, jako je např. hejčínské gymnázium se hlásilo mnoho uchazečů. Druhé nejžádanější Slovanské gymnázium v Olomouci pak bralo děti, které skončily „pod čarou“ . Díky poslanecké novele školského zákona z doby před dvěma lety se děti mohou hlásit až na tři školy. Své pozdější rozhodnutí však mají právo ještě změnit a zanést nakonec tzv. zápisový lístek na jinou školu. Školy tak vlastně do poslední chvíle přesně nevěděly, kolik přijatých žáků vlastně nakonec skutečně nastoupí. Situace je obecně důsledkem demografického vývoje v segmentu patnáctileté populace, kdy na střední školu nastoupily slabé ročníky z devadesátých let.

Tabulka 6.2: Volná místa na středních školách v Olomouci (květen 2010 - výběr)

škola/obor	počet volných míst
SPŠ strojnická, Olomouc, strojírenství	23
SOŠ obchodu a služeb, Olomouc	163
SŠ polytechnická, Olomouc	102
SŠ Olomouc-Svatý Kopeček	54

zdroj: www.kr-olomoucky.cz

Kromě klesajícího počtu středoškoláků trápil ředitele středních škol i jejich žáky ještě problém v podobě státní maturity. Ne všichni žáci i studenti s ní souhlasí, kolem její přípravy se navíc událo mnoho zmatků a nejasností, které neodpovídají zhruba desetileté době příprav. Na podzim došlo k tzv. generální zkoušce na státní maturitu (zatím z vybraných klíčových předmětů), takže poslední krok k ní na jaře roku 2011 se zdá jako reálný.

Zatímco před deseti lety byly počítače a počítačové hry v Domě dětí a mládeže v Olomouci (DDMO) nedostatkovým zbožím, dnes je nahradilo programování, počítačová grafika, taekwondo či florbal. Náplň zájmových kroužků se v průběhu času změnila.

Místo klasického divadelního kroužku nastoupil kroužek dramatiky vedený studenty univerzitního oboru dramaturgie. Do popředí zájmu se dostaly takové obory jako jsou tanec a golf, mladých fotbalistů a hokejistů ubývá. Jejich počty by se měly zvýšit na olomouckém ledě zavedením bezplatných tréninků na ledové ploše. Celkem mohli v letošním roce děti i rodiče vybírat v DDMO ze 113 kroužků.

Univerzita Palackého

Budova někdejší Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Hejčíně se od června roku 2009 vyprázdnila, neboť přírodovědci se přestěhovali do své nové budovy na Envelopě. Objekt v Hejčíně sloužil řadu let jako sídlo katedry informatiky přírodovědecké fakulty a byl reziduem v minulosti uvažovaného rozsáhlého kampusu z doby před rokem 1989, z jehož realizace nakonec sešlo. Po vyklizení budovy ji směnou získalo do svého vlastnictví město Olomouc. Během roku 2010 budovu využívala Policie České republiky a město zaznamenalo řadu nabídek od potencionálních zájemců. Jako nadějné se objevilo řešení v podobě prodeje budovy kraji, který by zde mohl umístit školu pro nevidomé, která je v současné době v Litovli v méně vyhovujících podmínkách.

Nové a staronové vedení měly od začátku února čtyři fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Do čela filozofické fakulty se dostal Jiří Lach a fakultu tělesné kultury začal řídit Zbyněk Svozil. Do dalšího funkčního období se do čela přírodovědecké fakulty dostal Juraj Ševčík, stejně tak pedagogickou fakultu povede další čtyři roky Libuše Ludíková. Jmenovací dekrety obdrželi tito akademičtí funkcionáři od rektora UP Olomouc Lubomíra Dvořáka v úterý 26. ledna. Požadavkem děkanů přírodovědecké fakulty a fakulty tělesné kultury bylo zvýšení počtu proděkanů, aby mohly být pokryty rozšiřující se aktivity fakult. Trojice regionálních vysokých škol získala finanční dotaci od Olomouckého kraje ve výši 13 milionů korun. Největší část této sumy, celkem 9 milionů korun získala Univerzita Palackého v Olomouci, zbývající peníze si rozdělila Vysoká škola logistiky Přerov (1,35 mil. Kč) a Moravská

vysoká škola Olomouc (3,15 mil. Kč). Začátkem února byla potvrzena celková výše pokuty udělené olomoucké Univerzitě Palackého ve výši 230 tisíc korun za pochybení při nákupu počítačové techniky za zhruba 20 milionů korun. Pokutu udělil již v průběhu loňského roku antimonopolní úřad, ale škola se tehdy odvolala. Také fungování nové budovy přírodovědecké fakulty na Envelopě (třída 17. listopadu) se neobešlo bez problémů. Přibližně půl roku po zahájení výuky (únor 2010) se na řadě míst budovy objevily stavební a konstrukční závady. Záruční lhůta firmy Hochtief CZ, která budovu společně s firmou Tchas postavila, byla stanovena na 72 měsíců a případné reklamace je tedy povinna vyřešit. Stavba přírodovědecké fakulty nakonec zabrala plochu 4600 čtverečních metrů, vzniklo 100 parkovacích míst na povrchu a dalších 94 v podzemí. Součástí vybavení je i signalizace pro nevidomé a sluchově postižené a dvě plošiny pro handicapované. V neděli 21. února se rozezněly zvony u sv. Mořice, sv. Michala a sv. Václava na oslavu výročí vzniku olomoucké univerzity - ta vznikla před 64 lety pomocí zákona o obnovení univerzity. Tím byly zároveň zahájeny Akademické dny Univerzity Palackého v Olomouci. Novým rektorem UP Olomouc byl prezidentem republiky Václavem Klausem jmenován ve čtvrtek 14. ledna Jaroslav Mašláň. Nahradil tak ve funkci rektora druhé nejstarší české univerzity Lubomíra Dvořáka. Konkurentem Mašláně při volbě byl děkan filozofické fakulty Ivo Barteček. Mašláň působil předtím jako vedoucí katedry experimentální fyziky na přírodovědecké fakultě. V jeho týmu v čele univerzity se nakonec v závěru února objevilo sedm prorektorů - Jitka Ulrichová, Vít Zouhar, Michal Malacka, Jakub Dürr, Monika Horáková, Vít Voženílek a exrektor Lubomír Dvořák jako prorektor pro regionální rozvoj. Nově tak vznikl úřad prorektora pro informační technologie (Vít Voženílek) a regionální rozvoj (Lubomír Dvořák). Nový rektor rovněž oznámil koncem února výši státní dotace pro univerzitu, který byl ve srovnání s rokem 2009 zhruba o pět procent nižší, tedy 1,029

miliardy korun. V porovnání s loňským rokem klesla i částka na ubytování a stravování studentů. Přerozdělování státní dotace na jednotlivé fakulty projednal Akademický senát UP ve středu 10. března. Dalšímu rozvoji univerzity by měly pomoci i prostředky z evropského operačního programu výzkumu a vývoje pro inovace. Slavnostní inaugurační slib složil nový rektor UP Miroslav Mašláň v pátek 5. března v aule právnické fakulty.

Cyrilometodějskou teologickou fakultu v minulosti vedla děkanka Ivana Gabriela Vlková. Akademický senát univerzity ji na jaře zvolil opět do funkce na další čtyři roky. Při volbě získala osm hlasů z jedenácti. Jejím protikandidátem byl proděkan Damián Němec, který v tajné volbě získal dva hlasy. Vlková vedla fakultu od roku 2006, kdy se stala první ženou v čele bohoslovecké fakulty v historii České republiky. Volba děkanky podléhá schválení Kongregace pro katolickou výchovu ve Vatikánu.

V pořadí již 45. ročník mezinárodního filmového festivalu vědeckých a dokumentárních filmů Akademia Film Olomouc (AFO) byl zahájen v úterý 13. dubna. AFO pořádá Univerzita Palackého a byl již tradičně rozdělen do několika tematických bloků. Hlavním hostem letošního ročníku se stal emeritní profesor britské Imperial College London Robert Winston, známý popularizátor přírodních věd a medicíny ve světě. Jeho návštěva byla organizátory označena za velkou poctu festivalu. Filmové projekce byly doprovázeny během týdne hudebními pořady a rovněž diskusemi s odborníky, ale i výstavou fotografií. Festival proběhl v prostorách Uměleckého centra UP, Divadle hudby, Muzeu umění a v některých olomouckých klubech. Jistou letošní zvláštností studentské pospolitosti ve městě byly dva studentské majálesy. Probíhaly ovšem téměř ve stejné době (3. a 4. května), na obou se také podíleli studenti univerzity. Těžištěm prvního majálesu se stala Zbrojnice, druhého Korunní pevnůstka. Králem majálesu pořádaného studenty UP byl v pondělí 3. května po poledni korunován významný český fotograf Jindřich Štreit. Korunu mu

AFO

společně s předsedou akademického senátu Romanem Kubínkem předal i primátor Martin Novotný. Korunovace krále majálesu proběhla na balkoně radnice před zraky kostýmovaných studentů, kteří po dlouhé odmlce tradice majálesu obnovili. Poté se průvod s králem přesunul na nádvoří Tereziánské zbrojnice, kde oslavy v nevlídném počasí dále pokračovaly. Druhý majáles o den později se snažil oslovit širší veřejnost, účinkovaly kapely, proběhla filmová projekce a pivní soutěže. Pro účastníky byl určen i běžecký závod s názvem Studentská míle.

Ve středu 26. května byl položen základní kámen ke stavbě vysokoškolského kampusu na třídě Kosmonautů. Investorem stavby byl podnik Tesco SW v čele s RNDr. Josefem Tesaříkem, majitelem stejnojmenné softwarové firmy. Společnost založila před pěti lety ve městě soukromou ekonomicky zaměřenou vysokou školu, počet studentů vzrostl za uvedenou dobu na zhruba sedm set. Na pozemku v blízkosti Moravy by mělo vzniknout znalostní centrum tvořené citovanou Moravskou vysokou školou, vědecko-technickým parkem, centrem pro transfer technologií a podnikatelským inkubátorem. Areál by mělo doplnit společenské a kulturní centrum s amfiteátrem. Výšková budova ve tvaru válce s osmnácti podlažími bude tvořit dominantu celého projektu a je výsledkem návrhu projekční kanceláře Artera. Náklady na stavbu a vybavení budov by se měly pohybovat mezi pěti až šesti sty miliony korun. První objekt by měl začít fungovat již v následujícím roce 2011. MVŠ

Jarní období prožívala Univerzita Palackého v Olomouci v rozpočtovém provizoriu. Neshody v otázce financování vysoké školy vedly k situaci, že ani po trojím jarním hlasování se Akademický senát nebyl schopen dohodnout na rozpočtu univerzity. Toto nakonec vyústilo v rezignaci předsedy Akademického senátu UP Romana Kubínka, kterou rektor Miroslav Mašláň přijal. Dočasným řízením senátu byl poté pověřen jeho místopředseda Jiří Langer. Patová situace na univerzitě byla vyřešena až ve středu 30.

června, kdy senátoři schválili rozpočet školy ve výši 975 milionů korun. Tento příspěvek ze státní pokladny byl o 25 milionů nižší než v minulém roce. Škola ale může naproti tomu počítat s téměř miliardou korun získaných z grantů, evropských projektů a dalších aktivit. Ubytovací kapacity pro studenty univerzity tvoří nedílnou součást praxe studentského života. Ceny ubytování v Olomouci patřily ve srovnání s jinými vysokými školami v republice spíše do průměru a pohybovaly se podle vybavení a počtu osob od 60 do 96 korun za den. Většina budov kolejí ve městě prošla již v minulých letech rekonstrukcí, letos investovala univerzita částku dvaceti milionů korun do oprav objektu ve Šmeralově ulici. Celkem mohla letos univerzita nabídnout studentům 5100 lůžek v cenách od 1800 do 5100 korun za měsíc. V druhé polovině roku čelila Univerzita Palackého v Olomouci soudnímu sporu a udělené pokutě ve výši čtvrt milionu korun. Trest udělený již dříve antimonopolním úřadem potvrdil posléze i Krajský soud v Brně, univerzita se ale dále odvolala a podala kasační stížnost proti verdiktu soudu. Akademický rok 2010 přinesl univerzitě rekordní zájem uchazečů o studium. Na osm fakult univerzity se přihlásilo 32 739 zájemců. Nejvíce žádaným oborem bylo tradičně právo, v dalším pořadí filozofická fakulta. Demografické prognózy o razantním úbytku studentů tak olomoucká alma mater nepocítila. V tabulkovém přehledu 6.4 uvádíme čísla o nejatraktivnějších oborech studia.

Nově zrekonstruovaná budova psychiatrické kliniky Fakultní nemocnice v Olomouci (FNOL) znamenala zvýšení komfortu pro pacienty i personál. Náklady na dostavbu dalšího patra a další adaptace si vyžádaly částku 70 milionů korun. K dispozici tak vzniklo čtyřiašedesát lůžek ve dvoulůžkových pokojích se sociálním zařízením. V budově začal fungovat i denní stacionář pro večerní ambulantní léčbu. Psychiatrická klinika FNOL vyšetří ročně kolem deseti tisíc pacientů, z nichž je asi deset procent následně hospitalizováno. FNO

Tabulka 6.3: Nejžádanější fakulty UP Olomouc (2010)

fakulta	počet přihlášek
filozofická	9520
pedagogická	7887
přírodovědecká	3865
právnická	3490
lékařská	3152
tělesné kultury	2277

zdroj: UP Olomouc 2010

Tabulka 6.4: Nejžádanější obory studia na UP Olomouc (2010)

obor	počet přihlášek
právo	2461
všeobecné lékařství	1946
zubní lékařství	1206
žurnalistika	725
psychologie	652
právo v veřejné správě	438
sociologie-andragogika	427

zdroj: UP Olomouc 2010

Unikátní metodu vyvinuli lékaři v USA pro operace bederní páteře přes bok pacienta. Od loňského roku byla metoda vyzkoušena i v České republice a letos v lednu také v Olomouci. Olomoučtí chirurgové používají metodu při léčbě degenerovaných plotének. Dříve se podobné operace prováděly přes velkou ránu v břišní dutině. Dluh, který vznikl nedoplatkem pacientů vůči FNOL, byl na začátku roku vyčíslen na více než dva miliony korun. Na poplatcích se vybralo 34,7 milionu korun při ošetření 760 tisíc ambulantních pacientů a dalších 46 tisíc na lůžkových odděleních. Největším dlužníkem FNOL se tak stal bezdomovec s dlužnou částkou patnáct tisíc korun. Loni kraj vrátil lidem na poplatcích kolem třiceti milionů korun, na letošní rok bylo pro

tento účel vyčleněno čtyřicet milionů korun.

Už v roce 2008 byla rekonstruována vnější podoba historické budovy polikliniky SPEA. Začátkem roku 2010 byly dokončeny vnitřní úpravy. Větší změny tak vlastně nastaly poprvé od roku 1927, kdy byla budova zkolaudována. Došlo k výměně oken, úpravě přízemí s dvěma kabinovými výtahy, vybudování pracoviště počítačové tomografie a ambulance kostní dozimetrie. Poliklinika zaměstnává čtyřicet lékařů a sedmdesát sester a laborantek, denně mívá návštěvu až osmnáct set pacientů. Rekonstrukce budovy přišla na čtyřicet milionů korun a výsledek byl mimo jiné oceněn památkáři jako citlivá inovace původní stavby. Budova byla odměněna Cenou Rudolfa Eitelbergera v oblasti architektury, kterou udělilo občanské sdružení Za krásnou Olomouc.

Celkem 26 tisíc pacientů z celé republiky bylo dotazováno v průzkumu organizovaném anonymně ministerstvem zdravotnictví. Projekt s názvem „Souhrnná spokojenost“ se dostal již do třetího ročníku a stal se v republice jediným srovnatelným testem s mezinárodními standardy. V tabulce prvních patnácti hodnocených nemocnic obsadila FNOL desáté místo s dosaženými 79,36% bodů, přičemž 80 procent je považováno za standard dobré péče o pacienty. Nemocnice si meziročně pohoršila v kategorii spokojenosti s lékaři, což potvrdilo názor, aby se prohloubil důraz na lékařskou etiku. Vojenská nemocnice v Olomouci bodovala v rámci kraje v průzkumu organizovaném neziskovou společností HealthCare Institute, kde se umístila na prvním místě před privátní nemocnicí v Jeseníku a FNOL.

Přestavba nejstarší nemocniční budovy v areálu FNOL se dostala do finančních potíží. Na velkolepý projekt za 1,7 miliardy korun, který měl soustředit různá pracoviště nemocnice, se nenašly finanční prostředky. Situaci potvrdil i ministr zdravotnictví Leoš Heger (TOP 09), který navštívil Olomouc v pátek 17. září. Budova Františka Josefa pochází z roku 1896 a je vůbec nejstarší v areálu fakultní nemocnice. Evropské zdroje na přestavbu použít

nelze, ty jsou možné jen k dovybavení technologiemi. Problémem je, že každé časové zdržení cenu rekonstrukce zvyšuje.

Záchranná služba

Strojový park Zdravotnické záchranné služby Olomouckého kraje se během roku rozrostl o nový vrtulník, který byl uveden do provozu společností ALFA-Helicopter, s.r.o. v pátek 6. srpna. Dosud byl využíván záchrannou službou stroj typu Bell-427, ten nahradil modernější stroj EC-135T2. Nový stroj pro olomoucké záchranáře vyrobila a dodala německá firma Eurocopter, zdravotnické vybavení bylo realizováno ve spolupráci s firmou Aerolite ze Švýcarska. Vrtulník umožňuje transport jednoho ležícího a jednoho sedícího pacienta. Stroj EC-135T2 má dolet 630 km, maximální rychlost 287km/hod, maximální vzletovou hmotnost 2910 kg. Systém provozu letecké záchranné služby zůstává stejný a je nadále k dispozici 24 hodin denně pro občany Olomouckého kraje, částečně i pro Zlínský a Pardubický kraj. Za dvacet let existence „letecké záchranky“ se vybudoval střešní heliport ve Fakultní nemocnici Olomouc, otevřely se nové heliporty v Šumperku a Jeseníku. Za uvedenou dobu uskutečnila záchranná služba na 10 tisíc vzletů. V začátcích se používal vrtulník Mi-2 Slov-airu. Od roku 1992 převzala stanici firma Alfa-Helicopter, která používala pro provoz vrtulníky Bell-206/LT a později modernější Bell-427. Ředitelem letecké služby byl nejdříve MUDr. Michael Fischer (současný náměstek hejtmana Olomouckého kraje), po jeho odchodu se jím stal Ivo Mareš.

V úterý 27. dubna se v sále Regionálního centra Olomouc sešlo sto sedm několikanásobných dárců krve, aby tam převzali zlaté kříže, ocenění Českého červeného kříže, které je udělováno bezplatným dárcům za osmdesát odběrů. Podle slov prezidenta Českého červeného kříže Marka Jukla šlo o dárce ze všech okresů Olomouckého kraje. V loňském a předloňském roce zaznamenalo Transfuzní oddělení Fakultní nemocnice Olomouc velký nárůst počtu tzv. prvodárců za posledních patnáct let. V letošním roce se nově zaevidovalo do poloviny roku 602 nových prvodárců (loni

jich bylo 532). Příkladným dárcem krve je v současnosti i hejtman Olomouckého kraje Martin Tesařík (ČSSD), který se angažoval i v soutěži pro dárce spojené s letem v horkovzdušném balonu nad hradem Bouzovem. Ocenění dobrovolných dárců krve proběhle ještě koncem roku v úterý 9. listopadu v obřadní síni olomoucké radnice, kde bylo zlatou medailí dr. Jánského odměněno 61 dárců za 40 bezplatných odběrů. Při této příležitosti předal zástupce Červeného kříže také plaketu pro město Olomouc za dlouhodobou podporu dárcovství krve. Od zahájení kampaně za bezplatné dárcovství uplynulo letos 50 let a při této příležitosti byla plaketa městu Olomouc udělena jako symbolické poděkování.

Charita

Začátkem roku ukončila činnost asistenční služba pro handicapované provozovaná místní Charitou. V minulosti hojně používaná služba PONIV se svými náklady dostala nad získávané příjmy. Charita zajišťovala převoz vozíčkářů od roku 2002, po pěti letech však situaci zkomplikoval zákon o sociálních službách a charita ztratila dotaci. Přepravu handicapovaných posléze převzala firma Alfa - převoz vozíčkářů, která od města Olomouc získala roční půlmilionovou dotaci. Speciálně upravené auto pojme dva lidi na vozíčku a pět dalších pasažérů. Provozovatelem této služby se stal Karel Ťulpa a jeho automobil pro převoz byl umístěn do dvorního traktu budovy v Zeyerově ulici.

Problémy se nevyhnuly ani handicapovaným žákům, neboť zdaleka ne všechny školy ve městě měly vyřešen bezbariérový pohyb pro postižené. Např. čtyřpatrové střední odborné učiliště na olomoucké Štursově ulici nemá bezbariérový pohyb, nemá dokonce ani výtah, takže nemůže přijímat žáky s tělesným handicapem. Studují tam ovšem dvě dívky s těžkou vadou sluchu aa pro ně škola vytvořila výuková videa pro obor kuchařka a dámská krejčí a umístila je na web. Nápad ze Štursovy ulice se zalíbil i na jiných školách tohoto typu a jejich postižení studenti ho mohou využívat. Pro rodiče postižených žáků i je samotné vznikl server infoabsolvent.cz, který přinesl informace o možnostech stu-

dia postižených žáků v Olomouckém kraji. Také olomoucké středisko pro zrakově postižené Tyflocentrum přišlo s novým projektem pro svá střediska v Olomouci, Prostějově, Přerově a Šumperku. Ten spočívá v možnosti využití individuálního poradenství a vzdělávacích kurzů s možností zapojení do tzv. tréninkového zaměstnání. Součástí projektu je i komunikace s potencionálním zaměstnavatelem postiženého. Dalších sto tisíc korun z rozpočtu města obdržel letos projekt Bezbariérová Olomouc. Zhruba polovinu této částky získal nájemce restaurace Fontána na vybudování vstupu do restaurace, druhá polovina šla na účet Tyflocentra, které zpřístupňuje olomoucké památky nevidomým a zrakově postiženým. Jako i v minulých letech se v květnu rozběhl projekt s názvem „Svázané tkaničky" organizovaný spolkem Trend olomouckých vozíčkářů. Akce se zúčastnili studenti středních škol, ale i herci Moravského divadla. Na podporu sbírky vystoupily v pondělí 10. května na Horním náměstí hudební skupiny Jumping Drums, Fantajm a Swing Visitors, součástí programu, který moderovala Ivana Plíhalová byla i ukázka vozidla Marka Spáčila, účastníka letošního ročníku Rallye Dakar v Argentině. Výtěžek peněžní sbírky šel na financování osobních asistentů či nákup kompenzačních pomůcek pro handicapované. Výstavu pomůcek pro handicapované přinesla i červnová Flora na olomouckém výstavišti ve Smetanových sadech a botanické zahradě v Bezručových sadech.

Senioři

Zapojit olomoucké seniory do společenského života naplánovalo nové občanské sdružení Senior-Activity. Předseda sdružení Jiří Košík je absolventem Univerzity třetího věku. Sdružení by chtělo zprostředkovat starší generaci práci s počítačem, vzdělávací kurzy, ale např. i kontakty s podnikatelským sektorem. Radnice ve městě zřizuje pro seniory domy s pečovatelskou službou, ale i kluby seniorů. Celkově je jich ve městě čtrnáct. Nejoblíbenější programové aktivity tvoří zájezdy a společenské akce spojené s hudbou. V práci se seniory města Olomouce je aktivní

také organizace Maltézská pomoc, jejíž sídlo je ve Wurmově ulici. Plánovaná výstavba nového domu s pečovatelskou službou, který měl vyrůst v Olomouci-Slavoníně, se odložila. Radnice totiž původně počítala s částkou 125 milionů korun, ta se ale zvýšila o 15 milionů. V domě mělo vzniknout čtyřicet bytů a jedno patro měla zabírat odlehčovací služba pro lidi, kteří jsou v péči další osoby. Olomouc má v současnosti v domech s pečovatelskou službou k dispozici 565 bytů, na byt tohoto typu ovšem čeká 1244 zájemců. V červenci vyhlásili olomoučtí radní výběrové řízení na zhotovitele bytového domu s tím, že očekávali výslednou sumu nižší, než bylo uvedeno. Olomoučtí politikové ve vedení města slíbili výstavbu domu s pečovatelskou službou již na začátku funkčního období před čtyřmi lety, připravili projekt, ale k realizaci zatím nedošlo.

Na nové oddělení v Domově důchodců Pohoda ve Chválkovicích se mohli lidé začít stěhovat již začátkem července. Oddělení vzniklo vyčleněním třetího patra v budově chráněného bydlení, je pro čtyřiadvacet klientů a má nepřetržitý provoz. Novinka přišla na šest milionů korun, ale i tak kapacita domova nestačí velkému zájmu veřejnosti. Ředitel domova Jiří Floder informoval o záměru výstavby dalšího pavilonu pro zhruba osmdesát klientů v ceně asi sto dvaceti milionů korun, na nějž již domov zadal vypracování předběžné studie.

Olomoučtí radní schválili na jaře provedení úprav azylového domu v Olomouci-Řepčíně v objemu asi čtyř milionů korun. Po stavební úpravě vznikla v objektu noclehárna, která zde zatím chyběla. Nouzově mohla poskytnout nocleh až deseti mužům. Bezdomovci
Noclehárna pro muže již v minulosti fungovala v zařízení Charity Olomouc zejména v zimních měsících, ale kapacitně nestačila. Doplněná noclehárna začala plnit svou funkci od listopadu. Azylový dům v Řepčíně disponuje celkem 58 lůžky. Odhadovaný počet bezdomovců v Olomouci se pohyboval zhruba na čísle pěti stovek, z toho asi dvě stovky jsou ženy. Vyhláška zakazující pití

alkoholu na veřejnosti ve městě neexistuje, v řadě případů ovšem dochází k situacím, že lidé bez domova požadují před hypermarkety či nádražím peníze od kolemjdoucích a okamžitě je za alkohol proměňují. Strážníci MPO sice udělují pokuty, ale ty jsou většinou u těchto lidí nedobytné.

Nezvyklý pohled se naskytl chodcům na olomouckých ulicích a na Horním náměstí ve čtvrtek 7. ledna, když se v doprovodu skupinky koledníků objevila tříletá velbloudice Šajla. Stalo se to v souvislosti s celorepublikovou Tříkrálovou sbírkou pořádanou Charitou České republiky. V Olomouci trvala sbírka od středy do neděle 10. ledna za účasti asi dvou stovek skupin koledníků. Skupina koledníků navštívila arcibiskupa Jana Graubnera, rektora univerzity Miroslava Mašláně, zastavila se i u hejtmana Martina Tesaříka (ČSSD) a olomouckého primátora Martina Novotného (ODS). Hejtmanův příspěvek činil pět tisíc korun, částkou tisíc korun přispěli i jeho náměstci Ivan Kosatík (ODS) a Pavel Horák (KDU-ČSL). Když se začátkem února spočítaly vybrané peníze, bylo zveřejněno číslo dosahující téměř dvacet milionů korun. Olomoucká charita ve spolupráci s organizací Člověk v tísni vyhlásila finanční sbírku i pro oběti ničivého zemětřesení na Haiti.

Už od loňského roku spolupracuje olomoucká charita s Ukrajinou. kam letos zamířilo na dvě stě dárkových balíčků pro tamní děti, především z dětských domovů. Po katastrofě na Haiti zamířila třiadvacetiletá pracovnice olomoucké charity Irena Klimková koncem ledna do postižené oblasti v Karibiku. Loni již v zubožené zemi strávila čtyři měsíce. Druhým členem malého českého týmu byl Oldřich Pospíšil z humanitárního oddělení Charity ČR v Praze. Veřejná sbírka české charity do konce ledna 2010 vynesla sedm milionů korun, do konce února to pak bylo již úctyhodných osmatřicet milionů korun. Lidé v olomoucké arcidiecézi dokázali vybrat mezi sebou částku pět milionů korun. Irena Klimková se na Haiti vrátila začátkem března po deseti dnech strávených v České republice. Dovezla tam mimo jiné i téměř dvě stovky

dopisů pro děti zařazené do projektu Adopce na dálku - Haiti, které jim poslali jejich podporovatelé, adoptivní rodiče z České republiky.

Koncem ledna naměřili meteorologové v Olomouci teplotu mínus 23,3 stupně. Rekordy v těchto dnech docilovala i návštěvnost azylových domů, denních center i nocleháren. V některých těchto objektech přespávali ti, na které se nedostalo lůžko, na židlích. Někde také posunuli otevírací dobu z jedenácti na devět hodin ráno. Středisko Samaritán místní charity disponovalo čtrnácti postelemi a dvěma přistýlkami. Do denního centra přicházelo až sto dvacet lidí denně, ordinoval zde i lékař. Od března otevřelo středisko také noclehárnu pro ženy s osmi lůžky. V Olomouci se v roce 2010 podle odhadu Petra Prinze ze Samaritánu pohybuje asi pět set lidí bez domova, z toho asi dvě stovky žen. Plno bylo také v azylovém domě zřízeném olomouckým magistrátem se šedesáti místy, kde rovněž v mrazech dělali přistýlky. V létě byl zprovozněn olomouckou charitou pro bezdomovce objekt bývalé kanovnické rezidence. s kapacitou šesti lůžek pro krizové centrum a osmi lůžky pro ženy. Noclehárna tvořila mezistupeň mezi životem na ulici a azylovým domem. Rekonstrukce objektu, který patří k nejstarším ve městě, začala loni v listopadu a skončila začátkem srpna. Opravy a vybavení stálo přes třicet milionů korun, charita získala z fondů EU sedmadvacet milionů. Přispělo i město Olomouc a americká společnost Timken, která pracuje v rozvojové zóně. Mrazivé počasí

Auto plné potřebného materiálu vyslala Arcidiecézní charita Olomouc v polovině srpna do povodní postižené oblasti Českolipska. Také město Olomouc nabídlo pomoc libereckému krizovému štábu a do humanitárního centra ve Frýdlantu a do obce Raspenava poslalo nakladač s kontejnerem s čisticími a hygienickými prostředky. Tahač s kontejnerem o objemu dvaatřicet kubických metrů vyjel z Olomouce do severních Čech v pátek 13. srpna.

Už v minulých letech jsme psali o neutěšeném stavu černo- Hřbitovy

vírského vojenského hřbitova, který beznadějně chátral pět desetiletí. Pietní místo, kde leží více než tři tisíce vojáků třinácti národností, se přece jen dočkalo pozitivní změny. Navíc je hřbitov registrován jako nemovitá kulturní památka. Odborníci považují současný stav za katastrofální. O hřbitov se pečovalo za první republiky, od 60. let minulého století zarůstal trávou, kaple se postupně rozpadaly a většinu z litinových křížů odnesli zloději kovů. To neobyčejně ztížilo možnost zmapovat pochované padlé, o což se snaží památkář Miroslav Papoušek. V létě začala postupná rekonstrukce zchátralého hřbitova, celkové náklady této první etapy byly vyčísleny na 2,1 milionu korun, město získalo na tento účel i dotaci z programu ministerstva ve výši 1,6 milionu korun. Hřbitov, na kterém se pohřbívalo od roku 1866 do roku 1948, navštívil v roce 1917 poslední rakousko-uherský císař Karel I. Největším olomouckým hřbitovem je centrální hřbitov v Neředíně, v jehož areálu se nachází i funkcionalistická budova krematoria z konce dvacátých let, která byla v nedávné době citlivě rekonstruována. Správa olomouckých hřbitovů je zajištěna prostřednictvím příspěvkové organizace Hřbitovy města Olomouce (HmO) v čele s ing. Igorem Kleinerem. Dotace HmO se ročně pohybují okolo částky čtyř milionů korun.

Tabulka 6.5: Veřejná pohřebiště v Olomouci (2010)

Neředín - ústřední hřbitov
Nová Ulice
Nedvězí
Slavonín
Nové Sady
Holice
Hodolany
Chválkovice
Svatý Kopeček
Černovír
Chomoutov

Kapitola 7

Demografie města
Zaměstnanost
Kriminalita

Na uniformy strážníků Městské policie Olomouc (MPO) přibyly od nového roku miniaturní digitální kamery. Přístroje v počtu dvaceti za padesát tisíc korun byly nakoupeny již koncem loňského roku. Každá hlídka dostává při nástupu na směnu jednu minikameru. Ta může být použita při provádění zákroků při bezpečnostních akcích, ale i jako dokumentace v případě potřeby. Natočený materiál může sloužit i v případě, že dojde ke stížnosti na postup strážníka. Současná legislativa uvedené zařízení pro použití MPO dovoluje, při použití strážník dotyčnou osobu upozorňuje na pořizování záznamu. MPO archivuje záznam policejních kamer po dobu třiceti dnů, lhůta se prodlužuje v případě dokumentace trestného činu a v případě, když se věcí zabývá státní policie. Obměnou prošel s novým rokem i vozový park MPO, v němž se vozidla starší tří let, která najela více než 200 tisíc kilometrů vyřazují a nahrazují novými. MPO nakoupila dva nové vozy Škoda Roomster Style s výbavou pro policejní účely v ceně 850 660 korun. Celkový počet služebních vozidel, kterými disponovala MPO se tak zaokrouhlil na dvanáct. Podle záznamu policie projel někdo loni v červenci olomouckou Jižní ulici rychlostí 255km/hod. Podle názoru policie mohlo jít nejspíše o motorkáře. Řidiči ve městě často porušují rychlostní limity, MPO v současnosti disponuje dvěma preventivními radary a výsledky měření vyhodnocuje společně s republikovou policií. Statistiky naznačují, že nejčastěji překračují řidiči povolenou rychlost ve večerních a nočních hodinách, kdy je menší silniční provoz. Olomoučtí radní uvažovali nad možností sítě stacionárních radarů ve městě, které by mohly sloužit ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Podle náměstka Jiřího Martináka (ODS) by v první fázi mohlo být instalováno pět radarů a pokud by se osvědčily, přibyly by později další. V průběhu roku ale nebylo vypsáno výběrové řízení a věc nakonec přesáhla horizont kalendářního roku.

MPO

Nově zrekonstruovanou budovu olomoucké městské policie slavnostně otevřeli ve čtvrtek 6. května. Oprava probíhala ve dvou

etapách a celkově si vyžádala částku ve výši 7,8 milionu korun. Všechny stávající služebny se tak sloučily na jedno místo. Jedním z důvodů centralizace bylo snížit náklady na financování provozu jednotlivých oddělení při snížení počtu řídících pracovníků a zvýšení akceschopnosti hlídek v terénu. Opravy objektu v Kateřinské ulici začaly v prosinci roku 2009 a probíhaly na základě schválené „Koncepce rozvoje činnosti MPO na období 2007 - 2010." V letech 2008 - 2010 probíhalo postupné přemisťování bývalých oddělení z ulic Janského, Tererova náměstí a naposled z prostor hlavního nádraží ČD v ulici Jeremenkova. Nájemníkům bydlícím doposud v budově MPO v Kateřinské ulici bylo poskytnuto náhradní bydlení - jednalo se o šest bytových jednotek. Slavnostního zahájení provozu v rekonstruované budově se zúčastnil i ředitel MPO Pavel Skalický.

Byl to právě ředitel MPO Pavel Skalický, kterému státní policie při dopravně bezpečnostní akci v pátek 2. července naměřila rychlost 130 km/hod. v úseku, kde je povolena sedmdesátka.V průběhu vyšetřování přestupku, který se stal ve volném čase ředitele Skalického a v jeho soukromém automobilu, nabídl Skalický náměstkovi Martinákovi svou rezignaci, ale ta nebyla vedením magistrátu přijata. K incidentu došlo uvedeného dne v prostoru mezi Holicí a obcí Velký Týnec-Vsisko. Případ byl v srpnu vyřešen s tím, že ředitel MPO ve správním řízení dostal zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a pokutu ve výši pět tisíc korun.

Od 1. července 2010 začali strážníci MPO používat ve službě elektroskútry. Na dvou strojích se střídalo osm městských policistů. O pořízení skútrů rozhodli olomoučtí radní a využili nabídku obchodní společnosti, aby přijali na zkoušku její výrobky do nájmu. Počítalo se s tím, že dosud pěšky chodící strážníci by například v městských parcích získali větší pohyblivost. Rozšíření jednotky MPO ve stotisícové Olomouci bránil především nedostatek peněz. V letošním roce sloužilo u MPO sto patnáct

mužů a žen, za poslední čtyři roky jich přibylo deset. Roční výdaje města v souvislosti s MPO se pohybují okolo částky čtyřiceti milionů korun. Podle vedení města by bylo optimální, pokud by se počet strážníků městské policie každoročně zvyšoval o tři až pět osob. Pro srovnání situace v celorepublikovém pohledu uvádíme tabulkový přehled zachycující bezpečnost krajských měst. V něm zaujímá Olomouc velmi dobré druhé místo za Jihlavou.

Tabulka 7.1: Bezpečnost krajských měst v České republice (2010)

1. Jihlava
2. Olomouc
3. Karlovy Vary
4. Liberec
5. Pardubice
6. Brno
7. Zlín
8. Plzeň
9. Ostrava
10. Hradec Králové
11. Praha
12. Ústí nad Labem
13. České Budějovice

zdroj: PČR 2010

Koncem února byli vyznamenáni republikoví policisté sloužící na Olomoucku. Bylo jich celkem třicet a mezi oceněnými byli i občanští zaměstnanci policie. Vyznamenání převzali z rukou ministra vnitra Martina Peciny, krajského policejního ředitele Jaroslava Skříčila a olomouckého hejtmana Martina Tesaříka (ČSSD). Medaili za statečnost si odnesla dvojice policistů z Olomouce Martin Dudešek a Miloslav Sekanina. První jmenovaný v polovině prosince loňského roku při pronásledování zlodějů aut jednoho z pachatelů, kteří jej napadli, zastřelil, druhého postřelil. Sekanina obdržel ocenění za záchranu lidského života. V kategorii Policista roku bylo odměněno osmnáct policistů včetně jedné ženy. Sedm policistů obdrželo Medaili policejního prezidenta. Slavnostní ceremoniál ve středu 14. února doprovázela

Policie ČR

Hudba hradní stráže a Policie ČR.

Ve čtvrtek 18. února byl v Kocourovci představen nový koncept strategie dopravní policie, který představili veřejnosti řídící důstojníci Pavel Novák a Petr Franěk. Oba zdůraznili roli prevence a ovlivňování chování veřejnosti v dopravě nad použitím sankcí. Oddělení dálniční policie vybralo za loňský rok na pokutách částku převyšující 1,3 milionu korun. Do „služby" byl zařazen rovněž nový Volkswagen Passat s přezdívkou „Černý jestřáb," který začal operovat na sinicích R 35 od rondelu Globusu po sjezd na Lipník a rovněž na komunikaci R46 směrem na Prostějov. Policie vyšetřovala menší počet dopravních nehod, neboť se již projevila legislativní změna znamenající výjezd policie k nehodě se škodou nad 100 tisíc korun. Od 1. ledna 2010 začalo fungovat nové krajské ředitelství republikové policie v Olomouci. V jeho čele stanul Jaroslav Skříčil, který již dříve pracoval jako okresní policejní ředitel. Posledních několik let vykonával funkci krajského šéfa policie v Ostravě. Skříčil uvedl mimo jiné i to, že vedení policie z centra Hané bude výhodné i pro krizový štáb, který ve městě sídlí. V plánech nového policejního vedení bylo navýšení počtu policistů a vznik nové speciální jednotky, která bude cvičena na mimořádné a krizové situace. Jednotka by měla čítat sto deset policistů a její nezbytnost potvrdily například poslední povodně. Obecně řečeno - policejní orgány začaly vlastně poprvé kopírovat hranice Olomouckého kraje a nové policejní centrum získalo krajské město. Zpoždění ovšem nabrala rekonstrukce budovy nového vedení policie, někdejšího sídla olomouckého okresního úřadu na třídě Kosmonautů. Podle původních plánů mělo krajské policejní ředitelství začít fungovat již 1. ledna 2010, tedy současně s „odtržením" policie Olomouckého kraje od severomoravské správy v Ostravě. Objevily se ale problémy s projektovou dokumentací a rekonstrukce nabrala časový skluz. Jarní měsíce tedy strávili činovníci policie v několika místech v Olomouci a také v Přerově. Úprava a zabezpečení budovy přišly ministerstvo

vnitra na částku přibližně 48 milionů korun, dalších 7 milionů pak stálo vnitřní vybavení a nábytek.

Finanční problémy olomoucké radnice se letos promítly samozřejmě i do bezpečnostní oblasti, kterou je dotace na projekty prevence kriminality. Uvolněná částka v této souvislosti ve výši 1,2 milionu korun byla o 0,8 milionu korun nižší než v loňském roce. Skříčilovým partnerem při řešení mimořádných situací se stal Karel Kolařík, nový ředitel hasičského záchranného sboru Po devíti letech ve funkci náměstka vystřídal na ředitelském postu stávajícího velitele hasičů Jiřího Horáčka. Nastoupil v době, kdy rozpočet hasičských sborů byl snížen o pět procent. Vytvoření krajského ředitelství policie přivítal i hejtman Martin Tesařík (ČSSD), který je zároveň předsedou bezpečnostní rady kraje. Hejtman Tesařík se s ředitelem Skříčilem setkal ve středu 27. ledna a hejtman se při něm zajímal o nárůst loupeží ve směnárnách, hernách a na čerpacích stanicích, k nimž došlo v prvních týdnech nového roku. Oba muži diskutovali i o situaci v silniční dopravě, kde došlo k posílení příslušných útvarů a dohodli se na pravidelných schůzkách s výměnou informací, k nimž by chtěli podle potřeby zvát také zástupce hasičů a zdravotnické služby. Už ve středu 6. ledna byla zveřejněna jména představitelů nového krajského ředitelství policie v Olomouci po citované organizační změně, které začalo oficiálně fungovat již 1. ledna 2010. Oblast lidských zdrojů řídil Tibor Gábor, Skříčilovým náměstkem pro vnější službu se stal Ivo Vykopal, náměstkem pro ekonomiku Libor Krejčiřík, Karel Kadlec náměstkem pro kriminální službu a vyšetřování a ředitelkou kanceláře krajského ředitele Pavla Škorňová. Pod krajským ředitelem Skříčilem by mělo sloužit 1908 policistů a přibližně 400 občanských zaměstnanců. Ve středu 10. února byli na olomoucké radnici odměněni nejlepší pracovníci policie územních odborů Olomouce za rok 2009. Slavnostní akce se zúčastnil za město Olomouc primátor Martin Novotný(ODS), který s vedoucím odboru vnější služby plukovníkem Petrem To-

mánkem a vedoucím odboru kriminální služby plukovníkem Jiřím Musilem předal 29 ocenění a 7 medailí policejního prezidenta I. a II. stupně.

V úterý 1. června otevřeli ředitel policie Olomouc Jaroslav Skříčil a vedoucí územního odboru Olomouc Petr Tománek nově zbudovanou recepci na obvodním oddělení Olomouc III ve Smetanově ulici. Jednalo se již o šestou modernizaci služebny v rámci územního odboru. Od téhož dne měla Policie České republiky novou organizační strukturu, která se dotkla i policie v Olomouci. Došlo ke sloučení odboru vnější služby a územního odboru kriminální policie a vyšetřování v jeden územní odbor. Velitelem olomouckého odboru se stal Petr Tománek. Vstřícný přístup policistů k občanům a široké veřejnosti tvořil základní myšlenku strategie „community policing“ , jejíž principy by vedoucí odborů měli v praxi prosazovat.Koncem září se v médiích objevila výzva k odstoupení, kterou zaslal olomoucký policista krajskému řediteli policie Jaroslavu Skříčilovi. Řadové policisty totiž pobouřil seznam letošních odměn policejních manažerů, který pronikl na veřejnost. Odměny vedoucím činovníkům krajského policejního vedení dosahovaly výše až devadesáti tisíc korun. Policisté, kteří zasahovali v zatopené obci Troubky dostali jen děkovné diplomy. Vedení policie označilo komunikaci uvnitř policie prostřednictvím výzev a přes média za zcela neúčelnou.

Kriminalita

Od 22. listopadu do 17. prosince 2010 běžel termín vyhlášený městem Olomoucí pro podání žádosti o finanční podporu na projekty v oblasti prevence kriminality, sociální patologie a prevence drogových závislostí. Cílové skupiny projektů byli zástupci menšin, lidé s nízkým sociálním statusem, jednici závislí na alkoholu a omamných látkách a hazardu a také děti a mládež. Garantem akce se stal odbor sociálních služeb a zdravotnictví magistrátu města Olomouce.

První polovina ledna 2009 - jedno loupežné přepadení ve městě, polovina ledna 2010 - devět loupežných přepadení herny (třída

Míru), banky (Opletalova ulice), pošty (Jeremenkova ulice), herny (Masarykova ulice), trafiky (Hanáckého pluku), benzinky (Velkomoravská ulice), dvakrát přepadení chodkyň. Četnost násilných činů majetkové kriminality by mohl nasvědčovat dopadu hospodářské krize, ale odborníci byli v odpovědi spíše zdrženliví. Zkratkovité jednání vedoucí k násilnému způsobu získání peněz ozačili za spojené např. s gamblerstvím. V polovině února musela policie vyklidit sál v ve městě, kde probíhal ples strany KDU-ČSL. Anonymní telefonát oznámil, že v objektu je umístěna bomba a 250 lidí muselo vyjít na mrazivou ulici. Incident odsoudili političtí představitelé postižené strany, ale i náměstek hejtmana Ivan Kosatík ze strany občanských demokratů. Případ zůstal neobjasněn, podle nepotvrzených informací anonym telefonoval z obce Červenka.

Do Olomouce se začátkem března vrátil ukradený sborník kreseb malíře Paola Paganiho a dalších italských mistrů, jehož cenu experti před téměř dvanácti lety odhadovali na čtyři miliony korun, o čemž jsme informovali i v tehdejším kronikářském záznamu. Policie začala pátrat po asi šedesátiletém muži, kterého při odesílání balíku v Ostravě zachytila kamera. Umělecké dílo bylo ukradeno z výstavy v olomouckém Muzeu umění 23. září 1998 a pachatel nebyl vypátrán. Po dlouhých dvanácti letech se sborník objevil v poště olomouckého kunsthistorika Milana Tognera, který shodou okolností pomáhal v uvedeném roce s přípravou výstavy. Sborník se ovšem vrátil ve velmi špatném stavu, neboť z něj byly vytrhány cenné kresby. V balíku obsahujícím sborník byl přiložen i dopis, ale jeho obsah policie nezveřejnila. Případ nebyl v horizontu kalendářního roku objasněn.

Šťastný konec mělo policejní pátrání po dvanáctiletém chlapci, který v pátek 23. června odešel po vyučování z domu, kam se ale večer již nevrátil. Po nezvěstném začalo pátrat několik desítek policistů v průběhu páteční noci, v sobotu byly prohledávány parky, obchodní domy a další lokality v Olomouci a směrem na

Velkou Bystřici. V sobotu odpoledne bylo pátrání zastaveno, protože se ukázalo, že chlapec přespal u kamaráda, ale neinformoval o tom rodiče.

Ve čtvrtek 26. června došlo na obchvatu nedaleko obchodního centra Globus ke srážce osobního automobilu s autobusem, po níž se autobus převrátil. Cestovalo v něm šestačtyřicet studentů vracejících se z Prahy do Karviné. Zraněno bylo celkem šestnáct studentů, z toho tři těžce, řidička toyoty vyvázla s lehkým zraněním. Na místě havárie zasahovali záchranáři, hasiči i policisté. Tři těžce zranění byli operováni ve fakultní nemocnici s poraněním dolních končetin a řeznými ranami. Autobus patřil společnosti Midibus karvinského podnikatele Adolfa Wawrzyczeka, která zajistila náhradní vozidlo pro cestující, kteří mohli pokračovat v cestě.

Už podruhé došlo na Olomoucku k soudnímu procesu, v jehož pozadí bylo možné šíření návykových látek. V devadesátých letech došlo k soudnímu procesu s tehdejším nakladatelstvím Votobia, když její majitelé vydali tzv. konopnou kuchařku. Proces se tehdy táhl několik let a k vynesení trestů nedošlo. Letos policie sklidila a následně zabavila více než dvě stovky vzrostlých rostlin konopí a dalších již usušených sto dvacet rostlin na zahradě rodinného domku v Ospělově na Prostějovsku patřícím manželům Dvořákovým. Dušan Dvořák (48) byl olomoucké veřejnosti znám jako někdejší vedoucí pracovník místního protidrogového centra, ale i jako neúnavný aktivista proti stavbě olomouckého Aquaparku. V současnosti vešel ve známost i jako lídr kandidátky české Pirátské strany ve volbách do parlamentu v Olomouckém kraji. Dvořák uvedl, že v zákoně o psychotropních látkách jsou nedostatky, když v republice není instance, která by vydávala povolení k pěstování konopí pro léčebné účely. V Praze uvedl Dvořák do provozu tzv. Konopnou apatyku a založil webovou stránku Konopí je lék. Dvořák koncem května poslal prezidentu Václavu Klausovi žádost o milost pro svou manželku Radomíru, která byla

Konopný proces

obžalována spolu s ním a zároveň ho požádal, aby podal podnět Ústavnímu soudu na zrušení drogových paragrafů trestního zákoníku. Na případ se přišlo, když koncem července loňského roku volala jedna matka v Ospělově na policii, když její syn s kamarády přelezli plot Dvořákovy zahrady, ukradli listy rostlin a kouřili je. Poté se mu udělalo špatně a zvracel. Listopadový verdikt prostějovského soudu znamenal pro Dušana Dvořáka podmíněný trest, pro jeho manželku osvobození. Proti rozsudku se Dvořák odvolal a případ přesáhl horizont kalendářního roku.

Olomoucké P-centrum začalo jako první v republice pomáhat lidem závislým na pervitinu prostřednictvím anglické metody léčení. V Londýně je tato metoda používána při práci s toxikomany závislými na kokainu a cracku. Výhodou uvedeného projektu je, že závislý nemusí do protidrogové léčebny a je modifikován pro každého pacienta. Do léčby se podařilo zapojit tři desítky narkomanů v P-centru a středisku prevence a léčby závislostí Vojenské nemocnice Olomouc.

Havárie na železnici

V sobotu 3. července došlo na desítky hodin k zneprůjezdnění železniční trati Olomouc-Přerov v důsledku nehody nákladního vlaku a posunující lokomotivy na Hlavním nádraží v Olomouci, při které vykolejilo osm vagónů a lokomotiva.

K nehodě došlo krátce po třinácté hodině a naštěstí se obešla bez zranění. Odhadnuté škody se pohybovaly okolo částky šesti milionů korun. Lokomotiva posunující osobní vozy měla zastavit, pokračovala ale v jízdě a narazila do nákladního vlaku. K odstranění železničních vozů musel být použit tank, vyprošťovací nehodový vlak a jeřáb. Při srážce byly poškozeny koleje v délce sta metrů, zničena dvě návěstidla a poškození elektrické trakce. Trať byla nakonec zprůchodněna v pondělí po sedmnácté hodině.

Olomoucký státní zástupce Aleš Zdráhala řešil v roce 2003 autonehodu herečky Chantal Pouillain na kruhovém objezdu u Globusu, v roce 2004 nehodu v Samotiškách, kde zahynuli čtyři mladíci. Policisté z Olomouce přistihli ve čtvrtek 24. června, když

překročil povolenou rychlost a následně mu zkouška prokázala téměř dvě promile alkoholu. Zástupce pracoval ve funkci několik let a měl na starosti mimo jiné i prohřešky řidičů. Následně bylo proti němu zahájeno interní řízení a byl obviněn z požití návykové látky při řízení motorového vozidla. Nastalou situaci nakonec vyřešil sám, na funkci státního zástupce rezignoval k 31. srpnu.

Žhářský útok

V pátek 6. srpna založili neznámí žháři požár v deseti ulicích města se škodou asi 150 tisíc korun. Shořelo zhruba 30 plastových kontejnerů na odpad a lehce bylo poškozeno jedno osobní auto. Hořelo na Povelu, Neředíně a Nové Ulici. K požáru došlo v časných ranních hodinách v noci na sobotu a vzhledem k rozsahu nemohlo jít o jednoho pachatele. Podle názoru hasičů byla použita i hořlavina, neboť plastové kontejnery byly po odvozu téměř prázdné a samotný plast je obtížně hořlavý. Cena jednoho plastového kontejneru činí 6000 korun. Policii se do konce kalendářního roku nepodařilo pachatele vypátrat. K požárům kontejnerů docházelo ve městě i v loňském roce.

Kauza Sigma

Ve sportovním světě, jehož součástí je i olomoucká fotbalová Sigma, došlo během letošního roku rovněž ke vzniku korupční aféry, která se začala odvíjet od května 2009. V posledním kole ligy tehdy porazila Olomouc střížkovské Bohemians 3:0 a zajistila si tak Evropskou ligu. Dne 20. března 2010, tedy deset měsíců od zmíněného zápasu, přichází šéf Bohemians Karel Kapr s tvrzením, že Sigma si zápas koupila za úplatek, který měl zprostředkovat brankář Sigmy Petr Drobisz. Ten obvinění odmítl. Od 23. března aféru řešila disciplinární komise, která si pozvala hlavní aktéry. Po sérii jednání vynáší disciplinárka 15. dubna svůj verdikt v podobě pokuty 6 milionů korun a odečtu 20 bodů v tabulce pro Bohemians, což znamenalo v praxi sestup z ligy. Ve čtvrtek 21. října se kauza znovu rozhořela a policie vznesla obvinění proti aktérům celé údajné aféry - olomouckému brankáři Drobiszovi, šéfu Bohemians Karlu Kaprovi a tehdejším hráčům Bohemians

Miroslavu Obermajerovi a Davidu Zoubkovi. Pokutu však Kaprův tým nezaplatil, protože spadl do nižší fotbalové ligy (Česká fotbalová liga) a její disciplinární komise trest udělený Českomoravským fotbalovým svazem v čele s Ivanem Haškem zrušila. Olomouckého brankáře v kauze zastupoval místní právník Petr Konečný, který je členem představenstva SK Sigma Olomouc, a.s. Kauza přesáhla horizont kalendářního roku a vrátíme se k ní v budoucnu.

Utonutí

Policejní potápěči našli v úterý 23. listopadu krátce před třetí hodinou odpoledne v korytu řeky Moravy tělo muže, který tam podle výpovědi svědka spadl v noci z mostu na Masarykově třídě. Tělo utonulého devětapadesátiletého muže bylo objeveno asi 250 metrů od mostu. Záchranné práce byly zahájeny již o pondělní noci, svědek vypověděl, že k pádu těla do řečiště došlo přibližně ve 22,30 a mohl sledovat, jak proud unáší tělo. Hasiči nasadili do pátrání člun a prohledávali řeku i břehy bezvýsledně přibližně do půlnoci, poté bylo pátrání přerušeno. Strážníci MPO našli mezitím na mostě věci, které zřejmě patřily hledanému - jednalo se o plastovou tašku s nákupem potravin a pánskou peněženku. Pátrání bylo opět obnoveno v 6,45 (úterý) a v odpoledních hodinách bylo citovaným způsobem ukončeno.

Zaměstnanost

Nový kalendářní rok 2010 nezačal v oblasti zaměstnanosti nijak šťastně. V olomouckém regionu se za první tři lednové dny zaregistrovalo třináct set nezaměstnaných, což bylo o dvě stovky víc než v předešlém roce. Podle předsedy představenstva Krajské hospodářské komory Bořivoje Mináře přispělo ke špatnému konci roku několik faktorů. Stále se zvyšuje tlak na co nejnižší cenu, takže marže firem jsou minimální. Většina společností měla navíc úspory z minulých předkrizových let, takže mohla určitou dobu vydržet nepropouštět. Toto se ovšem do konce roku 2009 vyčerpalo bez možnosti pokračování. Svoji roli sehrály i banky, které jsou mnohem méně ochotné poskytovat úvěry, mnohdy za mnohem přísnějších podmínek než před rokem. Někteří nezaměstnaní

využili možnost veřejně prospěšné práce ke zvýšení částky své sociální podpory. Příležitost jim dal olomoucké Technické služby v podobě údržby městských komunikací přikrytých sněhovou nadílkou, kde po odpracování 20 hodin zvýšili svou sociální dávku o přibližně 1100 korun. Čísla zachycující meziroční nárůst nezaměstnanosti v regionu byla skutečně nepříznivá - v prosinci roku 2008 bylo na okrese Olomouc registrováno 7359 osob bez práce, v prosinci 2009 už 13876, což byl téměř dvojnásobek. V nabídce Úřadu práce se na přelomu let 2009-2010 vyskytovali převážně profese jako technici ve strojírenství, obchodní zástupci, svářeči, číšníci, servírky, kuchaři a pomocní dělníci. V lednu 2010 se nezaměstnanost v regionu vyšplhala na 11,9% práceschopné populace, v únoru to dokonce bylo 12,1% práceschopných (14 966 osob). Analytik olomouckého pracovního úřadu Jaroslav Mikšaník sdělil, že byl překonán „rekord“ nezaměstnanosti z ledna 2000 a v okrese bylo registrováno téměř 15 tisíc nezaměstnaných. Výrazně se zvýšil počet vyplácených podpor v nezaměstnanosti, sociálních dávek, vyřizování exekucí a insolvenčních řízení. Projekt „Vzdělávejte se!“ , do kterého se na Olomoucku zapojilo na tři tisíce lidí, byl prodloužen do konce roku 2010 a nově se na něj vyčlenilo osmatřicet milionů korun. Teprve v průběhu měsíce dubna došlo k pozitivnímu obratu a nezaměstnanost v regionálním rozměru klesla na 11,5%, zvýšil se naopak počet nabízených volných míst. Začátkem dubna se sešel hejtman Martin Tesařík (ČSSD) s náměstkem Pavlem Horákem (KDU-ČSL) se šéfem olomouckého úřadu práce Romanem Chlopčíkem a společně naplánovali vzhledem k vážnosti situace setkání hejtmana s premiérem Janem Fischerem na 21. dubna 2010, což potvrdil i mluvčí krajského úřadu Ivo Heger. Ustanovení nezaměstnávat občany z takzvaných třetích zemí nemělo podle Mikšaníka na pokles nezaměstnanosti vliv, firmy neměly práci ani pro české občany. Mezi legálně pracujícími cizinci na Olomoucku převažovali občané Ukrajiny, s velkým odstupem za nimi pak Vietnamci

a občané Moldávie.

Koncem dubna se pro zájemce o práci objevila zajímavá novinka - internetový projekt, který znamenal možnost vytvoření virtuálního mostu mezi uchazečem a potencionálním zaměstnavatelem na webové stránce www.prace-online.net. Projekt uvítal šéf olomouckého úřadu práce Roman Chlopčík s poznámkou, že zaměstnavatelům zůstala povinnost zveřejnit na pracovním úřadě volná místa pro zájemce z řad veřejnosti. Pro soukromé osoby byl uvedený portál bezplatný, účast firem byla zpoplatněna. S nástupem jarních měsíců se situace na trhu práce zlepšila díky zahájení sezónních prací. Míra nezaměstnanosti v okrese klesla na 10,6% a v samotné Olomouci na 9,3%, což představovalo na okrese 13 106 zájemců o práci a v krajském městě 5016 zájemců. Oblasti, kde se objevilo nejvíce volných míst, lze označit jako obchod, prodej, nákup, řemesla, výroba. Podniky ovšem v podstatě jen obnovovaly pozice a místa, která byla kvůli krizi zrušena, nové pozice prakticky nevytvářely. Volných míst v dubnu v okrese bylo 793, z toho v Olomouci 529. Ze souvislostí je vidět významnou roli, jakou hraje krajská metropole na trhu práce v regionu.

Trh práce

Samostatnou kapitolou svého druhu na trhu práce jsou absolventi. Ti jsou znevýhodněni svou nulovou praxí. Některé firmy ovšem dávají těmto lidem šanci - mají pro ně nachystané vzdělávací programy a dále je školí a vychovávají pro sebe. Recesí postižený trh práce nebyl schopen dostatečně rychle absorbovat absolventy z roku 2008, od června 2009 začala přicházet už další generace. Nejnižší míru nezaměstnanosti vykazovaly v této souvislosti obory elektronika, telekomunikační a výpočetní technika a strojírenství. Pouze většina gymnazistů z olomouckých škol oddálila svůj vstup na trh práce dalším studiem na vysokých školách. V červnu 2010 evidoval Úřad práce Olomouc celkem 551 uchazečů z uvedené skupiny absolventů.

Na začátku podzimního období do hry opět vstoupily sezónní práce, tentokrát ovšem v opačném smyslu. Na přelomu září a

října hledalo v Olomouci práci zhruba 5000 osob (9,5%), na okrese byla míra nezaměstnanosti stejná - 9,5% a práci hledalo více než 11 tisíc osob. Volných míst přitom v Olomouci bylo jen 206 (říjen), na okrese 417 (říjen). V tomto období byla míra nezaměstnanosti na Olomoucku o 1,3 procentního bodu vyšší než v České republice. Nejvíce volných míst na přelomu léta a podzimu bylo v dělnických profesích.

Celkový pohled na situaci na trhu práce v krajském městě uvádíme ve spojení s vývojem na území někdejšího okresu, aby se markantně projevily trendy v obou ekonomicky aktivních částech regionu. V roce 2010 byl v Olomouci celkový počet ekonomicky aktivního obyvatelstva stanoven na 54 163 osob.

Tabulka 7.2: Situace na trhu práce v Olomouci a Olomoucku (2010)

měsíc	uchazeči Olomouc	míra nezam. (%)	volná místa	uchazeči okr. Olomouc	míra nezam. (%)	volná místa
leden	5421	10,0	219	14 743	11,9	376
únor	5527	10,2	234	14 966	12,1	432
březen	5324	9,8	435	14 271	11,5	813
duben	5016	9,3	529	13 106	10,6	793
květen	4846	8,9	352	12 422	10,0	584
červen	4777	8,8	335	11991	9,7	568
červenec	5134	9,5	363	12 157	10,0	580
srpen	5147	9,5	380	11 995	9,9	566
září	5097	9,4	246	11 939	9,8	481
říjen	4900	9,0	206	11 644	9,5	417
listopad	4918	9,1	352	12 036	9,8	492
prosinec						

zdroj: MPSV 2010

Koncem kalendářního roku proběhl v Olomouci seminář s názvem „Nová šance“ určený občanům starším padesáti let, kteří ztratili zaměstnání a aktivním seniorům. Seminář organizovalo Zastoupení Evropské komise v České republice ve spolupráci s partnerem projektu Europe Direct Olomouc. Akce proběhla ve čtvrtek 11. listopadu v prostorách magistrátu města na Hynaisově ulici. Demografie

Pokles narozených dětí na Olomoucku pozorovatelný na konci loňského roku dal zapravdu názoru odborníků, že babyboom v regionu dospěl do své závěrečné fáze. Ve fakultní nemocnici v Olomouci se v roce 1989 narodilo 2146 dětí, toto číslo bylo překročeno v minulém roce. Vysoká porodnost uvedeného období je vysvětlitelná skutečností, že rodiny zakládaly silné ročníky narozené v sedmdesátých letech minulého století. Průměrný věk matek se v posledních letech stále zvyšoval. U těch, které přivedly na svět dítě v Olomouci, se pohybuje okolo osmadvaceti let. Díky metodě umělého oplodnění přibylo vícečetných těhotenství. Dvoutisícovou hranici narozených dětí se v Olomouci podařilo nejvíce překročit v letech 2007 a 2008, poté již počet novorozenců klesal. V roce 2010 se ve Olomouci narodilo ještě 2162 dětí, z toho bylo 1143 chlapců, děvčátek bylo 1009. Narodilo se 76 dvojčat a jedna trojčata. Největším novorozencem roku byl chlapec s porodní váhou 5,05 kg. Klesal postupně i počet obyvatel krajského města. V roce 1990 měla Olomouc celkem 107 399 obyvatel, o šest let později již jen 104 380, za dalších šest let (2002) klesl počet Olomoučanů již na kritických 101 624. K 1. lednu letošního roku bylo udávaný počet obyvatel města již jen 100 362 a přiblížil se tak velmi nebezpečně magické hranici sta tisíc. Pokud by uvedená tendence dále negativně pokračovala, dostala by se Olomouc do problémů i finančního charakteru. Zcela opačně než nepříznivý počet obyvatel Olomouce se vyvíjel jiný demografický faktor v regionu - statistické prognózy uvedly pro období příštích zhruba deseti let zvýšení průměrné délky života u mužů ze současných 73,8 roku na 76,2 roku, u žen ze současných 80,2 roku na 82,3 roku. U dlouhodobějších demografických prognóz pro olomoucký region vycházejí

ještě překvapivější čísla - např. počet lidí ve věku 90 a více let by se měl v příštích dvaceti letech zvýšit přibližně třikrát. Zvláštností posledních let v Olomouci je ovšem to, že řada ekonomicky silnějších rodin i jednotlivců zjistila praktickou nemožnost získat

vlastní bydlení ve městě a zaplnila tak přilehlé obce v podobě „satelitů“ , jako se to stalo v Dolanech, Samotiškách, Křelově či nejnověji v Hněvotíně. Pracovně jsou mnohdy tito lidé svázáni s krajským městem, bydlištěm ovšem nikoliv. Teprve v posledních několika letech se tento problém město pokouší řešit a nabídlo formou obálkové metody stavební pozemky zájemcům, jejich množství je ovšem nedostačující a i cenově poměrně náročné. Pro dokreslení situace uvádíme ještě jeden zajímavý demografický údaj, kterým je počet svateb. V roce 1991 se na území někdejšího okresu Olomouc k sňatku rozhodlo 1577 párů, v roce 2009 to bylo jen 1062 párů. V samotné Olomouci byl počet uzavřených sňatků v roce 1999 celkem 596, loni jich bylo jen 491. V prvním čtvrtletí roku 2010 se počet v kraji snížil o 327 osob, jen v bývalém okrese Olomouc se počet zvýšil - ale jen o 12 lidí.Lidé neodcházejí do zahraničí, ale migrují „za lepším“ v rámci krajů republiky. těch je 85%, jen zbytek se vystěhoval do zahraničí. Na území někdejšího okresu Olomouc žilo tedy k 1. lednu 2010 celkem 231 843 obyvatel, k 1. březnu to bylo 231 855 osob, z toho žila téměř polovina přímo v krajské metropoli (100 362).

Politici z krajského úřadu i statutárního města Olomouce připustili, že trend už několik let sledují. Zatím se ovšem nepodařilo najít spolehlivý recept na to, jak obyvatele na Hané udržet. Velký zájem je samozřejmě udržet především kvalifikované lidi s vysokoškolským vzděláním. Proto se objevila stipendia na zahraničních univerzitách s tím, že se pak vrátí do regionu. Podle analytičky pobočky ČSÚ Márie Dvořákové kde o komplexní problém a bez oživení a následného zvýšení výkonnosti ekonomiky jej půjde vyřešit jen těžko. Zde je vazba na vytváření nových pracovních příležitostí a mzdovou úroveň. A tady byla skutečně zcela jasná situace : průměrná mzda v prvním kvartálu roku 2010 v Olomouckém kraji činila 19 323 korun, zatímco v republice činila 22 748 korun a v Praze dokonce 28 972 korun. Nižší průměrná mzda než na Olomoucku byla jen ve dvou regionech - na Zlínsku

a Karlovarsku.

Tabulka 7.3: Obyvatelé Olomouce (1991-2010)

	1991	2001	2010
počet obyvatel	102 786	102 607	100 362
z toho ženy	53 973	54 093	52 961
v tom ve věku			
0 - 14 let	21 666	15 644	13 321
15 - 64 let	68 043	72 393	70 753
65 a více let	13 077	14 541	16 288

zdroj: ČSÚ Olomouc

Tabulka 7.4: Národnostní složení města Olomouce (2010)

národnost	počet (%)
česká	86,45
moravská	8,44
slezská	0,03
slovenská	1,82
romská	0,07
polská	0,12
německá	0,14
ruská	0,14
ukrajinská	0,16
vietnamská	0,10
ostatní	0,71
nezjištěno	1,82

zdroj: ČSÚ

Seznam tabulek

1.1 Složení RMO v roce 2010 3
1.2 Komise RMO 5
1.3 Komunální volby v Olomouci 2010 23
1.4 Rada města Olomouce pro volební období 2010-2014 25
1.5 Seznam olomouckých zastupitelů 27

2.1 Přehled úvěrové zadluženosti statutárního města Olomouce k 1.1.2010*) . . 31
2.2 Dluh radnic v přepočtu na jednoho obyvatele (2007 - 2010) 34

3.1 Průmyslové zóny v Olomouci (2010) 45
3.2 Vědeckotechnické parky a rozvojové projekty vysokých škol 46
3.3 Klastry 46
3.4 Průmyslové zóny - obsazenost, stav v roce 2010*) 46
3.5 Podniky se zahraniční majetkovou účastí, stav v roce 2010*) 47
3.6 Příspěvkové organizace statutárního města Olomouce (2010) 47
3.7 Akciové společnosti s městskou účastí 47
3.8 Síť velkoprodejen nad 5000 m^2 (2010) 52

4.1 Cenové relace realitního trhu v Olomouci (září 2010) 65
4.2 Velcí znečišťovatelé v Olomouci (2010) 82

5.1 Počty členů politických stran v Olomouckém kraji (červen 2010) 86
5.2 Akcionáři SK Sigma Olomouc (2010) 89
5.3 Přehled techniky a jednotek SDH města Olomouce (2010) 95
5.4 Vývoj návštěvnosti vybraných lokalit regionu (2009-2010*) 98

6.1 Počty dětí u zápisu do 1. třídy v Olomouci (2009/2010) 125
6.2 Volná místa na středních školách v Olomouci (květen 2010 - výběr) 127
6.3 Nejžádanější fakulty UP Olomouc (2010) 133
6.4 Nejžádanější obory studia na UP Olomouc (2010) 133
6.5 Veřejná pohřebiště v Olomouci (2010) 141

7.1 Bezpečnost krajských měst v České republice (2010) 145
7.2 Situace na trhu práce v Olomouci a Olomoucku (2010) 156
7.3 Obyvatelé Olomouce (1991-2010) 159
7.4 Národnostní složení města Olomouce (2010) 159

Obsah

1 Statutární město Olomouc v roce 2010 2

2 Rozpočet města, financování, dotace 28

3 Ekonomika města 38

4 Výstavba, doprava, životní prostředí 57

5 Politika, kultura, společnost 83

6 Školství, zdravotnictví 122

7 Demografie, zaměstnanost, kriminalita 142